

Lovreć-Opanci

LIST ŽUPE SV. DUHA | GOD.16. | BOŽIĆ, 2024. | BROJ 1. (16.)

Sadržaj

UVODNA RIJEČ

Braćo i sestre u Kristu, dragi Lovrećani i Opančani!..... 1

TEOLOŠKI KUTAK

Božić - dokaz Božje ljubavi 2
Božić – blagdan mira..... 5
Dobri otac fra Ante Antić, časni sluga Božji (1893. - 1965.)..... 10
Iz iverja duše 12

IZ NAŠE ŽUPE

Sveti Nikola tradicionalno proslavljen u župi..... 13
Dijamantni pir Slavka Petra i Anke Bošnjak..... 14
Blaženi Alojzije Stepinac..... 15
U riječi - Krist..... 17
Cvjetnica 20
Veliki četvrtak 21
Veliki petak 22
Velika subota – Vazmeno bdjenje 23
Prva pričest..... 24
Čista Velika: provincijski susret ministranata 25
Svečana proslava Duhova i krizma u župi
Lovreć-Opanci 27
Proslava sv. Ante..... 28
Sveti Ivan Krstitelj..... 29
Presveto Srce Isusovo 30
Tijelovo 31
Spomen na nevine žrtve stradale 22. srpnja 1943. u župi
Sv. Duha u Lovreću-Opancima 32
PROPOVIJED prof. dr. sc. don Marka Trogrlića 32
Lovrećani i Opančani hodočastili Gospi od Anđela 35
Marija i Petar Šamija proslavili zlatni pir..... 36
Proslavljen zavjetni blagdan Gospe Lurdske..... 37
Gorke i slatke riječi 37
Mladomisnik 40
Gospa Žalosna 42
Relikvije sv. Ante Padovanskog u Lovreću 42
Dan kruha i zahvale za plodove zemlje..... 43
U bistrini srca - stopama Krista..... 44
Svi sveti 46
Dušni dan 47
Marija Bistrica 47
Proslava sv. Cecilije..... 52

DJEČJI KUTAK

Dječji radovi..... 53

VIJESTI IZ LOVREĆA I OPANAKA

Kratke vijesti iz Općine Lovreć..... 56
Dobrovoljno darivanje krvi..... 68
30 godina LU *Gradina* Lovreć..... 69
Nikolići u ozračju Božića..... 70

VIJESTI IZ LOVREĆA I OPANAKA

Vijesti iz Društva Lovrećana Zagreb 72

IZ KULTURE

I dalje nam opada broj stanovnika..... 77
Jozo Joko Milinović..... 78
„Drvo smrti“ i „Vesela kuća“ 82

Ludrum Laurentius* 85
Novi roman Ivančice Tomić Petričević..... 86
Marko Rimac: *Bitka za Imotski 1717.*..... 88
Uz 500. obljetnicu smrti Marka Marulića 89

IZ ŽUPNE POVIJESTI

Nekoliko obljetnica u 2025. godini značajnih za župu
Lovreć-Opanci 90

ŽUPNA STATISTIKA

Kronika župe Lovreć-Opanci 97
Kršteni 2024. 104
Prvopričesnici 2024. 106
Krizmanici 2024..... 107
Vjenčani 2024. 108
Pravilnik za slavlje sakramenta vjenčanja 109
Umrli 112

IN MEMORIAM

Pokopan prof. dr. Ante Čorušić..... 114
Fra Dinko oproštaj od prof. dr. Ante Čorušića..... 115
Oproštaj zajednice Lovrećana od svojih članova..... 117

MATERIJALNI RADOVI U ŽUPI

Obnova krova župne crkve Duha Svetoga u Lovreću.. 119

TELEFONSKI IMENIK

Telefonski imenik 120

BLAGDANSKE ČESTITKE

Blagdanske čestitke 124

Lovreć-Opanci,
list Župe Sv. Duha Lovreć-Opanci
ISSN 1847-5094

Osnivač i izdavač: Župni ured Lovreć-Opanci,
Tel.fax 723-255

Uredničko vijeće: fra Dinko Bošnjak, Petar Ujević,
Ivan Bekavac Basić, Renata Kolovrat, Ankica Sekelez,
Ante Bošnjak, Andrija Olujić

Glavni i odgovorni urednik: fra Dinko Bošnjak, župnik
Lektor: Petar Ujević

List izlazi povremeno uz dragovoljne novčane priloge čitatelja
Račun otvoren kod: Privredne banke Zagreb
Župa Sv. Duha Lovreć • IBAN: HR 8223400091111083216
SWIFT CODE: PBZGHR2X

Naslovna stranica korica: crkva Sv. Duha, Lovreć-Opanci nakon
obnove krova, foto Josip Šakić

Četvrta stranica korica: Gospina kapelica u središtu Lovreća

Grafička priprema: Silvio Družević

Tisak: Jafra-print d.o.o.

**Uredništvo lista Lovreć-Opanci svim čitateljima
želi sretan i blagoslovljen Božić!**

Lovreć-Opanci

L I S T Ž U P E S V. D U H A

GOD. 16.

BOŽIĆ, 2024.

BROJ 1. (16.)

Braćo i sestre u Kristu, dragi Lovrećani i Opančani!

Evo nam i ove godine za Božić našega župnog lista *Lovreć-Opanci* s ustaljenim rubrikama: Teološki kutak - štivo za našu dušu, Vijesti iz župne i društvene zajednice, Dječji kutak, Iz povijesti župe i kulturne baštine sa Župnom statistikom. Putem našega glasnika upućujem vam srdačne pozdrave mira i blagoslova. Neka nas, raspršenu djecu Božju, naš list poveže u jedno da u nama zažive uspomene davnih i nedavnih Božića.

Uoči još jednoga Božića, u mojim mislima redaju se slike i događaji iz proteklih osamnaest Božića koje sam proživio i doživio s vama kao vjernik i svećenik, kao vaš župnik. Kao i prošlih godina tako i danas radujem se zajedno s vama razmišljati o tajni Boga koji postaje čovjekom, govoriti o Božjoj ljubavi koja je upravo o Božiću dosegla svoj vrhunac.

Nemili događaji na svjetskoj pozornici, ratovi koji uništavaju tisuće ljudskih života te ostavljaju pustoš, bijedu i nevolju, iako se događaju daleko od nas, ispunjavu nas tugom i nemoći, ali i osjećajima kršćanske blizine i molitve s onima koji stradavaju. Naočigled tih događaja preostaje nam zalagati se za mir i pravdu, istinu i dobro, za promicanje onoga što nas ujedinjuje, što nas čini boljima i živjeti s nadom u bolje

sutra. No, nada je naporna vrlina. Upravo nas na tu nadu, koja se temelji na Bogu i njegovim obećanjima, poziva blagdan Božića. Jer, tko ima nadu, tko se nada, živi bolje i sretnije od onoga koji se ničemu ne nada.

Uistinu, uza sve druge označnice Božić je i blagdan nade. Taj najdraži blagdan pomaže nam da zaboravimo, makar na trenutak, svagdanje brige i poteškoće te da pamet i srce upravimo na ono što je bitno u našem životu. Jer, Božić je zapravo govor o Bogu, o onom što je učinio za nas. Božić nam pokazuje put i otvara pristup k Bogu, ulijeva pouzdanje, oživljuje ljubav prema Bogu i čovjeku. U Isusu Bog je došao k nama da bude uvijek s nama, Emanuel, Bog s nama i Bog za nas, da sudjeluje u našem životu i ustrajno nas prati na našem životnom putu.

S tim mislima, dragi moji Lovrećani i Opančani, u Domovini i po svijetu, želim da vas Božić obdari svojim mirom, zamiluje svojim blagoslovom i zagrije svojom ljubavlju.

Na dobro vam došlo sveto porođenje Isusovo: sretan Božić i blagoslovljena nova 2025. godina!

Vaš župnik

..... fra Dinko Bošnjak

Božić - dokaz Božje ljubavi

O Božiću slavimo objavu Božje ljubavi, slavimo Boga koji nas ljubi i brine se za nas. Bog nas ljubi na svoj, Božji način. Njegova je ljubav posve drukčija od naše, ljudske ljubavi. *U ovome se sastoji ljubav: nismo mi ljubili Boga, nego je on ljubio nas i poslao Sina svoga...* (1 Iv 4, 19). Božić nas podsjeća na divnu činjenicu, na ljubav Boga našega koja je bila tako jaka da je postala osobom, da je postala vidljiva i životna u Isusu iz Nazareta, Sinu Božjemu i Sinu Marijinu.

Bog nas ljubi

Božićna poruka daje se sažeti u nekoliko riječi: Bog nas ljubi, svakoga od nas bez razlike i bez iznimke. To nam je pokazao i dokazao upravo na Božić, kad se rodio kao malo dijete. *I Riječ je tijelom postala i nastanila se među nama!* (Iv 1, 14). Tu poruku Božje ljubavi Crkva nam naviješta u ovo božićno vrijeme da svatko od nas, riječima i djelima, mogne proglasiti: Bog me ljubi! Zbog mene je Krist došao na zemlju i postao čovjekom. Za mene je postao i ostao: moj put, istina i život.

Isusovo rođenje označuje vrhunac Božje ljubavi prema nama. Bog je postao čovjekom. Lišio se, kako piše sv. Pavao, svoga božanskog dostojanstva, uzeo narav sluge i postao nama sličan (Fil 5, 5-11). Nećemo nikada dovoljno razumjeti tu tajnu Božje ljubavi. Po Božiću Bog ulazi u našu povijest i ostaje s nama, čovjek do kraja. O Božiću nam biva jasno: Bog nas ljubi i prihvaća onakve kakvi jesmo, grli nas osmjehom djeteta i prihvaća ljubavlju majke.

Na blagdan Božića Crkva nam naviješta ulomak iz Pavlove poslanice: *Očitova se dobrota Boga, našega Spasitelja, i njegova ljubav prema nama* (Tit 3, 4). Među bitne oznake Božjeg djela spasenja sv. Pavao navodi činjenicu da nas Bog ljubi. To je jedna od glavnih Božjih osobina poput njegove slave i milosrđa. O Božiću očitovala se ljubav

Božja u svoj svojoj snazi po dolasku Isusa Krista i po tome što je postao čovjekom. *Bog je toliko ljubio svijet, da je dao svoga jedinorođenoga Sina* (Iv 3, 16).

Kako ljubiti Boga?

Ako nas Bog ljubi, koji je onda naš odgovor na njegovu ljubav? Na Božju ljubav treba odgovoriti našom ljubavlju. No, kako se može ljubiti Boga? Iz katekizma znamo da ljubimo Boga ako vršimo njegove zapovijedi. To stoji, ali ima i još nešto više. Ljubav je velika riječ, a kad se odnosi na Boga, postaje još veća. Trebali bismo ljubiti Boga, kako nas Isus poučava, *svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom* (usp. Mt 22, 37). Ali kako to učiniti? Te Isusove riječi nalaze svoj temelj u starozavjetnom tekstu: *Čuj, Izraele! Jahve je Bog naš, Jahve je jedan! Zato ljubi Jahvu, Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom!* (Pnz 6, 4-7).

Čuj, Izraele! Poslušaj, kršćanine! U svijetu nepromišljenih i praznih riječi, naglasak je na slušanju. Slušaj i poslušaj! Upravo tu započinje ljubav. Budi pozoran! Ne zatvaraj se! Otvori uši i srce da čuješ i prihvatiš Riječ Božju. Ako to činiš, znak je da Boga ljubiš.

Isus nas je naučio da ima siguran put kako možemo iskazati svoju ljubav prema Bogu, a to ja da ljubimo jedni druge. Pružio nam je i primjer kako to činiti: *Novu vam zapovijed dajem: Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio, tako i vi ljubite* (Iv 15, 9). U Ivanovoj poslanici čitamo: *Rekne li tko: 'Ljubim Boga', a mrzi brata svoga, lažac je. Jer tko ne ljubi svoga brata kojega vidi, Boga kojega ne vidi ne može ljubiti. I ovu zapovijed imamo od njega: Tko ljubi Boga, da ljubi i brata svoga.* (1 Iv 4,21-21). Ljubimo Boga ako ljubimo bližnjega kao samoga sebe.

Ljubiti Boga znači staviti Boga na prvo mjesto u svom životu. Onda se sve ostalo dade posložiti po redu i važnosti. Ljubav nije samo pitanje emocija, već i odluka:

Bogu želim dati vodeću ulogu u svom životu, izdvojiti vrijeme da ga slušam. Prigode pak za iskazivanje ljubavi Bogu nalazimo u svom životu. To je nedjeljna misa, zvuk zvana ujutro, na podne i uvečer. To su i posebna vremena u godini poput došašća i Božića, korizme i Uskrsa kad pristupamo sakramentu ispovijedi, kad se pomirujemo s Bogom, s bližnjim i nama samima. U svakodnevnom životu potrebno je otvoriti uši srca i čuti Božji glas, koji nam ima nešto važna reći. Ljubiti Boga ne znači sebi nešto neugodna i teška natovariti, već da mu iz punine srca reknemo: „Volim te! Volim da te ima, volim da si tu.“

O Božiću se treba zaustaviti i uroniti u tajnu Božje ljubavi i osjetiti da nas Bog po svojoj ljubavi privlači sve više k sebi u svoj svijet. Time se približavamo pravom značenju dragog nam blagdana i shvaćamo što nam Bog po toj velikoj tajni svoje ljubavi želi poručiti. Božja ljubav oslobađa nas našeg sebeljublja kako bismo bili slobodni i sposobni ljubiti i biti ljubljeni, jer potreba za ljubavlju ukorijenjena je u dubini svake duše. Neka nam i ovaj blagdan Božića oživi i rasplamsa ljubav prema Bogu i bližnjemu kako bi Božja ljubav ponovno potekla u našim žilama i zagrijala naša srca.

..... *Dinko Aračić*

Božić – blagdan mira

Liturgija božićne noći donosi izvješće evanđelista Luke o Kristovu rođenju u Betlehemu. Kristovo rođenje dočekano je s radošću neba i zemlje; dok mu se Majka, Josip i pastiri u radosti klanjaju, nebeski anđeli pjevaju: „Slava Bogu na visinama, a mir ljudima, miljenicima njegovim“ (Lk 2,14). Krist, „mir naš“, kako ga naziva sv. Pavao (Ef 2,14), došao je svijetu donijeti mir.

Božićna poruka mira, o Božiću 2024., zvuči gotovo nestvarno, imajući u vidu ratove u Ukrajini, na Bliskom istoku te u još nekoliko zemalja diljem svijeta, a posebno imajući u vidu prijetnje nuklearnim ratom koje stižu iz Rusije. Je li Krist svojim dolaskom uistinu donio mir i ako jest, kakav je to mir donio. Od njegova rođenja prošlo je više od dvije tisuće godina, a ratovi ne prestaju. Čini se da će ratova biti dok bude ljudi. Dakle, kakav mir Krist donosi?

O miru je moguće govoriti s različitim gledišta. Danas se jako puno govori o *socijalnom, građanskom, međunarodnom i globalnom miru*. Zbog opasnosti od globalnih sukoba ustanovljen je *Dan mira* koji teži uspostavi *ljudskog mira*, kao ploda izvanjskih okolnosti koje je moguće samo s velikim naporima stvoriti i održavati. O tom je miru na izvrstan način progovorio sv. papa Ivan XXIII. u svojoj enciklici *Pacem in terris*, i to u vrijeme kad je zaista prijetio globalni sukob, odnosno Treći svjetski rat. Ukratko, Ivan Dobri nije se slagao s onima koji su tvrdili da mir nije moguć. Svojom je enciklikom progovorio svima o zajedničkoj pripadnosti svih jednoj ljudskoj obitelji. Upozorio je na četiri uvjeta

istinskog mira, a koji odgovaraju četirima potrebama ljudske duše: *istinini, pravednosti, ljubavi i slobodi*. - *Istina* – rekao je – bit će temelj mira, ako svaki pojedinac, vođen pravdom, stekne svijest, osim o vlastitim pravima, također o svojim dužnostima prema drugima. *Pravednost* će izgraditi mir ako svatko na konkretan način bude poštovao tuđa prava i uznastoji u potpunosti izvršavati vlastite dužnosti prema drugima. *Ljubav* će biti kvasac mira, ako ljudi budu osjećali tuđe potrebe kao vlastite i ako druge učine dionicima svojih dobara, počevši od duhovnih vrijednosti. *Sloboda* će, napokon, hraniti mir i dati da on dadne ploda ako se, pri izboru sredstava za njegovo postizanje, pojedinci budu povodili za razumom i hrabro preuzeli na sebe odgovornost za vlastite čine. Svoju poruku mira svijetu Papa je sažeo u prvoj rečenici enciklike: „Mir na zemlji, za kojim su čeznuli živo svi ljudi svih vremena, može se očito, sazdati i učvrstiti samo savjesnim obdržavanjem reda što ga je Bog uspostavio.“ Enciklika je objavljena 11. travnja 1963. Dva mjeseca kasnije Ivan je Dobri ušao u vječni Božji mir, a svijet je nastavio po svome. Po nemiru, po borbi za mir.

Blagdan Božića poziva nas da govorimo o istinskom miru, o *miru Kristovu*, o miru koji od Krista dolazi, o miru koji Krist dariva. Povijest spasenja jest povijest mira između Boga i ljudi, povijest mira koji Bog nudi čovječanstvu preko svoga Sina. Krist je došao na svijet “kako bi upravio noge naše na put mira” (Lk 1,79), kako pjeva Ivanov otac Zaharija u svome hvalospjevu. Kristovo

rođenje bilo je popraćeno anđeoskom pjesmom mira: “Mir na zemlji ljudima dobre volje” (Lk 2,14). U svome javnom poslanju Gospodin je Isus nastupio kao mironosac i kao mirotvorac. Gdje je dolazio, mir je donosio. O miru je i govorio. U *Govoru na gori*, jedno od blaženstava odnosi se i na mir, odnosno na mirotvorce: “Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati!” (Mt 5,9). Kraljevstvo je Božje obećano milosrdnima kao milosrđe, čistima srcem kao gledanje, mirotvorcima kao božansko posinjenje. Mirotvorac, čovjek mira, na osobit način zaslužuje da bude prepoznat kao sin onoga tko je “Bog ljubavi i mira”, kako ga naziva Pavao (2 Kor 13,11). Šaljući učenike da sudjeluju u njegovu poslanju, Gospodin im nalaže da budu glasnici mira: “U koju god kuću uđete, najprije recite:

Mir kući ovoj” (Lk 10,5). Na oproštajnoj večeri, prije odlaska u muku i smrt, svojim kao utjehu i zalag ljubavi ostavlja svoj mir: “Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem. Dajem vam ga, ali ne kao što svijet daje” (Iv 14,27). Kad se kao Uskrslu pojavi pred svojim učenicima, prva mu je riječ mir: “Mir vama!” (Iv 20,21).

Očito, Gospodin Isus razlikuje svoj mir od mira ovoga svijeta, od ljudskog mira. Ovaj se posljednji često definira kao odsustvo rata. Kristov mir je drugačiji. U konačnici Kristov mir je on sam – Isus Krist. Pavao će napisati Efežanima da je Krist „mir naš, on koji od dvoga učini jedno... ubivši u sebi neprijateljstvo“ (Ef 2,14.16). Mir se ponajprije sastoji u činjenici da nas je Krist po sebi izmirio s Bogom. Kao jedno od najvećih mesijanskih dobara mir (heb. *šalom*) u sebi

uključuje stanje blagoslova, slave, spasenja, punine života. Kršćanin je pozvan biti nositelj mira, mirotvorac; pozvan je biti u savršenom miru s Bogom i bližnjima. U savršenom miru s Bogom sinovskom ljubavlju obdržavajući Božje zapovijedi, umirujući srce i osobne unutarnje prohtjeve u prijanjanju uz volju Božju, tako da više ne postoji nesuglasje između njegove i volje Božje. U savršenom miru s bližnjima vršeći Kristovu zapovijed da bude u miru s braćom (Mk 9,50) te da ljubi druge onom ljubavlju kojom je Krist njega ljubio (Iv 15,12). Mir koji Krist dariva svojim u sakramentu krštenja, a obnavlja ga i iznova dariva po drugim sakramentima, osobito po sakramentu pomirenja, kršćani su dužni čuvati kao dragocjeno blago ne samo za svoje spasenje nego i za spasenje drugih i mir svega svijeta.

Drugi vatikanski koncil, u pastoralnoj konstituciji o Crkvi u suvremenom svijetu, veli da je „zemaljski mir što se rađa iz ljubavi prema bližnjemu odraz i učinak Kristova mira koji izlazi iz Boga Oca. Sam, naime, Utjelovljeni Sin, knez mira, svojim je križem sve ljude pomirio s Bogom, ponovno uspostavivši jedinstvo svih u jednom Narodu i u jednom Tijelu. U svome je tijelu ubio mržnju i slavom svoga uskrsnuća izlio je Duha ljubavi u ljudska srca“ (*Radost i nada*, 78). Očito, Koncil smatra da mir „košta“. Uspostava mira između Boga i ljudi Krista je „koštala“ života. Istinskim Kristovim sljedbenicima mora biti jasno da su pozvani biti mirotvorci, a to znači da moraju biti spremni na osobne žrtve. Kao što se je Krist žrtvovao za mir između Boga i ljudi, tako i mirotvorci za ostvarenje mira najprije u vlastitom srcu, a potom i među braćom,

trebaju platiti cijenu. Prva cijena koju trebaju platiti jest gubitak lažnog unutarnjeg mira. Tko se, usred jedne zajednice ili jednog društva u zavadi i borbi, zatvara u „svoj sveti mir“, nadajući se da će se stvari nekako riješiti same od sebe, nije mirotvorac, nego egoist. Istinski mirotvorac ne može biti u miru dok oko njega bjesni rat! Mora ga zahvatiti „sveti nemir!“ No, taj sveti nemir, paradoksalno, može osjetiti osoba u kojoj zaista vlada Kristov mir. Mir usred nemira!

Recimo, konačno, u čemu se sastoji Kristov mir, koji dolazi odozgo te je ujedno i jedan od plodova Duha Svetoga. Bog ga dariva, ali ga i duša mora željeti. Dakle, od Boga darovan, a od čovjeka primljen i stečen. Mir je, ukratko, stanje duše koje se rađa iz nadnaravne povezanosti, ujedinjenja svih ljudskih težnji prema jedincatom idealu, a to je ljubav. To stanje nije samo plod odsutnosti unutarnjih konflikata, nego je rezultat unutarnjeg napora kojim se uspijeva prema Bogu usmjeriti sve težnje. Mir je, drugim riječima, sam Krist, punina života koja doseže središte duše. Tko ga posjeduje kao plod unutarnje borbe i milosti, može se naizvana još uvijek boriti, ali je nutrina posve umirena i Kristu darovana. Naše unutarnje težnje, grijehom poremećene, po naravi teže ostvarenju konkretnog i neposrednog užitka koji daje iluziju, privid prave sreće, a nje nema niti može biti jer ti unutarnji poticaji nisu u skladu s Božjom voljom. No, kad je čitava unutarnja čovjekova sfera uređena prema zahtjevima božanske volje, a unutarnja i izvanjska djelovanja nisu potaknuta izvanjskim poticajima, nego svjetlom i milošću Duha Svetoga, tada se u duši rađa Kristov mir. Taj se mir ucjepljuje u srce te postupno

osvaja čitavog čovjeka, u svim njegovim sferama – razuma, volje i osjećaja - tako da postaje normalno da se taj mir prelijeva na druge. Čovjek postaje mirotvorac, znao to ili ne znao. Mirotvorac jer u srcu nosi Krista, „naš mir“. Naravno, da takav mirotvorac ne može biti miran dok oko njega vlada nesklad, nesloga, nemir i mržnja.

Sv. Pavao, apostol naroda, nazvao je Krista: „naš mir!“ Krista je u srcu nosio. Bio je obuzet Kristovom ljubavlju i mirom. No, čitamo li Djela apostolska zadiviti će nas i zaprepastiti koliki je „sveti nemir“ bio u Pavlu. Bio je Kristova „goruća svjetiljka“ koja je izgarala ljubavlju i „svetim nemirom“ kako bi što više ljudskih srdaca zapalila za Krista i njegovo kraljevstvo. Povijest Katoličke Crkve poznaje velike svece mirotvorce, osobe koje su znale pomiriti brojne zavađene ljude pa čak i cijele gradove i narode. Velika mirotvorka bila je sv. Katarina Sijenska, potom

sv. Franjo Asiški, koji je u franjevačko geslo stavio riječ mir: *Pace e bene – Mir i dobro!* Kako ne spomenuti sv. Antuna Padovanskog, tog sveca svega svijeta, sveca mira i pomirenja. Uz njih i brojni drugi sveci i svetice imali su ne samo Kristov mir u srcu nego i autentičnu karizmu donositelja mira među ljudima. Po uzoru na njih, a osobito na božanskog Kneza mira, svaki kršćanin mora nastojati ostvariti mir Kristov u vlastitom srcu, a potom učiniti sve da taj mir zahvati ljude oko njega. To će se dogoditi ako u srcu bude istinski Kristov mir.

Zaključimo ovo razmišljanje molitvom sv. Augustina za mir: „O Gospodine, kako je dobro ljubiti mir! Ljubiti ga isto je što i imati ga. A tko ne bi htio uvećati ono što ljubi? Ako želim mir s malobrojnima, malen ću mir i imati. Kako bi se ovaj posjed uvećao, potrebno je da se uveća i broj posjednika... Ako dijelim kruh, što je veći broj onih

kojima ga lomim, to ga manje ima. Ali mir je poput onog kruha u rukama tvojih učenika koji se umnažao onako kako su ga lomili i dijelili. Udijeli mi mir, Gospodine. Kako bi miru mogao privući druge, udijeli ga meni. Nek u meni izgara vatra kako bi mogla i druge zapaliti... Ljubitelju mira, neka ja prvi budem posve obuzet ljepotom mira i nek izgaram od želje da njemu i druge privučem. Nek i oni vide ono što ja

gledam, ljube ono što ja ljubim, posjeduju ono što ja imam. O ljubljenu Miru, moje najveće dobro, ti mi kažeš: „Ljubi me i odmah ćeš me imati. Uvedi što više možeš da me ljube: bit ću čist i ostat ću cjelovit. Uvedi što više možeš: nek me traže, nek me posjeduju, nek me uživaju.“

.....*Mladen Parlov*

Dobri otac fra Ante Antić, časni sluga Božji (1893. - 1965.)

Fra Ante je rođen 16. travnja 1893. na Prviću, otočiću šibenskog arhipelaga, u mjestu Prvić-Šepurina, a odrastao je u obližnjem Zatonu. Roditeljima, ocu Tomi i majci Tadi rođ. Vlahov, bio je šesto od desetero djece. Pri sakramentu krštenja dobio je ime Ante-Marko. Krsno ime Ante dobio je u čast sv. Ante Padovanskog jer su se njegovi roditelji najvjerojatnije zavjetovali sv. Anti u pogibeljnoj oluji koja ih je zatekla na moru. Odlučili su, kako pišu životopisci: “ako se spase i Tada rodi

zdravo dijete, zvat će se Ante i ako bude volja Božja, postat će svećenikom njegovog reda”. I doista, vođen željom postati fratar i svećenik, Ante dolazi 5. kolovoza 1905. u Franjevačko sjemenište u Sinj. Nekoliko godina kasnije ulazi u novicijat Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja na otočiću Visovcu i oblači odijelo sv. Franje. Krhkog zdravlja, no žive i gorljive vjere, nastavlja svoj put prema svećeništvu kao student filozofije u Franjevačkom učilištu u Zaostrogu, a potom kao student teologije na Franjevačkoj visokoj bogosloviji u Makarskoj. Dana 29. srpnja 1917. u crkvi sv. Lovre u Šibeniku zaređen je za svećenika. Zatim ga uprava Provincije imenuje za podmagistra, a istom odredbom postaje i učiteljem novaka. Nedugo zatim imenovan je magistrrom klerika (bogoslova). Odgovornu odgojiteljsku službu obavlja više od dvadeset godina u Makarskoj, a zatim i u Zagrebu od 1946. do 1956. godine. U Zagrebu, u samostanu Majke Božje Lurdske, živio je svetačkim životom revno vršeći svoj redovničko-svećenički poziv kao odgojitelj te neumorno ispovijedajući i duhovno savjetujući svećenike, časne sestre i vjernike laike. Za kratko vrijeme postaje vrlo traženi ispovjednik i duhovni vođa mnogih duša ostavivši iza sebe autentičnu i iznimno poticajnu duhovnu misao sadržanu u svojim osobnim spisima te u više od dvije tisuće

i dvjesto sačuvanih pisama svećenicima, redovnicama i vjernicima laicima. Umro je na glasu svetosti u samostanu Majke Božje Lurdske u Zagrebu 4. ožujka 1965. U istoimenoj crkvi, u kripti, nalazi se njegov grob na koji dolazi mnoštvo vjernika svjedočeći o brojnim zadobivenim milostima po njegovu zagovoru. Osobito je bio odano pobožan Mariji, stavljajući sebe i svoj život u njezine majčinske ruke i žarko želeći živjeti u nazočnosti Božjoj te svoj život suobličiti Kristu. U tijeku je proces za njegovo proglašenje blaženim. Dobri otac Antić zavrijedio je biti počašćen naslovom časni sluga Božji i za njegovo proglašenje blaženim potrebna je službena potvrda jednog čuda zadobivena po njegovu zagovoru. Molimo mu se i mi da nas zagovara pred Bogom, da nam isprosi stamenost u vjeri te zdravlje duše i tijela!

**Molitva za proglašenje blaženim
oca fra Ante Antića
i za milost po njegovu zagovoru**

Bože, Oče naš, izvore svakog dobra!

Sin nas je Tvoj poučio da budemo savršeni i milosrdni po uzoru na Tvoju dobrotu. U Duhu Svetom, Ti si slugu svoga oca Antu Antića uzdigao do savršenog vršenja Tvoje svete volje. Proslavi, Gospodine, slugu svoga i na ovoj zemlji čašću svetaca, a meni po njegovu zagovoru udijeli milost za koju Te sada posebno molim (*Sada navedi osobnu molbu za koju moliš*). Nadasve mi daruj svoje svjetlo i milost da poput oca Antića sve činim i trpim iz ljubavi prema Tebi koji si sa svojim Sinom i Duhom Svetim izvor svakoga dobra i smirenja svih srdaca. Amen.

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu...
(tri puta)

..... *Privredio fra Ivan Režić*

Iz iverja duše

Kad raspuknu hridi...

Kad vijugaju strme vode, a u nedogled se proteže trnje,

ti zastani i šuti...

Iz duše tada projecaju sve rane i navale bujice drvlja, ti šuti...

Zjenu podigni Nebesima i osluhni, tada iz iverja suše poleti neustrašiva Nada i piše po ožiljcima pravde, i zaziva Ime!

Zaziva Krista!

Umjesto onih koji to ne mogu, za one koji dahom dišu dobrotu, one što nose mirise i riječi praga svoga ostavljenoga, u jecaju suspregnute suze pod onim tuđim, dalekim obzorjima, znoj i teret svih besanih noći, truda i žulja, kruha svoga svakidašnjega.

Iz iverja duše...

Osluhni to, govore ti plačem lica bezimanih majki, bezimene njihove djece razbacane po stratištima, cerekanju njihovih krvnika bez osude, govore ti... i sklapaju ruke, u molitvi i za njih jer samo to znaju i mogu svoje razderano srce prostrijeti pod Križ i mole, mole...

Gospodine, svijet je ovaj raznoliko isprepleten Dobrom i Zlom, dok jedni u svoj život unese iskre tvoga smisla i života tvojih staza, raduju se, tuguju i žive ljepotu za koju si ti sve stvorio, oni drugi ruše srcu

planinske brane, umaljaju bistre izvore prljavštinama, a voda, voda se bori... bori...

Razapinje i opet titra niz stijenje, niz padine, ljubi proplanke čistoćom daha i živi...

Voda teče, teče...

Gospodine, iz malenosti svoje molim, daj nam da uvijek titramo niz stijenje, kao iskričave kapi Dobrote, podari nam snagu bljeskanja u vrtlogu nepreglednih prostranstava jer znam:

Mi nismo sami. Ti si s nama, u dahu, u žuboru tu kad taknemo iverje duše, pa i na tren, Tu si!

I neka huče hridi, neka pričaju drvlja, neka vihori protutnje i kad svijet tako malen živi u svojoj umišljenosti, mi znamo da si tu, u nama, i za nas, uvijek tu

- u iverju duše...

U Opancima, studeni 2024.

.....Ankica Sekelez

Sveti Nikola tradicionalno proslavljen u župi

Sv. Nikolu biskupa, zaštitnika putnika, mornara, ribara i siromaha, a posebno djevojaka za udaju, vjernici naše lovrečko-opanačke župe po dugoj su tradiciji svečano proslavili ove godine u nedjelju bližu Sv. Nikoli, 5. prosinca 2023. I za ovaj su blagdan došli vjernici iz najudaljenijih zaselaka te hodočasnici iz okolnih župa, jer sv. Nikola biskup omiljeni je svetac u cijelom ovom kraju.

Procesija nije održana zbog vrenskih nepogoda. Misu je predvodio župnik fra Dinko U propovijedi fra Dinko je govorio o svetom životu mirskog biskupa koji se u puku od starine časti i kao zaštitnik siromaha časti se i u cijelom svijetu. Pjevalo se uz predvođenje našeg župnog zbora, koji već više godina uspješno vodi profesorica glazbe Renata Kolovrat, zajednički molilo, a školska su djeca pod vodstvom vjeroučiteljice Ružice Vuletić i profesorice glazbe Renate izvela igrokaz o sv. Nikoli. Mnogi su se vjernici prije i nakon mise okupljali oko svečeva kipa zahvaljujući mu za uslišanja i moleći zagovor za svoje potrebe.

Na završetku mise došao je sv. Nikola koji je podijelio darove maloj djeci i djeci mjesne Osnovne škole, za što se pobrinula Općina Lovreć i naš župnik. Dijeljenje darova djeci je uvijek veliko veselje, pa tako i ovoga dana. Poslije Nikolinja brzo dolazi

i Božić kada se opet daruje, što je također duga tradicija jer Božić je blagdan Božje ljubavi, pa se pučki izražava i u darivanju. Nekada su to bili sitni darovi: jabuke, orasi, bademi..., ali je i to djecu puno veselilo jer drugih darova nije bilo. Danas je drukčije, svega je u obilju. Bogu hvala!

..... *Mate M.*

Dijamantni pir Slavka Petra i Anke Bošnjak

Dana 9. veljače 2024. naši župljani Petar Slavko Bošnjak i Anka rođ. Matković proslavili su svoj dijamantni pir. Pred župnikom fra Dinkom i nazočnom obitelji obnovili su svoje bračne zavjete koje su dali prije 60 godina u Župi sv. Roka u Medovu Docu. Budući da zbog bolesti nisu mogli doći u crkvu, obnova zavjeta uz molitvu i blagoslov svećenika održana je u njihovu domu u Bošnjacima. Tom prigodom fra Dinko je slavljenicima uručio svečanu spomenicu na taj čin.

U dugom i skladnom braku Petar i Anka odgojili su četvero djece te imaju osmero

unučadi. Kao praktični vjernici, uvijek su bili na pomoć župnicima te redovito sudjelovali na misnim slavljinima i drugim župnim aktivnostima dok god ih je zdravlje služilo.

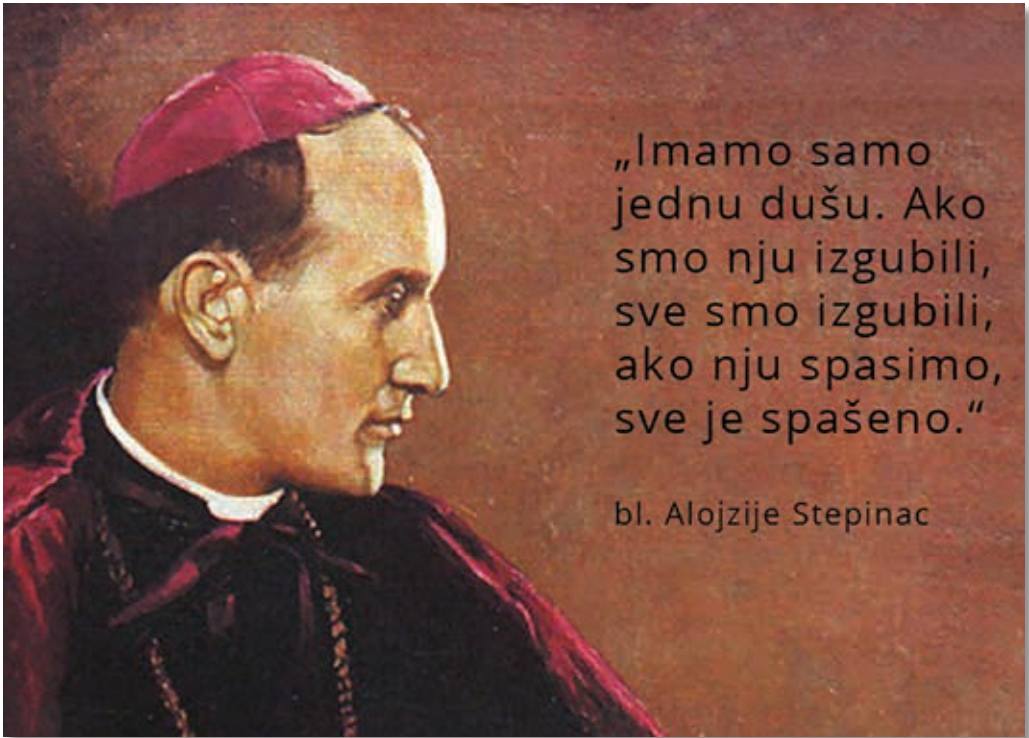

Blaženi Alojzije Stepinac

Gdje je blago vaše, tu će biti i srce vaše. (Lk 12,34)

Blaženi Alojzije Stepinac rođen je 8. svibnja 1898. u Krašiću (Hrvatska). Umro je 10. veljače 1960. u Krašiću. Proglašen je slugom Božjim 9. listopada 1981., a blaženikom 3. listopada 1998. u Mariji Bistrici. Spomendan Stepinčevo se slavi 10. veljače. Alojzije Stepinac je zaštitnik bolesnih, progonjenih i zatvorenika. Smatra se jednim od velikana Katoličke Crkve u Hrvatskoj. Za svećenika je zaređen 1930., za biskupa 1934., a 1937. imenovan zagrebačkim nadbiskupom. Bio je žarki i neumorni propovjednik Božje riječi i pobožnosti prema Djevici Mariji. Nakon dolaska komunističke vlasti, odbio je odvajanje Katoličke Crkve u Hrvatskoj od Vatikana. Osuđen je na 16 godina zatvora i prisilnog rada. Pet godina je proveo u zatvoru u Lepoglavi, a od kraja 1951. pa do svoje smrti 10. veljače 1960. u kućnom pritvoru u Krašiću. Papa Pio XII. imenovao ga je 1952. kardinalom. Umro je na glasu svetosti primivši svete sakramente. Pokopan je u kripti zagrebačke katedrale. Liječničko

povjerenstvo kongregacije za kauze svetaca utvrdilo je novi slučaj čudesnog izlječenja po Stepinčevu zagovoru čime se ostvaruju uvjeti za proglašenje Stepinca svetim.

Mještani župe Lovreć-Opanci i ove su godine svečano proslavili blagdan bl. Alojzija Stepinca biskupa i mučenika. Sv. misu je predslavio naš župnik fra Dinko. Dan kada se slavi Stepinčevo je 10. veljače, a blagdan je u našoj župi počeo 2006. kada je crkvi darovan barjak s likom blaženika te dvije godine poslije kip blaženog Alojzija da svi možemo moliti i tražiti zagovor u svojim potrebama.

Gospodine, Bože naš,

Ti si blaženom Alojziju Stepincu dao milost

čvrsto vjerovati u Isusa Krista

i spremnost trpjeti za njega sve do mučeničke smrti.

Pomozi nam slijediti njegov primjer i njegov nauk

da bismo ljubili Krista kako ga je on ljubio

i služili Crkvi kako joj je on služio

sve do darivanja vlastitog života za nju.

Njegova živa vjera u Isusa Krista

i postojana ljubav prema Crkvi

neka nas učvrste u borbama života

na putu vječnoga spasenja. (Po njegovu zagovoru udijeli mi milost...)

Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Nakon toga izmoli: Oče naš, Zdravo Marijo

i Slava Ocu, sa zazivom: Blaženi Alojzije Stepinče, moli za nas!

..... *Ivan Batinić*

U riječi - Krist

ITALIJA - putevima svetaca
(Župno hodočašće)

U predvečerje 18. travnja uputili smo se na hodočašće u Italiju. Noć je već do-dirivala naše mjesto kad smo krenuli puni iščekivanja pred nepoznatim krajevima i srcem zaogrnuti vjerom. Vozili smo se kroz krajeve naše Domovine, ispraćala su nas svjetla uz put, sve do granice Slovenije. U polusnu ušli smo u Italiju pa kroz bistrinu jutro na obzoru bijaše Padova.

PADOVA

Grad se zrcalio u jutarnjoj izmaglici kad smo parkirali tu nadomak svetišta našeg sv. Leopolda Bogdana Mandića.

Dočekao nas je svećenik koji nam je pokazao svetište. Odisalo je mirom i ljepotom svetoga. Tu smo u malenoj kapelici imali svetu misu, uzeli suvenire i uputili se prema svetištu sv. Ante Padovanskoga.

Ispred nas je bila velebna bazilika koja grandiozno stoji u središtu grada, na maloj uzvisini očarava svojim izgledom... Mnoštvo ljudi okolo, a u svetištu tišina, prelijepa tišina. Mnoštvo slavni talijanskih umjetnika

ocrtalo je baziliku te tako sakralnost svjedoči povijest vjere ove zemlje i drugih naroda koji je obilaze jer je sv. Ante „svetac čitavoga svijeta“, zaštitnik svih ljudskih izgubljenosti, ubogih, djece i onih koji mu se utječu u svojoj nevolji na moru i kopnu... Sveti Ante je svjetionik Krista na obalama naših života. Pogledali smo relikvije, pomolili se u Tišinom obasutom svetištu. Neki od nas su duže boravili u tom svetom prostoru, a neki su prošetali tu i u okolici crkve, dok je bila služena sveta misa na talijanskom i latinskom jeziku. Svejedno, jer srce zna moliti na svim jezicima, u Tišini i predanju Isusu... Bila je puna crkva ljudi, pobožnost je disala prostorom. Potom nas je vani, na trgu ispred, dočekala gužva, prema „otvorenom kazalištu“ spuštala se ulicama prelijepa slika uređena i čista prostora s arkadama i prepuna cvijeća. Očišćene obale rijeke što teče kroz grad, odavale su bajkovitu sliku nekih tamo prošlih vremena i stara nam je povijest opet pričala... Zatim smo prošetali do bazilike sv. Justine, 16-godišnje djevojke mučenice iz vremena cara Dioklecijana. Tu smo potom vidjeli relikvije sv. Luke evanđelista. Puno toga o našoj vjeri iz riznice kršćanstva... Nakon molitve i obilaska pošli smo na ručak i odmor te krenuli u drugi grad – Loreto.

LORETO

Do Loreta smo putovali nekoliko sati kroz predivne pejzaže Italije, pokraj nas su izmicali veliki vinogradi po terasastim

krajolicima, pa voćnjaci, uređene kuće i okućnice naselja puna života. Sve je odisalo živošću ljudi i prirode. U sami mrak smo stigli u Loreto. Na prvi pogled učinilo se da smo došli u neki davno zaboravljeni grad, izgledao je kao dvorac pun malih ulica, cvijeće na svakom koraku osvjetljeno kao iz bajke, svjetla kamene ljepote.

Smjestili smo se nadomak svetišta. Bili smo baš očarani tim starim gradićem opasanim visokim zidinama, prepuna ljudi po ulicama i trgovima... Poslije večere pošli smo na odmor jer smo već bili pomalo umorni od puno toga doživljenoga i viđenoga, a i putovanja. Loreto nas je očarao. Znali smo da je to jedno od najvećih marijanskih svetišta u Italiji, pa ipak... Ujutro po doručku smo se uputili u veliku baziliku, gradnjom kao crkve u Padovi. Ogromno zdanje iznutra ostavlja bez daha: prepuno ljepote, umjetničkih vrijednosti, a iznad svega svetište, tiho ispunjeno molitvom i prepuno ljudi iz cijelog svijeta. Posjetili smo i „Malu kućicu“, rodnu kućicu Gospinu prenesenu

ovdje iz Nazareta, ugrađenu u dio oltara, jednostavnu, skromnu a tako lijepu... Oko nje u molitvi mnoštvo hodočasnika u zavjetu Gospi. Zadržali smo se tu neko vrijeme u tihoj molitvi zatim smo imali slobodno vrijeme za ručak i kupnju suvenira i nakon toga smo krenuli dalje... Cesta nas je vodila do gradića Cascia.

CASCIA

Gradić, sa svetištem i bazilikom, u podnožju visokog brda rodno je mjesto sv. Rite. Priroda i krajolik su nas oduševili: naselja uz cestu sa svojom starom arhitekturom, stare uređene kuće i dvorišta... U baziliku smo došli otvorenim dizalom u brdu odakle se pružao prekrasan pogled na dolinu ispod nas. Tada se služila sveta misa pa smo se tiho zadržali u molitvi, u miru, a ljudi? Ljudi prepuno svuda, okolo tišina... U podnožju, na povratku, kupili smo suvenire, malo se odmorili i krenuli opet dalje jer čekao nas je Assisi.

ASSISI

U grad na proplanku smo stigli nakon par sati vožnje kroz šumovite predjele u predvečerje. Crkva je izgledala kao stražar koji bdije nad tim krajem u spoju noći i sutonske prirode. Tu smo bili smješteni i poslije večere išli na odmor. Ujutro po doručku smo razgledavali grad sv. Franje, crkvu, veliku katedralu, crkvu svete Klare i crkvu pokraj u kojoj se nalazi izloženo tijelo mladog Carla Akutisa. Velika bazilika sv. Franje dominira prostorom kao i bazilika Gospe od Anđela.

Posjetili smo i grob sv. Franje i ostali u molitvi, u prostoru svetosti prepunu hodočasnika odasvud. Mnoštvo ljudi izmjenjivalo se u svetištu, čulo se tiho šaputanje u vjeri molitve... Bili smo sretni što smo dio svega toga, i ponosni.

U popodnevним satima smo krenuli natrag prema Domovini, zadovoljni, veseli ostavljajući taj dio Italije koji ćemo pamtili

po puno toga lijepoga što smo vidjeli i doživjeli tih dana u travnju. Putem smo imali malih poteškoća s autobusom, ali i tada smo pjesmom i šalom lako to prebrodili i sretno stigli svojim domovima.

Italija je ostala kao dio koraka u stopama naše vjere...

Hvala ti, Bože, za ove, i za sve druge naše dane, blagoslovi sve viđeno i doživljeno u molitvi, tišini, hodu stopama našim Tebi, putem svetaca... Hvala Ti!

U Opancima, travanj 2024.

.....*Ankica Sekelez*

Cvjetnica

Cvjetnica ili Nedjelja Muke Gospodnje slavi se u nedjelju prije Uskrsa. Cvjetnica je uvod u Veliki tjedan. Crkva se spominje Isusovog svečanog ulaska u Jeruzalem u dane prije, ali i njegove muke koja je uslijedila nakon toga. Kad je ulazio u Jeruzalem, narod je dočekaao Isusa mašući palminim i maslinovim grančicama i rasprostirao svoje haljine putem kojim je išao jašući na magarcu.

Ali, samo nekoliko dana kasnije to isto veliko mnoštvo priprema „veličanstven i svečan“ progon, uhićenje i patnju tom istom Isusu. Nakon veličanstvenog i svečanog pozdrava sada slijedi novi pozdrav i zahtjev: „Raspni ga – S njime na križ!”

Tako, još danas hvaljen, a sutra prezren! To nas opominje kako je prevrtljivo ljudsko srce!

U župi Lovreć-Opanci su na Cvjetnicu, prvi dan Velikog tjedna, slavljena je misa u župnoj crkvi. Prije mise obavljen je blagoslov maslinovih grančica ispred stare crkve na groblju odakle je mnoštvo vjernika u procesiji kroz centar Lovreća došlo u župnu crkvu slaveći tako Kristov ulazak u Jeruzalem.

Za vrijeme svete mise Muku Gospodina našega Isusa Krista po Marku pjevao je Željko Čavrlj, Isusove riječi fra Dinko, tubu i pojedinačne uloge Mješoviti župni zbor.

..... D. Z.

Veliki četvrtak

Kamen koji su odbacili graditelji postade kamenom ugaonim? Lk20,17

Misa večere Gospodnje slavi se na Veliki četvrtak. U našoj župi Svetog Duha u poslijepodnevnim satima slavila se na svečani način. Na sv. misi naš župnik oprao je noge dvanaestorici župljana, tj. apostola. Velika je čast sudjelovati u tako velikom i svečanom činu. To je simbol ponavljanja onog što je svojim učenicima učinio sam Gospodin opravši im noge u posljednjoj pashi koju je blagovao s njima.

Blago onima koji često i pobožno prisustvuju svetoj misnoj žrtvi: oni će se obogatiti svim darovima Božjim i obogatit će njima braću svoju. Svagdanja sv. misa je put kojim do nas dolaze najdragocjenije i najobilnije milosti: Spasitelj za vrijeme sv. mise šalje zrake svjetlosti u srce siromašnih grješnika da im pokaže njihovu bijedu i da im pomogne obratiti se, ako su vjerni milosti. Nema dragocjenijeg vremena za razgovor s Bogom

o našem spasenju od vremena sv. mise. Tada se Isus sam prikazuje kao žrtva svome Ocu da nam izmoli toliko blagoslova i milosti.

Na sv. misi posljednje večere župnik je predstavio ovogodišnje prvopričesnike i krizmanike. Svetoj pričesti pristupila je cijela župa. U svečanoj procesiji Presveti oltarski sakrament prenesen je s glavnog oltara na krajnji oltar. Taj simbol označuje da je Isus uhićen i odveden. Zvona su utihnula, a križevi i kamenice su se prekrile, oltari ostali bez cvijeća i ukrasa kako bismo što bolje osjetili muku Isusovu. Nastavljeno je klanjanje pred Presvetim uz pjevanje Gospina plača. Nitko od župljana nije ostao ravnodušan.

Poslije sv. mise naš župnik fra Dinko s apostolima je u župnoj dvorani priredio večeru.

..... I. Batinić

Veliki petak

Stotnik koji stajaše prema Isusu, kad vidje kad tako izdahnu, reče: Uistinu, ovaj čovjek bijaše sin Božji. Mk15,39

Veliki petak je Dan Muke Gospodnje. U našoj župi je 29. ožujka ove godine započeo obred Muke Gospodnje u 9 sati. Ispred križa na Letaruši okupio se vjerni puk s našim župnikom

fra Dinkom Bošnjakom. Otuda je krenula svečana procesija uz molitvu i nošenje križa kroz naša sela.

Došavši do Maslinskog vrta, župnik je s okupljenim vjernicima nastavio pobožnost križnog puta do zavjetnog Križa na Gradini. Uz molitvu procesija se dalje kretala prema crkvi svetog Ivana u Nikolićima, potom produžila do kapelice Srca Isusova u Katićima a odatle do crkve sv. Ante.

Svečani se obred nastavio u župnoj crkvi. Nakon župnikove nadahnute propovijedi slijedila je sveopća molitva, otkrivanje Križa i sveta pričest. Uslijedila je zatim svečana procesija i blagoslov s Presvetim oltarskim sakramentom a po povratku u crkvu klanjanje i ljubljenje Križa.

Ispunjeni Božjom ljubavi, otišli smo svojim domovima u miru i tišini.

.....I. B.

Velika subota – Vazmeno bdjenje

Velika subota treći je dan vazmenog trodnevlja, blagdan koji je obilježen tišinom i molitvom. Na Veliku subotu organizira

se Vazmeno bdjenje, slavi se tijekom noći i završava prije svanuća na sam blagdan Uskrsa.

Tijekom Velike subote Crkva ne slavi nikakva bogoslužja, nego je duboko uronjena u otajstvo smrti Gospodinove i njegova boravka u grobu. Tek početkom noći slavi se Vazmeno bdjenje, kao središnje i najvažnije bogoslužje čitave liturgijske godine.

Bdjenje je započelo u 20 sati blagoslovom ognja ispred crkve na kojem je upaljena uskrsna svijeća koja simbolizira Isusa Krista uskrsloga – naše svjetlo, alfa i omega, početak i kraj. U procesiji je uskrsna svijeća unesena u crkvu nakon čega je župnik otpjevao hvalospjev uskrsnoj svijeći.

Nakon bdjenja uslijedila je Služba riječi – čitanje svetopisamskih tekstova i pjevanje psalama, zatim krsna služba – blagoslov vode, a potom slavljenje svete mise. Za vrijeme *Slave* nakon dvodnevne tišine oglasila su se i zvona te upalila sva svjetla u crkvi.

Na samom kraju svete mise obavljen je blagoslov uskrsnih jela.

.....N. Š.

Prva pričest

U nedjelju na 5. svibnja u župi Lovreć-Opanci održana je prva sveta pričest.

Sedmero djece pristupilo je prvi put svetoj pričesti. Svečano misno slavlje započelo je u 10:30 procesijom prvopričesnika, roditelja, vjeroučiteljice, ministranata i župnika u crkvi Duha Svetoga. Sv. misu predvodio je župnik fra Dinko koji je i pripremao djecu za prvu pričest.

Prvopričesnici su čitali misna čitanja i vjerničke molitve, pjevali psalam te na kraju izrekli krasnoslov zahvale Bogu i svojim roditeljima za ovaj dan. Ovaj slavljenički dio s prvopričesnicima pripremila je vjeroučiteljica Ružica.

Pjevanje tijekom mise predvodili su prvopričesnici uz Veliki župni zbor pod ravnanjem voditeljice Renate.

..... *Roditelj*

Čista Velika: provincijski susret ministranata

U subotu, 1. lipnja 2024. godine, u Ravnim kotarima u Čisti Velikoj održan je susret ministranata župa koje poslužuju članovi Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja.

Okupljanje je započelo u jutarnjim satima na trgu ispred župne crkve svete Ane na kojem se okupilo 370 ministranata, a sveto misno slavlje započelo je u 10 sati. Svetu misu predslavio je fra Ivan Čikara, duhovnik sjemeništaraca i župni vikar u Sinju, u koncelebraciji su bili fra Perica Maslač, provincijski promotor za duhovna zvanja i župnik Župe Gospe Žalosne u Hrvacama,

fra Marko Đerek, župnik Župe svete Ane u Čisti Velikoj, te ostala braća franjevci koji su stigli na ovaj susret.

Nakon svete mise uslijedilo je predstavljanje ministrantskih skupina iz župa i župnih filijala: Blizna/Bristivica, Čista Velika, Drniš, Hrvace, Imotski, Kljaci/Gradac, Karin/Kruševo, Lišane, Lovreć, Otok, Potravlje, Primorski Dolac, Sinj zajedno sa župnim filijalama Brnaze, Lučane, Karakašica i Glavice, zatim župe Stablina, Staševica, Studenci, Šibenik Crnica, Šibenik Šubićevac, Tučepi, Vrgorac, Vrljika.

U velikoj sportskoj dvorani uslijedio je kviz znanja, a prvo mjesto osvojili su ministranti iz Župe Hrvace, drugo mjesto Župa Drniš, treće mjesto Župa Imotski.

Ručak za sve sudionike susreta organiziran je uz pomoć župljana Čiste Velike na prostoru iza crkve svete Ane, a nakon ručka uslijedilo je natjecanje u nogometu.

U nogometnim utakmicama, koje su se odvijale na vanjskom terenu i u dvorani pod sudačkim pogledom fra Kristijana Pisca i fra Maria Pavića, nagrade su osvojile sljedeće ekipe: Župa Lišane prvo mjesto, Župa Čista Velika drugo mjesto, filijala Župe Gospe Sinjske - Karakašica treće mjesto.

Za ovaj lijepi dan i radosni susret hvalu prvo upućujemo dragom Bogu, a onda i svoj braći koja su sudjelovala u ovom događaju, posebno ministrantima župnih zajednica. Velika hvala fra Marku Đereku, domaćinu ovogodišnjeg susreta, na srdačnoj pripremi sveg susreta u suradnji s brojnim župljanima Čiste Velike.

Ministranti su se u kasne popodnevne sate vratili svojim domovima, vjerujemo bogatiji za jedno novo iskustvo i lijepu uspomenu. Neka im ovo bude poticaj da još radosnije služe oko Kristova oltara!

.....*fra Mate Šakić*

Svečana proslava Duhova i krizma u župi Lovreć-Opanci

Rođendan Crkve, koja se najsvečanije slavi u cijeloj Crkvi, a posebno u našoj župi koja je posvećene Duhu Svetome.

Kako Duhovi padaju uvijek u nedjelju, tako smo i ove godine proslavili u nedjelju 19. svibnja. Za tu veliku svetkovinu našeg župnog zaštitnika pripravili smo se već tradicionalnom devetnicom krunicom i sv. misom koju je predvodio naš župnik. Služba Božja počela je velikom procesijom kroz centar Lovreća u 10.30, a krizmanici su ponijeli sliku silaska Duha Svetoga

na apostole okupljene oko Marije, Majke Isusove, koja znakovito prikazuje događaj Duhova.

Kao i uvijek, i ovih smo Duhova u župi imali krizmu. Svetu potvrdu sedmoricu učenika i učenica drugog razreda srednje škole podijelio je fra Zoram Kutleša, dekan iz Imotskog, koji je predvodio i svečano euharistijsko slavlje u suslavlju s fra Dinkom, fra Ivicom Ercegom i fra Blažem Toplakom iz Stuttgarta, a pjesmom ga je uzveličao župni zbor pod ravnanjem profesorice glazbe Renate i orguljaša Stipe.

..... *Dina Mustapić*

Proslava sv. Ante

Blagdan sv. Ante Padovanskoga, zvanog Svetac Svega Svijeta, svečano je proslavljen 13. lipnja 2021.

Prema običaju prva sveta misa s procesijom slavljena je u 9 sati a predvodio ju je župnik. U procesiji s kipom padovanskog sveca sudjelovalo je vjerničko mnoštvo. Imenjaci su nosili Svečev kip, molilo se i pjevalo. Tijekom ove i prijepodneve mise pjevao je Mješoviti župni zbor.

Svečana popodnevna služba Božja održana je u župnoj crkvi zbog kišnog vremena u 18 sati s blagoslovom djece i ljiljana. Zbog kraja školske godine na ovoj sv. misi bila je zahvala Bogu za proteklu školsku godinu.

..... A.Š.

Sveti Ivan Krstitelj

U nedjelju, 23. lipnja, u župi je proslavljen blagdan svetog Ivana Krstitelja koji se posebno štuje u Nikolićima gdje se nalazi crkva posvećena ovom svetcu. Misu s procesijom u 10.30 predvodio je fra Dinko, a tijekom mise pjevao je naš župni zbor pod ravnanjem voditeljice Renate.

Crkva 24. lipnja slavi rođenje svetog Ivana Krstitelja, to je zapravo jedini svetac

čije rođenje Crkva slavi i čije je rođenje na neki način posvećeno. Kod Ivanova rođenja svi su se u okolici pitali što će biti od njega, a on je postao tako velik da je sam Isus o njemu izrekao nečuvene, iznenađujuće riječi: „Velim vam, nije nitko između rođenih od žene veći od Ivana“ (Lk 7,28).

..... *A. Nikolić*

Presveto Srce Isusovo

Blagdan Presvetog Srca Isusova u župi je po običaju proslavljen kod istoimene kapele u Katićima. Zavjetnu kapelu izgradile su obitelji Katića i otada se prigodom ovog blagdana redovito slavi sv. misa za cijelu župu.

U petak, 7. lipnja, u 18 sati svetu misu predvodio je župnik fra Dinko. Pjevanje

tijekom mise animirao je Veliki župni zbor pod ravnanjem gospođe Renate.

Nakon mise uslijedila je večera koju ju je pripremio kao i svake godine Nikica Katić s obitelji.

..... *Katić*

Tijelovo

Tijelovo, tj. svetkovina **Presvetog Tijela i Krvi Kristove**, slavi se četvrtkom nakon svetkovine Duhova. Ova svetkovina se spominje od 13. st., u početku se nazivala Euharistija. Naime, sveta Julijana je u svom viđenju opazila mrlju koju je protumačila kao mrlju na Crkvi u nedostatku blagdana koji bi slavio Presveti oltarski sakrament. Od 14. st. blagdan se proširio na cijelu Katoličku Crkvu.

U župi Lovreć-Opanci se u četvrtak, 30. svibnja, svetkovina **Tijelova** proslavila svečanom svetom misom s procesijom u župnoj crkvi Duha Svetog u 10.30. Pola sata prije svete mise bila je prigoda za svetu

ispovijed. Svetu misu je predvodio župnik fra Dinko. Nakon svete mise uslijedila je svečana tijelovska procesija s Presvetim i blagoslov na četirima mjestima. Procesiju su predvodili ministranti i ovogodišnji prvopričesnici, koji su laticama ruža posipali put pred Presvetim, te lovci, noseći svoj barjak, vatrogasci i ostali vjernici. Tijekom mise i procesije je pjevao Veliki župni zbor. Fra Dinko je u svojoj propovijedi vjernicima lijepo približio veličinu ove svetkovine.

Nakon procesije župnik je blagoslovio vatrogasce na početku njihove sezone i lovce, kojima je zaželio dobru kob.

.....*Nazočni*

Spomen na nevine žrtve stradale 22. srpnja 1943. u župi Sv. Duha u Lovreću-Opancima

U župi Sv. Duha Lovreć-Opanci u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji u nedjelju, 21. srpnja, slavljen je misa zadušnica za župljane te župe koji su stradali u strašnom zločinu koji se dogodio 22. srpnja 1943., kad je njih 24 živih bilo spaljeno u Frankića kući, koja se nalazi ispod današnje župne crkve, a još ih je 18 ubijeno ispred vlastitoga kućnog praga. Ukupno, dakle, četrdeset i dvoje nevinih župljana te župe svih uzrasta ubijeno je u tom strašnom zločinu

Na poziv mjesnog župnika fra Dinka Bošnjaka, OFM, misu je predvodio policijski kapelan pri Splitsko-dalmatinskoj Policijskoj upravi prof. dr. sc. don Marko Trogrlić. Evo njegove propovijedi.

PROPOVIJED prof. dr. sc. don Marka Trogrlića

ŠESNAESTA NEDJELJA

KROZ GODINU

Evandjelje:

(Mk 6, 30-34)

Bijahu kao ovce bez pastira.

Čitanje svetog Evandjelja po Marku

U ono vrijeme: Apostoli se skupe oko Isusa i izvijeste ga o svemu što su činili i naučavali. I reče im: „Hajdete i vi u osamu na samotno mjesto, i otpočinite malo.“ Jer mnogo je svijeta dolazilo i odlazilo pa nisu imali kada ni jesti. Otploviše dakle lađom

na samotno mjesto, u osamu. No kad su odlazili, mnogi ih vidješe i prepoznaše te se pješice iz svih gradova strčaše onamo i pretekoše ih.

Kad iziđe, vidje silan svijet i sažali mu se jer bijahu kao ovce bez pastira pa ih stane poučavati u mnogočemu.

Riječ Gospodnja.

Draga braćo i sestre,

1. Evandjelje koje smo upravo navijestili izvješćuje nas kako su se učenici okupili oko Gospodina da Ga izvijeste o svemu što su činili i naučavali. Doista, oni se vraćaju

Onomu koji ih je i poslao u misiju. Okupljaju se oko njega. Izvješćuju ga o svemu što su „činili i naučavali“. To je prekrasna poruka za naš život. Naime, potrebno je svakomu od nas vraćati se uvijek iznova Gospodinu. Potrebno je vratiti se onomu čiji smo i koji nas je poslao u ovaj svijet da ga svojim životom i svojom riječju posvjedočimo, navijestimo. Potrebno je da On čuje nas, a još potrebnije da mi čujemo Njega. Učenici su bili opterećeni. Evanđelje kaže da nisu imali kada niti jesti. Mnoštvo ih je tražilo. Gospodin to znade, vidi i zato ih poziva da se povuku u osamu. Da predahnu. To Gospodin poručuje i svakomu od nas. Povuci se u osamu potrebno je kako bismo predahnuli od naših umora, opterećenja, od „mnoštva“ svega i svega onoga što nas u životu pritišće i zamara: brige, križevi, umori, izazovi... neriješena pitanja, dvojbe... Sve je to dio našega života na ovoj zemlji. Zato nam je potrebna osama, predah. Ali osama i predah s Bogom, s Gospodinom. Da ga o svemu tomu „izvijestimo“. No, nipošto predah, osama – od Boga! To nam se ne smije dogoditi. Jer, Bog je onaj pravi i jedini pravi odmor i okrjepa koji nas podiže, osvježava, vraća u normalu života... Bez Boga nema odmora. Nema okrjepa, nema predaha. On je temelj i uporište našega života. Rješenja naših temeljnih pitanja daje nam jedino i samo Bog sam.

2. Danas se sjećamo naših dragih i milih koji su stradali u ovoj župi u srpnju mjesecu 1943. Tragični događaj koji nam je nemoguće shvatiti ljudskim poimanjem. Nadilazi naša ljudska shvaćanja. Ostaje tajnom? Zašto se dogodio? Zašto je taj nevini naš svijet, koji je tih dana obavljao svoje

uobičajene ljetne poslove, bio zahvaćen tim strašnim naletom zla koji ga je s ove zemlje zapravo iskorijenio. Njih 44-ero! Muškaraca, žena, djece. Svih uzrasta. Ljudski gledajući, nemamo odgovora na to pitanje. No u svjetlu vjere ga imamo: Uvijek je to tako kad se čovjek udalji od Boga. Kad se to dogodi, onda je čovjek bez temelja, bez granica. Skreće lako u zlo, i Zlo ga lako zahvati. I onda čovjek u takvom stanju rađa zlim plodovima... Kad smo bez Boga, onda smo zaista kao ovce bez pastira. Naš je Pastir Gospodin! On je onaj koji nas jedini vodi na pravu ispašu, na prave izvore, na pravu okrjepu. Bez njega smo u potpunoj pogubljenosti. Zlo nas bez Boga lako zahvati. Ako smo s Bogom, Zlo u našem životu nema šanse. Zlo uzmiče pred Božjom dobrotom, jakošću, milosrđem i ljubavlju. Zlo nema šanse pred Bogom i onim što je Božje. Valja nam se stoga čvrsto držati Boga. Valja nam se čvrsto privinuti

uz dobrog pastira, Isusa, koji će nas i zaštititi i usmjeriti na prave putove života, koji su puni smisla, puno svjetla, puno dobrote i ljubavi.

3. Draga braćo i sestre, na današnji dan u ovoj župi molimo za sve naše pokojne, sve naše drage i mile – žrtve strašnog zločina koji se ovdje zbilo. Molimo za njih u vjeri i nadi da i oni za nas mole. Molimo se i za počinitelje ovog zločina. Da im se Gospodin smiluje! Baš onako kako nas je Gospodin poučio da molimo za svoje neprijatelje, da im se Gospodin smiluje, u nadi da su se pokajali i obratili. Poruka ovoga strašnog događaja svima nam jest da je samo život s Bogom, onaj koji nas čuva od zavodjenja Zloga. I da samo takav život može dati dobra ploda. Inače srljamo po ivici provalije koja može biti tragična i pogubna. Što čovjek koji se udalji od Božjeg zakona može učiniti

drugom čovjeku, zorno nam svjedoči ovaj tragični događaj u ovoj našoj župi. Valja nam se stoga uvijek iznova vraćati Gospodinu, kod njega se odmarati, kod njega počivati i predahnuti: u molitvi, svetim sakramentima euharistije i svete Ispovijedi, u dobrim djelima, u slušanju i vršenju Njegove Riječi. Neka nam Gospodin po zagovoru svoje Majke Marije udari milost da tako živimo ovaj naš zemaljski život. Ovom prigodom sjećamo se i naše pokojne sestre Marije od Presvetoga Srca - Anke Petričević, klarise. Toliko je voljela ovu svoju rodnu župu. O ovom tragičnom događaju kojega se u ovom euharistijskom slavlju sjećamo ostavila nam je prekrasne stihove, izraz njezine vjere i njezina nadnaravnog pogleda na ljudski život i smrt. Neka je Gospodin zbog svega toga nagradi i neka joj udijeli pokoj vječni među svojim svetima. Amen.

Lovrećani i Opančani hodočastili Gospi od Anđela

Utorak, 25. srpnja, vjernici župe Lovreć-Opanci hodočastili su Gospi od Anđela, zaštitnici Imotskog i Imotske krajine. Misno slavlje ispred crkvice

Gospe od Anđela na Topani u 19 sati, kojem je prethodila krunica i molitve na čast Gospe od Anđela, predvodio je župnik fra Dinko u koncelebraciji s imotskim gvardijanom fra Zoranom i fra Nedjeljkom Šabićem.

Na samom početku misnog slavlja fra Zoran je pozdravio sve prisutne hodočasnike, svećenike, ministrante i ostale vjernike.

Mješoviti župni zbor pod ravnanjem gospođe Renate Kolovrat, predvođeci pjevanje tijekom mise, oduševio je prisutne vjernike.

Na kraju misnog slavlja uslijedila je okrepa u samostanskom dvorištu koju svake godine domaćini prirede za sudionike u misnom slavlju.

Hodočasnica

Marija i Petar Šamija proslavili zlatni pir

U nedjelju, 28. 7. 2024., u obitelji Šamija bilo je posebno svečano i veselo, a razlog je što su supružnici Petar i Marija r. Čavar obnovom bračnih zavjeta proslavili zlatni pir – 50 godina braka.

Petar i Marija vjenčali su se 28. 7. 1974. U polustoljetnom zajedničkom životu Gospodin ih je obdario s četirima kćerima i 13-ero unučadi.

Bračne zavjete obnovili su u crkvi Duha Svetoga u Lovreću pred svojom obitelji,

rodbinom, prijateljima i župnom zajednicom te još jednom pred Bogom i svima okupljenima potvrdili svoju čvrstu vjeru, nepokolebljivu ljubav, uzajamno poštovanje i vjernost.

Misno slavlje predvodio je župnik fra Dinko Bošnjak. Za ovu prigodu dobili su i Papinski blagoslov.

Hvala dragome Bogu koji ih je pratio svih proteklih godina na njihovom bračnom putu i s velikim ufanjem ga molimo da ih nastavi čuvati do kraja života.

Proslavljen zavjetni blagdan Gospe Lurdske

Zavjetni blagdan Gospe Lurdske u našoj se župi svečano slavi 5. kolovoza kao zavjetni blagdan Gospe Lurdske, Dan domovinske zahvalnosti, dan Branitelja i Dan Općine Lovreć i zato ga zovemo Gospa Lurdska litnja, i ovoga je puta proslavljen velikom procesijom koja je počela u 10.30, a potom i svečanom misom. U procesiji i misi sudjelovali su kao i uvijek Gospini štovatelji. Nošen je kip Gospe Lurdske i Bernardice koji je postavljen pred glavni oltar. U marijanskim pjesmama raspjevanoj

našoj župnoj crkvi Svetoga Duha, svečano euharistijsko slavlje predvodio je dr. fra Ivan Vuletić, profesor KBF-a u Splitu, suslavio je naš župnik fra Dinko i ostali svećenici a pjesmu vjerničkog puka animirao je mješoviti župni zbor pod ravnanjem profesorice glazbe Renate.

Nakon mise župnik je zahvalio svima, a proslava se nastavila nakon mise za obiteljskim stolom.

Donosimo propovijed fra Ivana Vuletića:

Gorke i slatke riječi

Kao što mogu oboljeti biljke, životinje, kao što može oboljeti ljudsko tijelo i pojedini organi u ljudskom tijelu, tako može oboljeti i ljudski duh. Bolesni ljudski duh je onaj koji, umjesto da čini dobro, čini loše, umjesto da miriše i odiše, on zaudara i zagađuje...

Postoji, dakle, ljudski duh koji boluje, bolestan je. Može bolovati od raznih bolesti. Može bolovati od gorčine. Poput onih kestena koji izgledaju lijepo, veliko, obećavajuće, ali su bolesni u svojoj nutрини od gorčine, gorki su u sebi. Čovjek poleti za lijepim izgledom i oblikom tog kestena, misli da nešto dobro jede, a ono mu u ustima ostane samo gorak okus.

Dakle, ljudski duh koji boluje od gorčine je onaj koji širi nezadovoljstvo, nepovjerenje,

skepticizam, prezir... Ima i takvih koji vlastitu djecu svakodnevno hrane gorčinom: nezadovoljstva, nepovjerenja, skepticizma i prezira prema Crkvi. Ima ih koji govore gorkim riječima vlastitoj djeci protiv domovine, ima ih takvih koji govore gorke riječi vlastitoj djeci protiv oca ili majke i tako tjeraju vlastitu djecu da pate. Raspupale su se po našim mjestima, obiteljima... ove otužne figure gorkih ljudi sposobnih samo obeshrabriti i prosipati gorčinu...

Lijek za ljudski duh koji je bolestan od gorčine, dar je mudrosti.

Naša mladost, naši mladi osjećaju veliku glad za tom životnom mudrošću. Gladni su da susretnu ljude pune Božje mudrosti.

Gladni su druženja sa starijim ljudima punih mudrosti; onih mudrih životnih učitelja koji će ih oblikovati u: radosne ljude, ljude optimizma, ljude ambicije, sna i vizije... Ako išta možemo naučiti od hrvatskih branitelja, onda je to ovo. Hrvatski branitelji su bili upravo takvi. U obrani Domovine nije ih vodila gorčina. Vodio ih je san o slobodi, vizija, ambicija, optimizam. Nije ih vodila gorčina. S gorčinom ne može čovjek ni puno ni daleko. Molimo stoga dragu Gospu da znamo odgajati svoje mlade i djecu u toj mudrosti.

Ljudski duh može biti bolestan i od stidljivosti. Poput onih tinejdžera koji se osjećaju previše ružno, ili se osjećaju previše

maleni, predebeli... i ne žele da se vide i ne izlaze van iz kuće. Stide se! Tako i naš ljudski duh može bolovati od stidljivosti.

Ponekad imamo lijepu riječ, dobru riječ za reći, dobro djelo za učiniti, ali ono ostaje neizrečeno ili neučinjeno jer se stidimo toga svoga dobra. Stidimo se da ćemo biti zbog njega ismijani, prezreni, poniženi od velikih, arogantnih i prepotentnih ovoga svijeta. Stidimo se svoga dobra i kažemo samima sebi: „Bolje ne činiti ništa, bolje ne govoriti ništa, bolje ne misliti ništa što je protivno velikima“. Jer, bojimo ih se, plašimo ih se, osvetit će nam se...

Lijek za stidljivi ljudski duh, ljudski duh koji se stidi činiti dobro i zauzeti se za dobro, jest poslušnost Bogu koji je rekao: „Idite po svem svijetu i naviještajte Evandjelje svakom stvorenju.“ Gospa je to imala. Poslušna Bogu s povjerenjem u Boga držala se svoga dobra. Nije se stidjela činiti dobro niti se zauzeti

za dobro. Stajala je uspravno i sigurno pred Zlom. Uspravna i sigurna gledala je u one arogantne prepotentne drznike koji su radili o glavi njenog Sina, ali nije poklekla, nije odustala od svoga dobra, jer je imala pouzdanje u Boga. I hrvatski branitelji za dobro i u ime dobra stajali su uspravno pred onim arogantnim i prepotentnim drznikom. Nisu se stidjeli svoga dobra, nisu odustali od dobra, ni pod cijenu da budu ismijani, prezreni i poniženi...

Molimo stoga dragu Gospu da znamo odgajati svoje mlade i djecu da se ne stide činiti dobro i da ne odustanu i ne prestanu činiti dobro pa makar bili ismijani od arogantnih i prepotentnih moćnika ovoga svijeta. Neka budu oni koji idu do kraja za dobro, do kraja za plemenito... I život svoj za dobro... i život svoj za plemenito...

Ljudski duh se razboli i od razočaranja. To je poput onih stabala koja imaju lijepo lišće, veliko, zeleno... Drže nas u nadi da ćemo tu naći ne znam kakve lijepe, slatke i ukusne plodove. Ali, kad dođe sezona voća, nema ništa. Tako i naš ljudski duh može bolovati od razočaranja.

Bolest razočaranja boli one koji nas pažljivo slušaju, koji su očarani našim govorima, a zatim šokirani našim životom. Lijek protiv razočarenja jest dosljednost u životu, autentičnost. Našoj djeci i mladima treba materijalno, ali im nadasve trebaju autentični roditelji i stariji koji ih neće razočarati, koji znaju što je hrabrost, što je ljubav..., koji znaju zašto žive, koji znaju zašto dobro žive, oni koji dobro žive i žive čineći dobro. Molimo dragu Gospu da nas zajedno sa svojim Sinom učini autentičnim ljudima i kršćanima.

Mladomisnik

Župa Svetog Duha Lovreć-Opanci ove je godine primila od Gospodina iznimnu milost: dana 22. lipnja po rukama zagrebačkog nadbiskupa mons. Dražena Kutleše u crkvi sv. Ivana XXIII. u zagrebačkoj Dubravi zaređen je za svećenika naš župljanin, don Marko Šimundić (r. 1984. od oca Jerka-Frane i majke Milene).

U subotu, 10. kolovoza 2024., don Marko je proslavio svoju mladu misu u našoj župi. Slavlju je prethodila trodnevnica koju su vodili svećenici iz zajednice *Omnia Deo*, kojoj pripada i naš mladomisnik. Povod je to za kratko razmišljanje o sakramentu svetog reda, tog neopisivog Božjeg dara vjernicima koje je sabrao u svojoj Crkvi.

Hrvati za svećenike imaju još jedan naziv: misnik. Onaj koji služi svetu misu. Taj naziv izravno upućuje na ono što je najvažnije u životu i u služenju jednog svećenika, a to je slavljenje svete mise, euharistije. Bez svećenika nema svete mise, a bez svete mise teško je, gotovo nemoguće, ustrajati u vjernosti Gospodinu.

Po riječima svetog Ignacija iz Antiohije na svetoj misi primamo „lijevak besmrtnosti, protuotrov protiv smrti, hranu vječnoga života u Isusu Kristu“. Čovjek svojim grijesima sebe ubija. I bez obzira na zemaljski život kojim živi, bez obzira na bogatstvo u kojem uživa, bez obzira na ljudsku slavu i moć, on je u sebi – uslijed grijeha – mrtav.

Jedini koji ga može oživjeti jest Gospodin Isus Krist, jedini Spasitelj, koji je rekao: „Zaista, zaista, kažem vam: ako ne jedete tijela Sina Čovječjega i ne pijete krvi njegove, nemate života u sebi! Tko blaguje tijelo moje i pije krv moju, ima život vječni; i ja ću ga uskrisiti u posljednji dan. Tijelo je moje jelo istinsko, krv je moja piće istinsko.“

Evo u čemu je veličina i sjaj nekog svećenika: dopustiti Gospodinu da – po njemu, služitelju slabom i skromnom – pristupi čovjeku, pozove ga na pokajanje i odriješi od grijeha te mu zatim udijeli svoje tijelo i svoju krv pod prilikama kruha i vina, kako bi ovaj mogao već sada imati život vječni i u njemu vječnu radost i mir.

Zahvalni smo Gospodinu jer nas nije napustio u našoj umišljenosti, pohlepi i požudi. „Nije nas ostavio Bog“, kako pjeva pjesnik. „Kiše padaju, polja rađaju, djeca sanjaju...“ A mi dodajemo: momci sve ostavljaju i polaze za Učiteljem da bi bili njegovi svećenici, njemu na slavu, a nama – grješnima – na spasenje duše i obnovljenu nadu.

Bog blagoslovio našeg mladomisnika, don Marka Šimundića, i dao mu da bude sveti i ponizni svećenik koji će u ispovjedaonici i za oltarom privoditi ljude milosrdnom Bogu! Neka ga u tome podupire zagovor Blažene Djevice Marije, Presvete Bogorodice, i molitve svih svetih! Slava Bogu na svemu!

.....*Mate Šimundić*

Gospa Žalosna

15. rujna slavili smo blagdan Gospe Žalosne ili Mariju od Sedam Žalosti. Prisjećamo se sedam teških trenutaka Marijina života:

- Šimunovo proročanstvo u hramu da će joj „mač probosti dušu”
- bijeg s djetetom Isusom u Egipat
- traženje izgubljenog dječaka Isusa u hramu
- susret s Isusom na križnom putu
- boli dok su Isusa pribijali na križ
- skidanje Isusa s križa
- Isusov pogreb.

Ovaj blagdan u lovrečko-opanačkoj župi proslavljen je u subotu, 15. rujna, u župnoj crkvi. Svetu misu u 10.30 predvodio je fra Dinko. Prije same mise, od 17.30 molila se Gospina krunica i bila je prigoda za svetu ispovijed.

..... Štovatelj

Relikvije sv. Ante Padovanskog u Lovreću

U našu župu, zahvaljujući našem župniku fra Dinku, stigle su relikvije prvog stupnja (moći) svetog Ante Padovanskog. Kategorija prvostupanjskih relikvija odnosi se na dijelove tijela svetca, pa je riječ o iznimno važnoj relikviji.

Fra Dinko je 1. listopada preuzeo moći u svetištu svetog Ante u Padovi i donio ih u župu.

Dan kruha i zahvale za plodove zemlje

U mjesecu listopadu ove godine (20. 10.) u našoj župi slavljena je misa zahvalnica za plodove zemlje i misijska nedjelja. U prekrasno uređenoj crkvi pred oltarom koju su krasili plodovi zemlje, pekarski proizvodi i cvijeće, uredile su naše župljanke Marija Šimundić i Anka Mustapić uz pomoć djece. Usto, održan je i prigodni recital prije mise na tu temu koji su pripremile vjeroučiteljica Ružica i Renata Kolo-vrat, profesorica glazbe, s učenicima. Bio je

priličan broj vjernika, a misu je predvodio župnik fra Dinko.

U propovijedi je fra Dinko istaknuo kako Bogu na darovima, koje nam pruža, moramo zahvaljivati svakodnevno. „Sv. misa jest posebna prigoda za zahvalu Bogu na svemu što čini za nas, ali vjernici mogu i moraju zahvaljivati Bogu svakodnevno čineći dobra djela svojim bližnjima a posebno u misijama“, rekao je fra Dinko između ostalog u propovijedi.

..... *M. Šimundić*

U bistrini srca - stopama Krista

(Naša župna hodočašća)

MEĐUGORJE,

Putevima Majci

U ispruženoj ruci Majke - mir

Na stazi čovjek, ljudi...
U hodu Njoj zavežljaji suze
u Riječi Mir.
Osmijehom razbija gudure življenja
Mati, Gospa naša,
Mirom prebire i daruje njima, nama pa
svima Nebesa
Iskri u hvali
Mati, Gospa cjelovom štiti pragove
Majka, Gospa naša...
Mir posvuda.
I neka traje, traje...
Mir, samo mir!

U pognutoj glavi, ispruženoj ruci, zrcnu
krunice, neisplakanoj suzi, u ridanju srca-
uvijek Mir!

U nedjeljno toplo prijepodne po završetku mise hodočastili smo u Međugorje. To je naše tradicionalno, godišnje hodočašće u listopadu. Autobus nam je bio pun župljana i onih iz susjednih župa Studenci, Cista Provo i Cista Velika. Bili smo dobro raspoloženi, svatko sa svojom molitvom u sebi i svojim životom, u želji u nama sve prikazati i ponijeti Mariji Majci! Predati njoj, Mira Gospi, u njene tople dlanove, u srce njeno jer ona je Mati.

Prolazili smo cestom kroz zemlju Hercegovu, vidjeli osunčane livade, krševiti krajolik umiven suncem i za malo vremena stigli smo u Međugorje. Tu smo se razdvojili, neki su ostali „kod crkve“ a neki su išli putem prema brdu Ukazanja. Došavši pod brdo, ispred nas mnoštvo hodočasnika... Bilo je vruće, jako toplo, no... Brdo ispred nas je izgledalo kao živa košnica, na sve strane puno ljudi, djece, bolesne djece na ramenima oca, u naručju majke... Mlado i staro veralo se po izlizanim stijenama krševitih uzvisina, po brdu, bosonogih... Gospe!!!

Koračalo se kao po vodi, radosna srca u nekom posve neobjašnjivom miru koji ispuni sve praznine duše, u radosti molitve, predanju života i svega onog što ljude tišti,

raduje, boli, sve u zavežljaju ruke i krunice, u blagoslovu moleći nju, Gospu Mira.

Veralo se i hodalo je mnoštvo strmom uzvisinom do vrha, do Gospina kipa, tu u pogledu sklopljene ruke, prašnjave noge u klecanju pred Majkom, mole... Tišina.

Ponetko malo jače moli...

Gospa sluša, sluša naša Mati živote u riječi prostrte po hercegovačkom kamenju, u blatnjavim stopalima, oznojnim i ozarenim licima na stotine ljudi...

U tišini drače, u svjetlu, poneki i zamagljenih zjena, a sve upućeno Njoj i njenom Sinu.

I gleda Ona tu silinu molitve, mnoštvo ljudi što je zaziva prebirući zrnca u riječi „Oče naš koji jesi...“ svih jezika i svih naroda, tako različitih, a opet tako istih u molitvi.

I vratismo se opet istim putem niz strminu, mimoilazeći se s onima što se penjahu gore, mi laki kao ptice, bez umora veselili i razdragani dođosmo pred crkvu. Onda smo se odmarali malo, kupili neke suvenire, obavili svoje osobne zavjete, nešto pojeli.

Ljepota svetišta i čar živosti ljudi okolo bili su slika života u kojoj žive hodočasnici i svetište, župa, mjesto...

Večer se polako spuštala, suton zamilovao škrta brda Hercegovina, svježina polako hladila zrak, na stotine svjetala iskrilo iz daljine, a ispred crkve mnoštvo naroda

sklopljenih ruku, pobožno i u dahu osluškujе i upija Božju Riječ.

Moli narod u blagoslovu, u Riječi, u oltarskom Kruhu, jer Mati bdije! Gospe...

Po završetku mise svećenik je blagoslovio naše nabožne predmete koje smo ponijeli kućama, svojima za blagoslov iz molitve srca tu iz Međugorja.

Po završetku smo se uputili kući, malo smo duže čekali dok se gužva razišla i polako u noći punoj mira i dojmova sretni smo se vratili svojim domovima.

Noć je već odavno čuvala naše mjesto, samo je crkva iz daljine nadzirala kao veliki golub što bdije i blagoslovom čuva naše mjesto.

I na kraju, hvala Majci i njenom Sinu, Isusu našem, za sve pute, molitve, titraje srca upućene njoj, Gospi Mira, za one poglede nade s hercegovačkog brda, niz strmine naših života, za sve tonove življenja podno Križa do naših svakodnevlja. Hvala ti, Gospe!

U Opancima, listopada 2024.

.....Ankica Sekelez

Svi sveti

Prvog dana mjeseca studenog slavimo blagdan Svih svetih. To je dan kad slavimo one svece i svetice koje je Crkva proglasila svetima, kao i one koji nisu proglašeni svetima, a koji su svojim životom ostvarili ideal kršćanskog života te su njihove duše ušle u kraljevstvo Božje. Kako ne znamo poimence sve koji su umrli na glasu svetosti, Crkva je odredila ovaj dan kada se zajednički moli za sve svete i blažene, poznate i nepoznate.

Na blagdan Svih svetih u lovrečko-opanačkoj župi služene su dvije svete mise i to u župnoj crkvi u 10.30 i u crkvi na groblju u 15 sati. Na svetim misama se okupilo mnoštvo vjernika među kojima je bio velik broj onih koji više ne žive u Lovreću i Opancima, ali su za ovaj dan došli kako bi obišli grobove svojih milih i dragih.

Po običaju u 12 sati brekala su zvona tijekom cijele noći i tako pozivala vjernike na molitvu za mrtve.

.....*M. Matkov*

Dušni dan

Dušni dan ili Dan svih vjernih mrtvih, dan je kad se sjećamo svih svojih dragih pokojnika, pohodimo grobove i groblja. Tog dana vjernici mole za duše svojih dragih pokojnika, za njih pale svijeće na grobovima, sudjeluju u sv. misi za njihove duše duboko vjerujući da će oni, kada dođu u kraljevstvo Božje, biti naši zagovornici.

Na Dušni dan, 2. studenoga, u našoj župi služene su dvije sv. mise, u crkvi na groblju u 10.30 i u crkvi sv. Ivana u Nikolićima u 15 sati. Na kraju sv. mise izmolilo se zajedničko održavanje na četirima mjestima u groblju.

..... M. Č.

Marija Bistrica

(Nacionalno svetište hrvatskog naroda- u srcu Majke Marije)

Studeni u nas zna biti jako hladan, ta hladnoća grize kroz vidike, no zna biti i topao, ugodan kao dio ljeta u nestajanju.

Tako smo krenuli u zoru iz našeg pozaspalog mjesta na svoje putovanje onim širokim stazama svetišta vjera svoga naroda. Putem smo skupili hodočasnike iz naših susjednih župa. Bili smo razdragani, uz krunicu moleći i predajući svoje življenje i život onih iz srca, na dlanove Majci zaštitnici, pod Križem... Prolazili smo predivnim

krajevima gdje su se izmjenjivale krševite doline, kraške rijeke, visoke šume obojene jesenjim haljinama širokih i lelujavih nijansi, cesta je čas vijugala, čas se smirivala. Nakon nekog vremena smo stali na odmorištu za svoju jutarnju kavu i uz domaće kolače te svi zajedno u rano jutro, veselih i vedrih lica, sa smijehom i čavrljanjem, nastavili put. Penjali smo se u vožnji uzvisinama, uz pustopoljine, u to maglovito jutro zrak je bio prohladan... Stigli smo na Udbinu.

UDBINA

U magli

U hladnoći jutra

Iz pustoši tmina, iz slabo vidljivih obrisa
izranjala je prekrasna Crkva hrvatskih
mučenika...

U bjelini veliko zdanje tu na proplanku
bliže nebesima

Ispred se pružao neopisivo lijep pogled u
daljinu...

Daljine, pisane tu krvlju povijesti naroda
uronjena u Križ

Život ljudi uklesanih u zdenac

Višeslavove krstionice tamo iz davnih
naših stoljeća

U blagoslovu njene vode za naša sva
ognjišta...

Tu nadomak crkve na platou kip je sv.
Ivana Pavla II., svetog pape bijelih puteva;
bdije on i blagosilja, cjeliva zemlju i rane
mučenika, narod i njegovo nebo...

U nedogled...

Došli smo u crkvu, već se služila sv. misa,
poslije nas je svećenik upoznao i ispričao
nam povijest svetišta o nastajanju crkve.
Unutrašnjost crkve je prostrana, očaravajuće
bijela, u sredini velika replika Višeslavove
krstionice, uronjene u *podamenat* i središte,
pred oltarom odaje poštovanje i pobožnost
naroda Bogu, našem Spasitelju. Prostrana
i prozračna, tiha...

Svetište...

U memoriji naroda moga svetište je kao
blagoslov svih njegovih mučenika za nas i
nama, sutra djeci našoj, sinovima sinova,
svima...

I nastavismo svoje pute...

Odatle dalje...

Vozili smo se prema Krašiću. Vijugavom cestom kroz šumoviti kraj, polako...

Krašić

Ispred nas malo mjesto u *Dolini kardinala*, dolini sklopljenih ruku naroda, u vremena teška i laka, na svim stazama naroda. Krašić je mjesto kardinala Alojzija Stepinca, blaženika, mučenika vjere i ljubavi prema svakom čovjeku i svome narodu.

I gori svijeća kao svjetionik

U zlim vremenima razgoni tamu

Plamen joj titra i drhti, no svejedno gori
i svijetli... svijetli...

U velikoj župnoj crkvi služila se sv. misa, pa smo pohodili dom A. Stepinca gdje je boravio svoje zadnje vrijeme ovozemnog života. Potom smo bili u crkvi u kojoj nas je pozdravio i dočekaio župnik rodom iz

naših krajeva... Upoznao nas je s povijesti crkve i životom u župi. Još smo malo ostali u osobnoj molitvi našem blaženiku, uzeli suvenire, pozdravili se i obećali nekad ponovno doći...

I krenuli dalje...

Kardinal Stepinac u našim srcima koraćao s nama koracima vjere. Krenuli smo dalje... Bilo je već i vrijeme ručka, pa smo tu u blizini ručali, malo odmorili i krenuli svoj put prema Zagrebu. Već se noć spuštala kad smo došli pred crkvu Gospe Lurdske na susret s našima što žive i rade u Zagrebu. Imali smo zajedničku misu, a potom druženje. Misu je našem župniku suslavio i naš mladomisnik don Marko Šimundić, koji sad živi i djeluje tu u blizini u župi. Poslije bogoslužja smo se okrijepili i u ugodnim i veselim razgovorima proveli neko vrijeme. Zatim smo krenuli u sesvetska sela na počinak. Ujutro smo poslije doručka krenuli u Mariju Bisticu.

Marija Bistrica

Već došavši blizu crkve, u nama je rasla radost što smo tu u hrvatskom Nacionalnom svetištu Majke Božje Bistričke. Oko crkve je bilo dosta svijeta, ušavši unutra, u zadivljujućoj tišini svetišta, prepuna ljudi, počinjala se moliti krunica. Molitvom smo u dubinama duše izricali svoje neizgovorene

nakane i zavjete upućene Mariji, majci Hrvata. Bilo je blagoslovom biti dio te molitve. Po završetku je počela sveta misa. U pjevu psalma „Hvali, dušo moja“ zrcalila se snaga i vjera ljudi što srcem časte svoju Majku-Gospu našu. I iskre srca časte narod i njegovu Gospu...

Zatim smo kupili suvenire i krenuli natrag prema Zagrebu. Došli smo na okrepu

i nekima na radost trgovine u Arenu, tu se zadržali neko vrijeme i potom pošli prema Karlovcu, ostavljajući Zagreb i okolicu u sumraku; tek iz daljine smo gledali upaljena svjetla velegrada... Pred nama...

Karlovac

U kasno predvečerje smo stigli pred osvijetljenu crkvu sv. Josipa zaštitnika Domovine i hrvatskog naroda. Na ulazu nas je dočekaao svećenik, blagoslovio i kazivao nam o nastajanju i povijesti svetišta, životu župe... Zatim je naš župnik služio svetom misu za nas sve. Tu smo ostali neko vrijeme, obavili osobne zavjete, kupili suvenire i krenuli polako kući ostavljajući taj dio Domovine i naših svetišta što svjedoče životom i

postojanjem o povijesti, sadašnjosti vjere naroda moga i njegove zemlje...

I vjerom čovjek ljubi Dom svoj,
Križem cjeliva život
Blagoslov živi jer život u Kristu zapisah...

U noći osvijetljenoj tisućama ferala smo ostavljali naselja i vraćali se ispunjeni i sretni svojim domovima. Bilo je to hodočašće putevima srca našega naroda pod Križem i uz križ i pouzdanja u pomoć Gospe, majke naše, jer pjevalo joj se na svim putevima srca:

Rajska Djevo
Kraljice Hrvata
Naša Majko, naša zoro zlata...

U Opancima, studeni 2024.

.....*Ankica Sekelez*

Proslava sv. Cecilije

I ove smo godine u našoj župi proslavom obilježili Sv. Ceciliju, zaštitnicu pjevača. Slavlje smo započeli svetom misom u kojoj smo molili za duše naših prijatelja i članova zbora koji više nisu s nama.

Druženje smo nastavili uz večeru kojom nas je kao i uvijek počastio fra Dinko, od srca mu hvala na tome. I ovaj put pjesme i smijeha nije nedostajalo.

Ne mogu ne primijetiti kako nas je sve manje u zboru, posebno mladih, pa pozivam sve koji pjesmom vole Boga slaviti da nam se pridruže.

..... A. N.

Dani kruha

Bliže se Dani kruha,
svi su puni radosnog duha.
Ljudi se kruhu vesele,
mijese tijesto po dane cijele.
U košari maloj peciva su slasna,
vrijedne ruke baki i majki
peku nam jela razna.

Dozrijeva nam i razno voće,
jesen svu raskoš svoju
pokazati nam hoće.
Zahvalni Bogu za darove sve,
i ove godine smo proslavili
u školi dane te.

Pomozi nam, dragi Bože,
da svi ljudi imaju kruha.
Nitko gladan ne smije biti,
kruh ćemo rado
sa svakim podijeliti.

..... *Marta Bekavac, 3. razred*

Prijateljstvo

Prijateljstvo je nešto posebno u životu. Prijatelji su ljudi koji su tu za nas u igri, smijeh, ali i kad imamo neki problem. Pravi prijatelj je onaj koji nam pomaže, veseli se s nama kad nam dobro ide i tješi nas kad smo tužni.

Prijateljstvo nije samo druženje. Ono znači povjerenje i poštovanje. S prijateljem dijelimo tajne koje ne govorimo drugima. Kad imamo prijatelje, osjećamo se sretno jer znamo da nismo sami. U prijateljstvu je važno pomagati. Ako je prijatelj u nevolji, trebamo mu pružiti podršku. Nije lako zadržati prijatelja. Ponekad se i posvađamo, ali važno je pomiriti se. Na taj način naše prijateljstvo postaje sve jače. Pravi prijatelji su kao blago, oni su vrijedni i dragocjeni.

..... *Ivana Čajkušić, 5. razred*

O slobodi

Sloboda se ne može vidjeti očima. Sloboda je Božji dar. Toliko je važna da bez nje ne možemo živjeti. Bog nas je stvorio kao slobodna bića. Sloboda znači i odgovornost. Ono što nam je potrebno da bismo bili slobodni, je ljubav.

..... *Lucija Katić, 6. razred*

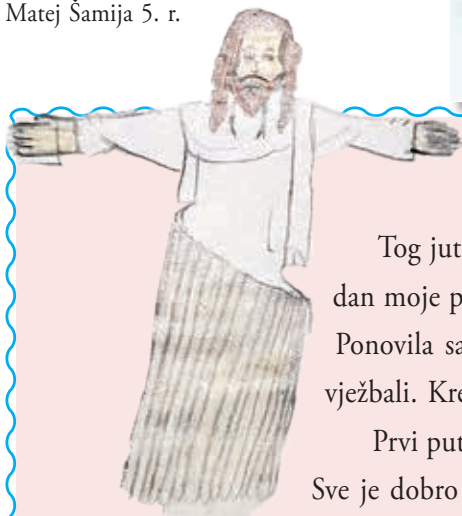

Ana Rupčić, 4. r.

Antonela Raos, 4. r.

Isus Krist,
Matej Šamija 5. r.

Moja prva sveta pričest

Tog jutra sam se probudila sretna jer je napokon došao dan moje prve svete pričesti. Obukla sam se i doručkovala. Ponovila sam sve svoje recitacije i pjesme koje smo dugo vježbali. Krenuli smo u crkvu.

Prvi put sam primila Kristovo tijelo. Bila sam presretna. Sve je dobro prošlo. Nakon recitacija i pjesama, dobili smo veliki pljesak. Poslije svega pošli smo kući na ručak.

Igrala sam se s prijateljicama i rodicom. Pojeli smo tortu i gosti su pošli kućama. Sve smo pospremili. Bila sam jako umorna, ali sretna.

.....Antonija Mustapić, 4. razred

Kratke vijesti iz Općine Lovreć

U proteklih se godinu dana na čitavom području Općine Lovreć završilo, nastavilo i započelo s nizom projekata. Svi imaju isti cilj: poboljšati, razviti i unaprijediti život i njegovu kvalitetu. Dostupnijim i boljim sadržajima za najšire skupine stanovnika, posebice poboljšanjem brige o osjetljivim skupinama stanovnika (djeca i osobe starije životne dobi), razvojem infrastrukture i kapitalnom pomoći nastoji se održati i ojačati ostanak, ali i motivirati povratak stanovništva, osobito mladih osoba i obitelji koje su budućnost našega kraja.

U ovom kraćem osvrtu prikazat ćemo one veće i javnosti zanimljivije zahvate koji su zajedničkim trudom napravljeni u proteklih godinu dana te taksativno nabrojiti dio projekata i aktivnosti koji su u tijeku ili se planiraju izvesti u sljedećoj godini.

Provodimo IV. fazu projekta „Zaželi“

Nakon uspješne provedbe prvih triju faza projekta *Zaželi* Općina Lovreć u 2024. nastavila je s Četvrtom fazom provedbe projekta.

Cilj projekta je povećati socijalnu uključenost i prevenciju institucionalizacije za više od 120 starijih osoba i osoba s invaliditetom osiguravanjem dugotrajne skrbi pružanjem usluge potpore i podrške u svakodnevnom

životu za sve one korisnike koji zadovoljavaju uvjete propisane Uputama za prijavitelje.

U ovoj fazi zaposleno je 20 pružateljica usluga, voditeljica i koordinatorica projekta. Usluga potpore i podrške podrazumijeva usluge poput: organiziranje prehrane, obavljanje kućanskih poslova, nabava i podjela paketa kućanskih i osnovnih higijenskih potrepština, donošenje lijekova, namirnica i slično.

Ukupna vrijednost projekta je 960 tisuća eura a sufinancira se sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda plus u 100 % iznosu unutar Programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2021. - 2027.“ kroz Poziv: „Zaželi – prevencija institucionalizacije“. Iznos bespovratnih sredstava iznosi 85 % EU, dok su sredstva proračuna RH 15 %. Projekt će se provoditi u trajanju od ukupno 36 mjeseci, dok će usluga potpore i podrške trajati 32 mjeseca.

Početna konferencija projekta „Zaželi njegu, zaželi posao“ – faza IV – 30. travnja 2024.

Izvrсна suradnja sa Županijskom upravom za ceste Split

Kako smo u prošlom broju i najavili, u suradnji sa Županijskom upravom za ceste Split završeni su rekonstrukcijski radovi na lokalnoj cesti LC 67145 od raskrižja s DC60 do dječjeg vrtića u Nikolićima koja je obuhvatila i izgradnju nogostupa od crkve do dječjeg vrtića, kao i rekonstrukciju parkinga ispred crkve. Ukupna vrijednost projekta je preko 400 000,00 eura.

jednog kilometra čime se završio projekt sanacije promatrane prometnice.

U provedbi je na području Općine Lovreć još jedan kapitalni projekt koji financira Županijska uprava za ceste Split. Radi se o nastavku izgradnje dijela lokalne ceste LC 67106 Studenci – Ričice, a i dalje je u tijeku priprema dokumentacije za sanaciju prometnice od Kažiputa prema Medovu Docu.

Ovim putem zahvaljujemo na izvršnoj suradnji našoj Splitsko-dalmatinskoj županiji i Županijskoj upravi za ceste Split koja provodi niz projekata na području lovrečke općine.

Dobrinče, obnovljena prometnica

Studenci, radovi na prometnici, studeni 2024.

Nastavak rekonstrukcije prometnice Medov Dolac - Dobrinče

Završeni su rekonstrukcijski radovi na dijelu županijske ceste ŽC 6178 od Granića do igrališta u Dobrinčima u duljini od oko

Nagrade za izvrsnost i povećanje studentskih stipendija

I ove godine Općina je nagradila sve učenike koji su ostvarili izvrstan uspjeh kroz osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje. U skladu s važećim Pravilnikom o socijalnim davanjima uručeni su im vrijedni pokloni.

Lovre Kusić, Nikola Matkov, Lovre Frankić,
Andrija Nikolić i Petra Šamija, učenici
OŠ S. S. Kranjčevića Lovreć

Čestitamo svima nagrađenima sa željom da i dalje budu vrijedni i marljivi učenici i studenti.

Pored nagrada za izvrsnost, Općina je za sve učenike na njenom području u stopostotnom iznosu financirala radne bilježnice, likovne mape i ostale prateće materijale koji su učenike dočekali na školskim klupama na početku školske godine. Općina je sufinancirala pripreme srednjoškolaca za državnu maturu. Studentima su i ove godine Proračunom osigurana financijska sredstva za stipendiju u iznosu od 160,00 eura mjesečno u tijeku akademske godine, kao i jednokratna naknada za prijevoz u iznosu od 200,00 eura. Pored navedenog, sufinanciramo prijevoz učenika srednjih škola i za to godišnje izdvajamo oko 19 000,00

eura. Vjerujemo kako će ove konkretne mjere doprinijeti boljem i kvalitetnijem školovanju naših učenika i studenata, a ujedno novčano rasteretiti roditelje.

Dječji vrtić Nikolići i ostale demografske mjere

U prošlom broju župnog lista konkretnije smo napisali pojedinosti o Dječjem vrtiću te ćemo u vezi s dodati kako je Općini Lovreć odobren prvi veliki europski projekt u sklopu mjere 7.4.1. „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu” koji je bio raspisan u sklopu Mjere 7 iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske. Radovi na Dječjem vrtiću su završeni u srpnju 2024. te je 31. srpnja 2024. dobivena Uporabna dozvola za zgradu. Potom su završeni postupci javnih nabava za opremu vrtića i sprave za dječje igre (tobogani, ljuljačke, klackalice i sl.) te uskoro stiže navedena oprema.

Projekt dječjeg vrtića ukupne vrijednosti od oko 1,2 milijuna eura financira se iz mjere 7.4.1. iz Programa ruralnog razvoja RH; iz MRRFEU, Fonda za sufinanciranje projekata koji se financiraju iz fondova Europske unije i iz vlastitih sredstava. U postupku smo osnivanja Javne ustanove te očekujemo sve potrebne dozvole za rad u prvom tromjesečju 2025. kada se očekuje i raspisivanje natječaja za radna mjesta u vrtiću. Veselimo se završetku izgradnje i željno iščekujemo završetak procedure osnivanja Javne ustanove i početak rada Dječjeg vrtića,

prvoga vrtića u povijesti naše općine na što svi skupa trebamo biti iznimno ponosni.

Ovim projektom Općina Lovreć doprinijet će stvaranju osnovnih preduvjeta za ostanak i povratak mladih obitelji, što će imati dugoročne pozitivne učinke na demografsku sliku naše općine.

Kako bismo popravili demografsku sliku, raspisujemo natječaje za pomoć mladim obiteljima za kupnju, izgradnju, rekonstrukciju ili izgradnju prve nekretnine na koje, u skladu s uvjetima za prijavitelje, mlade obitelji mogu dobiti financijsku potporu do 7000,00 eura za navedenu svrhu.

Općina Lovreć je u samom vrhu jedinica lokalne samouprave po visini naknada za novorođeno dijete. Za prvo i drugo dijete izdvajamo po 1327,23 eura, a za treće i svako sljedeće dijete izdvajamo po 9290,60 eura (kumulativan iznos tijekom 7 godina).

Izgradnja dječjih i sportskih igrališta

U 2024. godini završili smo izgradnju dječjeg igrališta Studenci. Trenutno se izvode radovi izgradnje dječjeg igrališta Lovreć, zapadno od Zdravstvene stanice te u nastavku donosimo nekoliko fotografija istih. Sredstva za sve projekte je dijelom osigurala Općina

iz svog Proračuna, a značajan dio osiguran je apliciranjem na dostupne natječaje Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije i na natječaj Lokalne akcijske grupe Adrion namijenjen jedinicama lokalne samouprave.

Dječje igralište Studenci

Dječje igralište Studenci

Dječje igralište Lovreć (u fazi izgradnje)

Dječje igralište Lovreć (u fazi izgradnje)

U Dobrinčima je uz sportski teren završena rekonstrukcija pratećeg objekta sa sanitarnim čvorom. Donosimo nekoliko fotografija spomenutih projekata.

Prateći objekt sportskog igrališta Dobrinčec

U suradnji s Osnovnom školom Silvija Strahimira Kranjčevića Lovreć i Splitsko-dalmatinskom županijom uspješno je završena prva faza projekta Izgradnje i uređenja školskog sportskog igrališta u sklopu Osnovne škole Silvija Strahimira Kranjčevića Lovreć. Izgrađene su tribine, uklonjen je postojeći i izgrađen potpuno novi teren te su stavljene nove zaštitne ograde na školskom igralištu čime su ostvareni uvjeti za sportski teren našoj djeci i za sve aktivnosti u sklopu provedbe sportskih i kulturno-umjetničkih aktivnosti u ljetnom razdoblju. Promatrani projekt, vrijednosti od oko 200 000,00 eura, financiran je sredstvima Splitsko-dalmatinske županije i Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.

U drugoj fazi, tj. do pune gotovosti, uredit će se svlačionica i sanitarni čvorovi, izvesti hidroizolacijski radovi prostorija i postaviti keramika na plato tribina, kao i svi ostali potrebni radovi. Za drugu fazu je sredstva osigurala Općina Lovreć kapitalnom donacijom Osnovnoj školi Silvija Strahimira Kranjčevića.

Igralište (prije rekonstrukcije)

Igralište (prije rekonstrukcije)

Radovi na igralištu, travanj 2024.

Igralište (prije rekonstrukcije)

Također, Općina Lovreć kapitalnom donacijom osigurala je sredstva Osnovnoj školi Studenci za rekonstrukciju školskog igrališta na Studencima. Osnovna škola Studenci je provela postupak nabave radova te je izabran izvođač radova i nadamo se što skorijem završetku promatranog projekta.

Trenutno se izvode radovi na sportskom igralištu u Dubravi gdje je u prvoj fazi predviđena sanacija zidova igrališta i postavljanje svih sigurnosnih ograda. U idućem je razdoblju u planu rekonstrukcija sportskih igrališta u Kuli i u Medovu Docu (Matkovići).

Zgrada javne i društvene namjene

Nakon provedenog postupka javne nabave radova i odabira izvođača radova, sklopljen je ugovor te se počelo s izgradnjom građevine. Kao što smo u prošlom broju župnoga lista naveli, riječ je o objektu koji će u svojoj glavnoj namjeni biti poduzetnički inkubator s nekoliko poslovnih prostora za razne poduzetničke svrhe, a isti će imati i multifunkcionalnu društvenu dvoranu, kao i turističko-informativni centar. Za ovaj projekt ukupne vrijednosti od oko 1,5 milijuna eura predviđeno je financiranje iz Programa

gospodarske i društvene revitalizacije Dalmatinske zagore Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije i iz vlastitih sredstava. U trenutku pisanja u završnoj su fazi zemljani i armirano-betonski radovi na objektu. U nastavku donosimo nekoliko fotografija gradilišta iz studenoga 2024.

Nastavak sanacije nerazvrstanih cesta

Općina Lovreć ima ukupnu površinu od 105,25 km² i na tako velikoj površini postoji i puno nerazvrstanih prometnica koje su dotrajale i koje zahtijevaju neprestana ulaganja. I u 2024. godini nastavili smo sa sanacijom i asfaltiranjem lokalnih cesta koje prije nisu imale asfaltni sloj te rekonstrukcijom dotrajalih kolnika u svim naseljima širom prostorno velike lovrećke općine. Također smo u postupku izgradnje nekoliko potpornih zidova nerazvrstanih cesta koji su dotrajali ili su se urušili, a sve radi veće prometne sigurnosti na našim cestama.

Uređenje javnih površina, tematskih staza, šetnica i grobljâ

Završeni su radovi uređenja tematske staze „Put križa“ u Lovreću. Prvi put nakon izgradnje stajališta križnog puta prema zavjetnom Križu na Gradini detaljno je uređena pripadajuća tematska staza. S obzirom na iznimno loše stanje gotovo svih stajališta, ista su uređena te je pored svakog postavljena ploča s tekstom postaje križnog puta.

Na tematskoj stazi smo postavili ukupno 4 klupe. Projekt je sufinanciran sredstvima Splitsko-dalmatinske županije. Kako je to izgledalo prije i kako izgleda sada, možete vidjeti na priloženim fotografijama.

Postaje (prije rekonstrukcije)

Postaje (prije rekonstrukcije)

Uređenje groblja Dobrinče

Uređenje groblja Dobrinče

Završili smo uređenje javne površine kod groblja u Medovu Docu, i time dobili odgovarajuće parkiralište, te završili sanaciju nerazvrstanih cesta pokraj istoga. U Dobrinčima smo uredili staze u groblju, a u Lovreću pored mrtvačnice gradimo centralni križ.

Izgradnja centralnog križa, groblje Lovreć, studeni 2024.

Javna površina kod groblja u Medovu Docu

Započeli smo rekonstrukciju Franjevačkog trga u Studencima. Ovim projektom planirano je trajno riješiti oborinsku odvodnju i primjereno urediti Trg koji je u derutnom stanju jer nije značajno uređivan od kraja 1990-ih. Faza pripreme dokumentacije i

javna nabava radova su dovršeni te potpisan ugovor s izvođačem radova. Uz vlastita sredstva Općina je financijski okvir projekta osigurala uz pomoć Ministarstva regionalnog razvoja iz fondova Europske unije i Splitsko-dalmatinske županije.

Radovi na Franjevačkom trgu, studeni 2024.

Radovi na Franjevačkom trgu, studeni 2024.

Park za sve poginule, nestale i umrle hrvatske branitelje

U tijeku je izgradnja Parka na prostoru ispred Zdravstvene stanice Lovreć. S obzirom na to da na području Općine Lovreć nemamo nikakvo slično spomen-obilježje, na zapuštenoj javnoj površini smo odlučili izgraditi spomen-obilježje svim poginulim, nestalim i umrlim hrvatskim braniteljima. Kamenarski radovi su završeni te se čekaju povoljniji vremenski uvjeti (suho vrijeme)

kako bi se adekvatno zaštitio kamen i izvršili završni radovi.

Radovi na Parku za sve poginule, nestale i umrle hrvatske branitelje, studeni 2024.

Park je posvećen svim poginulim, nestalim i umrlim hrvatskim braniteljima. Osmišljen je da na dostojanstven način izrazi povijesni nastanak suverene, neovisne i samostalne Republike Hrvatske. Temeljni motivi: kamene kocke, crveni lanci i hrvatski grb prepoznatljivom nas simbolikom potiču na sjećanje, duboko poštovanje i našu beskrajnu zahvalnost.

Prvi dio prikazuje male kamene kocke obgrljene crvenim lancima. Smještene su sa sjeverozapadne strane, a predstavljaju povijesno razdoblje života Hrvata, hrvatsko proljeće i režim bivše socijalističke države.

Drugi dio prikazuje kamene kocke smještene u sredinu parka koje simbolično označuju razdoblje nastanka suverene, neovisne i samostalne Republike Hrvatske, Domovinski rat za neovisnost i samostalnost, kao i cjelovitost hrvatskog teritorija. Kocke središnjeg dijela prikazane su na dva načina: napuknute s crvenim lancima simbolično prikazuju smrt i nestanak svakog hrvatskog branitelja, dok cjelovite kocke s raspuknutim

crvenim lancima simboliziraju oslobođenje Hrvatske, kraj Domovinskog rata te mirnu reintegraciju hrvatskog Podunavlja čime je uspostavljena i teritorijalna cjelovitost Republike Hrvatske.

Treći dio, smješten s jugoistočne strane parka, također sadrži dvije sastavnice: donji dio čine male kamene kocke koje predstavljaju vrijednost, snagu i nebrojene nevolje koje su za slobodu Hrvatske podnijeli svi hrvatski branitelji, a gornjim dijelom dominira velika kocka, u koju je uklesan hrvatski grb (veliki štit - šahovnica), simbolom je slobodne, suverene, neovisne i samostalne Republike Hrvatske o kojoj su branitelji sanjali i za koju su se borili.

Evidencija vlasnika grobnih mjesta

Općina Lovreć je u postupku izrade evidencije svih grobnih mjesta na svih 5 groblja na njezinu području. Pozivamo sve korisnike grobnih mjesta da se jave u Jedinštveni upravni odjel Općine Lovreć; na mail: opcina@lovrec.hr ili putem linka na web stranici www.lovrec.hr te popune Upitnik o grobnom mjestu.

Općina Lovreć je isto tako u postupku izrade baze podataka vlasnika grobnih mjesta na svih pet groblja na općinskom području. Budući da smo zakonski obvezni uvesti grobnu naknadu, Općinsko vijeće je jednoglasnom odlukom izglasalo istu u visini od 15,00 eura godišnje po grobnom mjestu. Sredstva koja se uprihode od grobne naknade, koristit će se za uređenje i održavanje groblja na području Općine Lovreć.

Od iznimne je važnosti da se navede ispravan broj grobnog mjesta koji se nalazi

na svakoj grobnici. Link za unos podataka možete pronaći na web stranici www.lovrec.hr

Tražene podatke možete dostaviti:

- **poštom** na adresu: Dr. Franje Tuđmana 7, 21257 Lovreć
- na službeni e-mail: **opcina@lovrec.hr**
- telefonski na: 021/723-001 radnim danom od 7:00 do 15:00.

**Prikupljeni podaci će se obraditi u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka – uredba (EU 2016/679) i biti upotrijebljeni isključivo u svrhu izrade baze podataka vlasnika grobnih mjesta (ažuriranje baze podataka grobne naknade).*

- Podatke također možete direktno unijeti i preko mobilnog uređaja skeniranjem priloženog QR koda:

Molimo sve one koji još nisu dostavili tražene podatke, da to naprave na neki od traženih načina. Unaprijed vam zahvaljujemo i srdačno pozdravljamo!

Katastarska izmjera

Općina Lovreć jedna je od 45 jedinica lokalne samouprave (prijavilo ih se više od 350 u cijeloj RH) koja je uspjela u namjeri provedbe godišnjeg programa katastarskih izmjera građevinskih područja u 2024. Godišnjim programom katastarskih izmjera za 2024. godinu koji je Vlada Republike Hrvatske donijela krajem 2023., na području

Općine Lovreć (dio k.o. Lovreć i dio k.o. Opanci) provodi se katastarska izmjera te obnavlja katastar i zemljišne knjige. S Državnom geodetskom upravom potpisan je ugovor za navedeni projekt vrijedan 726 195,00 eura koji u 100%-tnom iznosu financira Državna geodetska uprava iz „Višegodišnjeg programa katastarskih izmjera“.

Katastarska izmjera na području Općine Lovreć, odnosno dijelova k.o. Lovreć i k.o. Opanci je u tijeku. Trenutno se izvode terenski radovi omeđivanja. Ovo je projekt koji se provodi u svrhu izrade katastra nekretnina i obnove zemljišnih knjiga, a financira ga i provodi Državna geodetska uprava. Općina je aplicirala prema Državnoj geodetskoj upravi s ciljem povećanja obuhvata izmjere na preostala građevinska područja k.o. Lovreć i k.o. Opanci, kao i na katastarske općine Medovdolac i Studenci. Zbog mnogobrojnih upita građana, kompleksnosti i opsega posla, velike površine lovrečke općine, kao i većeg broja katastarskih općina na njenom administrativnom području, treba naglasiti da će se izmjera vršiti u fazama. Konačni cilj je u što skorije vrijeme obuhvatiti područje cijele općine (sva građevinska područja) za što će se općinska uprava aktivno zalagati u vremenu pred nama. Željno iščekujemo buduće odluke Vlade RH i nadamo se nastavku provođenja ovoga iznimno bitnog projekta na svim preostalim dijelovima lovrečke općine.

Projekti koji su u tijeku ili se planiraju izvesti u idućoj godini:

- početak rada Dječjeg vrtića Nikolići
- uređenje kružnog toka

- Park za sve poginule, nestale i umrle hrvatske branitelje (završna faza radova)
- zgrada javne i društvene namjene (u tijeku)
- druga faza uređenja školskog igrališta u sklopu Osnovne škole Silvija Strahimira Kranjčevića Lovreć (donesena Odluka o kapitalnoj donaciji školi)
- uređenje šetnice jug - sjever u groblju Lovreć (u tijeku postupak nabave radova)
- križ na groblju Lovreć (u tijeku)
- otkup zemljišta i proširenje groblja u skladu s potrebama na terenu (u postupku otkupa)
- Trg Studenci (u tijeku)
- uređenje školskog igrališta Studenci (Škola odabrala izvođača radova)
- uređenje izvora Zvizda i izgradnja novog kanala (Hrvatske vode potpisale Ugovor i izrađuje se projektno-tehnička dokumentacija)
- usvajanje Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja (u tijeku)
- natječaj za mlade obitelji (prvi natječaj završen, a drugi je u tijeku)
- dječje igralište Kula (priprema dokumentacije)
- rekonstrukcije ostalih sportskih terena.

Postoji još čitav niz projekata i aktivnosti koji se provode ili su nam u planu provedbe za dogledno vrijeme, ali ih nećemo sve navoditi, već ćemo vas po provedbi istih izvijestiti putem priopćajnih kanala Općine Lovreć i izvješćima u sljedećim brojevima župnoga lista.

Dobrovoljno darivanje krvi

Ove godine imali smo deveto dobrovoljno darivanje krvi u našoj općini. Kao i dosadašnjih godina bio je zapažen odaziv.

Darivanju se odazvalo 70-ak ljudi, njih 52 je darovalo krv, a ostali, nažalost, nisu mogli biti darivateljima zbog nekih medicinskih razloga (antibiotik, nedovoljno sna, manjak željeza...).

Ovo je plemenit i human čin, prije svega za one kojima će naša krv spasiti život ili pomoći u oporavku, a onda i za našu malu sredinu koju ova akcija povezuje. Lijepo je znati da osim zabave i druženja postoji još nešto što nam vraća osmijeh na lice i pruža zadovoljstvo.

Svake godine sve je veći odaziv darivatelja, što nas jako raduje, jer se za ovu akciju čuje i u susjednim mjestima, stoga smo i ove godine imali darivatelje (osim iz Lovreća i Opanaka) iz Imotskog, Runovića, Medova Doca, Lokvičića, Sviba, Aržana, Ciste Provo, Ciste Velike, Žeževice, Šestanovca, Katuna, kao i onih koji su se našli u našoj općini povodom svojih godišnjih odmora. Hvala svima, zapravo VELIKA HVALA!

Zahvalu upućujemo i svima drugima koji su pomogli da se ova akcija održi i koji su na raspolaganju još od prvoga organiziranog davanja. Nije ovdje potrebno pisati njihova imena ni posebne zahvale, oni su tu od srca i zato im nanovo od srca hvala.

Nije to ništa toliko veliko da ne bi mogao organizirati bilo tko od nas, a i financijski dio nije nemoguće odraditi. Dakle, nije u pitanju novac, ni kolač, ni sok, nego

ZAJEDNIŠTVO. U biti je svega da smo zajedno jer zajedno možemo više, zajedno sve je ljepše... Neizreciva je radost i sreća čovjeku kad zna i osjeća da nije u nečemu sam, a pogotovo u nečemu ovako humanom.

Još jednom vam svima HVALA i nadam se da nećemo posustati, da će nas sljedeće godine biti još i više.

Neka vas sve dragi Bog čuva i blagoslovi.

..... *Andela*

30 godina LU *Gradina Lovreć*

U povodu 30. obljetnice osnivanja Lovačke udruge *Gradina Lovreć* održana je svečana proslava kojoj su nazočili članovi Udruge, načelnik Općine Lovreć te izaslanstvo Županijskoga lovačkog saveza.

Svečanost je započela himnom Republike Hrvatske, odavanjem počasti svim preminulim članovima te poginulim i nestalim hrvatskim braniteljima te pozdravnim govorom predsjednika Udruge Milenka Jelića, koji je pozdravio načelnika Općine Lovreć Petra Petričevića, izaslanike Županijskog lovačkog saveza SDŽ-e Ivana Žeravicu, Marijana Kurtovića i Ivana Cvitkovića, fra Dinka Bošnjaka, nazočne bivše predsjednike Udruge Tomislava Jelića i Marijana Dumančića te izrazio zahvalnost svim nazočnim članovima, s posebnim naglaskom na one koji se redovito odazivaju na radne akcije. Istaknuo je važnost zajedništva i predanost članova koji su tijekom triju desetljeća izgradili snažnu Udrugu s velikim ugledom u zajednici.

Posebne zahvale upućene su načelniku Općine Lovreć Petru Petričeviću na kontinuiranoj podršci i suradnji koja omogućuje Udruzi da ostvaruje svoje ciljeve.

Izaslanstvu Lovačkog saveza zahvalio je na pružanju smjernica i podrške Udruzi koja je istaknuta kao izuzetno bitna za njezin razvoj.

Donatorima je iskazana duboka zahvalnost jer njihova financijska podrška omogućuje daljnji napredak Udruge, poboljšanje opreme, lovno gospodarstvenih, lovno tehničkih objekata te realizaciju brojnih projekata (nadstrešnica, kuhinja, sanitarni čvorovi Lovačkog doma te oplemenjivanje lovišta sitnom divljači).

U sklopu svečanosti, dopredsjednik Lovačkog saveza Ivan Žeravica i predsjednik Udruge dodijelili su odličja, priznanja i zahvalnice zaslužnim članovima, Općini Lovreć i DVD-u Lovreć koji su svojim dugogodišnjim radom i izuzetnim zalaganjem značajno doprinijeli uspjesima udruge.

Nagrađeni članovi su prepoznati kao stupovi zajednice čiji trud i predanost služe kao inspiracija svima ostalima.

Zahvalnice su dodijeljene i istaknutim donatorima na čelu s gosp. Nikicom Katićem, članu naše udruge, koji je na usluzi u svim prilikama i akcijama.

Dopredsjednik Lovačkog saveza istaknuo je zadovoljstvo da su među nagrađenima i mladi lovci što potvrđuje rad uprave

na pomlađivanju lovačkog kadra čime se osigurava budućnost lovstva i ove udruge.

Proslava je uz blagoslov fra Dinka Bošnjaka protekla u svečanom i emotivnom ozračju, a nazočni su imali priliku prisjetiti se brojnih uspjeha koje je Udruga postigla tijekom proteklih trideset godina.

Nakon službenog dijela druženje je nastavljeno uz glazbu i prigodan domjenak, gdje su se razmjenjivale priče i iskustva iz lova, te planovi za buduće aktivnosti.

Na kraju, predsjednik Udruge je istaknuo kako trideset godina postojanja nije samo obilježavanje prošlosti, već i pogled u budućnost, u kojoj će Udruga, uz zajednički trud i podršku svih članova, nastaviti s radom i doprinosti lokalnoj zajednici.

Ova obljetnica simbolizira sve ono što lovstvo predstavlja – ljubav prema prirodi, zajedništvo i očuvanje tradicije.

..... *Tekst: LU Gradina Lovreć*

Nikolići u ozračju Božića

Dragi prijatelji, dragi svi, s velikom radošću i zahvalnošću okupili smo se dana 7. prosinca 2024. u selu Nikolići kako bismo zajedno obilježili svečanost adventskog uređenja našeg sela prigodnim paljenjem novih božićnih ukrasa, što će nas zauvijek podsjećati na svjetlost, nadu i mir koji dolaze Isusovim rođenjem.

Ovi ukrasi nisu samo simboli ljepote i blagdanskog duha već i poziv da otvorimo svoja srca pravom značenju Božića. Svaka svijeća, svaki sjaj lampica i svaki detalj podsjeća nas na Božju ljubav i darove koje nam Gospodin pruža – vjeru, nadu i zajedništvo, kako je naglasio naš župnik fra Dinko.

Zahvaljujemo svima koji su svojim trudom i ljubavlju pridonijeli nabavci i postavljanju ukrasa koji su obasjali naše selo i naša srca. Ponosimo se što smo suglasno realizirali božićni projekt koji je još jednom pokazao našu slogu i zajedništvo u ovo toplo blagdansko vrijeme.

Pozivamo vas da se molitvom u srcu pridružite ovom trenutku moleći se da ovi dani pripreve budu ispunjeni mirom i milošću. Neka nas božićna svjetlost sve obasja a Božji blagoslov prati cijele godine.

Neka nam svima sveti blagdani donesu obilje radosti i ljubavi!

.....*Selo Nikolići*

Vijesti iz Društva Lovrećana Zagreb

Dana 11. 11. 2023. u dvorani samostana Gospe Lurdske u Zagrebu održana je Izborna skupština Društva Lovrećana koje već 26 godina djeluje u našem glavnom gradu. Nakon obavljenih formalnosti za novog predsjednika Društva Lovrećana Zagreb izabran je Andrija Olujčić koji je u Društvu aktivan od samih početaka kada je još kao student podupirao rad i aktivnosti Društva, a za potpredsjednika imenovan je Mario Zaradić.

U Izvršni odbor izabrani su: Ivan Zaradić, Mario Zaradić, Marin Mustapić, Ivan Bošnjak, Ivan Nikolić, Nediljko Bekavac Basić i Anđelka Eljuga.

Dana 5. 12. 2023. održan je sastanak užeg vodstva Društva u kafiću Mate Nosića u Vukovarskoj ulici.

Dana 10. prosinca 2023. održan je prvi radni sastanak nakon Izborne skupštine

Društva Lovrećana u Zagrebu. Sastanku je nazočilo ukupno dvanaest članova Društva. Na sastanku je između ostalog usvojen Plan rada Društva za 2024. godinu.

U razdoblju od prosinca 2023. do lipnja 2024. dovršena je propisana procedura oko primopredaje Društva i reguliranja njegovog statusa u financijskom poslovanju.

Tijekom 2024. godine rukovodstvo Društva intenzivno je radilo na kontaktiranju i uključivanju novih članova, posebno mlađih, u rad Društva te izrada baze podataka Lovrećana nastanjenih u Zagrebu i okolici (trenutačno u bazi imamo podatke za 77 Lovrećana i Opančana nastanjenih u Zagrebu i okolici).

U pogledu jačanja naše prepoznatljivosti izrađena je nova e-adresa, memorandum, logotip, Facebook stranica i stalak za prezentaciju (*roll-up banner*) Društva.

Dana 4. travnja 2024. održan je drugi radni sastanak Izvršnog odbora Društva Lovrećana u Zagrebu i ostalih zainteresiranih članova.

Dana 1. svibnja 2024. godine organiziran je planinarski izlet na Sljeme.

Radi praktičnijeg i operativnijeg financijskog poslovanja u srpnju 2024. instalirano je mobilno internet bankarstvo za službeni račun Društva.

U suradnji s Kulturno-umjetničkom i športskom udrugom Lovreć naše društvo je u akciji prikupljanja sredstava od aktivnog članstva pružilo potporu u nabavci pehara, medalja i drugih nagrada za sva tri malonogometna turnira Lovrečkog lita 2024.

U rujnu 2024. u suradnji s fra Dincom Bošnjakom, župnikom naše zavičajne župe, i fra Antom Bešlićem, župnikom župe Gospe Lurdske u Zagrebu, određen je datum i vrijeme održavanja godišnjeg susreta Lovrećana u Zagrebu.

Dana 25. rujna 2024. u prostoru Office caffè bara u Radničkoj ulici, u vlasništvu našeg Mate Nosića, održano je na inicijativu mlađih članova neformalno druženje Lovrećana s prigodnim domjenkom na kojem je nazočilo 30 Lovrećana i Opančana. Druženje je bilo jako lijepo, dobro posjećeno i ugodno

te je donijelo puno novih međusobnih poznanstava, a rukovodstvo Društvo planira nastaviti s održavanjem ovakve vrste susreta tijekom godine.

Dana 16. listopada 2024. odaslane su pozivnice i zamolbe u vezi s potporom za održavanje 26. godišnjeg susreta Lovrećana u Zagrebu prema Lovrećanima i Opančanima nastanjenima u Zagrebu i okolici, kao i prema župi Svetog Duha Lovreć-Opanci te Općini Lovreć.

Društvo Lovrećana odalo je posljednju počast iznenadno preminulom dugogodišnjem članu prof. dr. sc. Anti Ćorišiću upućivanjem brzojava sućuti obitelji, nabavkom cvjetnog aranžmana, sudjelovanjem brojnog članstva na ispraćaju 23.10. 2024. na Ispraćajnom trgu na Mirogoju. Dio članstva uputio se prema Lovreću 24. 10. 2024. i sudjelovao na sprovodnom obredu, a počasni predsjednik i predsjednik Društva sudjelovali su 28. 10. 2024. na komemoraciji u KBC-u Rebro.

Društvo Lovrećana odalo je posljednju počast iznenadno preminulom Zvonimiru Bošnjaku, sinu našega Krune Bošnjaka, upućivanjem brzojava sućuti obitelji, nabavkom cvjetnog aranžmana te sudjelovanjem brojnog članstva na ispraćaju 14. 11. 2024. u velikoj dvorani krematorija na Mirogoju.

Pod sloganom „Iznad crkve Svetog Duha” u subotu, 9. studenoga 2024., s početkom u 17 sati u samostanu i crkvi Gospe Lurdske, Vrbanićeva 35 u Zagrebu održan je 26. godišnji susret Lovrećana u Zagrebu. Misno slavlje predvodili su vlč. Marko Šimundić, mladomisnik i župnik u Vugrovcu, koji je prikazao svetu misu za sve žive Lovrećane u Zagrebu te fra Dinko

Bošnjak, župnik u Lovreću, koji je prikazao misu za preminule Lovrećane. Nakon svete pričesti fra Dinko je blagoslovio *banner* Društva Lovrećana, simbol našeg zajedništva i pobožnosti.

U svome obraćanju fra Dinko je pozdravio sve nazočne upoznavši ih s najznačajnijim radovima u župi u proteklom razdoblju: postavljanje kipa Gospe od Puta na Lovreću, rad akademskog kipara Krune Bošnjaka, te sanacije dotrajalog krovišta na župnoj crkvi koji su pred samim krajem. Fra Dinko je ujedno naglasio na važnost održavanja veze s rodnim krajem, što se upravo očituje u radu Društva Lovrećana Zagreb, a pozvao je sve Lovrećane u Zagrebu da iduće godine dođu u što većem broju na svetkovinu Duhova u Lovreć.

Nakon svete pričesti, fra Dinko je blagoslovio prijenosni *roll-up banner*, simbol našeg zajedništva i pobožnosti.

U svojoj propovijedi vlč. Marko Šimundić posebno naglašava duboku nostalgiju

Lovrećana koji su, iako rasuti po cijelom svijetu, uvijek vezani za svoj rodni kraj i

svoja sjećanja. Prisjećajući se djetinjstva, vremena kad su bili siromašni, bos i bez materijalnog bogatstva, ali radosni i zadovoljni, mnogi Lovrećani osjećaju čežnju za jednostavnim vremenima i duhovnim vrijednostima koje su ih tada ispunjavale. Iako su sada stekli mnogo u materijalnom smislu, u srcu često ostaje čežnja za onom iskrenom, djetinjom radošću i duhovnom ispunjenošću koju su imali dok su živjeli u skromnom okruženju svog zavičaja.

Na kraju misnog slavlja svim vjernicima vlč. Marko Šimundić udjelio je svoj mladomisnički blagoslov.

Novoizabrani predsjednik Društva Lovrećana Zagreb, Andrija Olujić, zahvalio je redovnicima samostana na njihovoj gostoljubivosti te se osvrnuo na plodonosan rad Društva od osnivanja 1997. godine. Spomenuo je posebnu važnost prilagodbe rada Društva novim izazovima, jačanje prepoznatljivosti te uključivanje mladih u aktivnosti Društva.

Ovaj susret, koji je održan nakon četiri godine stanke uzrokovane pandemijom i potresima, bio je odlična prilika za obnovu veza među Lovrećanima. Uz zajedničko pjevanje i druženje, susret je protekao u ugodnoj, svečanoj i pobožnoj atmosferi.

Posebno bismo istaknuli i važnost suradnje s našom Općinom Lovreć, koja je od samih početaka podržavala Društvo Lovrećana i uvijek otvorenih vrata za nove projekte i inicijative. Nažalost, načelnik Općine Lovreć, Petar Petričević, nije mogao prisustvovati susretu, ali nam je uputio tople riječi podrške:

„Drage moje Lovrećanke i Lovrećani, Opanćanke i Opanćani, hvala vam na pozivu

da u ime naše Općine Lovreć sudjelujem na ovogodišnjem susretu. Veseli me što se, nakon izazova koje smo prošli, ponovno okupljamo i što će ovaj susret biti nastavak tradicije na kojoj ćemo raditi i u budućnosti. Društvo će uvijek imati našu podršku za sve svoje aktivnosti, a vrata Općine Lovreć uvijek su vam otvorena. Iako nisam s vama fizički, duhom sam prisutan i svim sudionicima želim puno sreće, uspjeha i sretan povratak hodočasnicima. Živjeli i Bog vas blagoslovio.“

Po završetku misnog slavlja, priložima članstva Društva priređeno je prigodno druženje i zakuska u samostanskom prostoru Gospe Lurdske.

Uz zajedničko pjevanje i druženje susret je protekao u svečanoj i pobožnoj atmosferi.

Božićna čestitka Društva Lovrećana Zagreb

Svim našim dragim članovima, prijateljima i svim Lovrećanima u domovini i diljem svijeta želimo blagoslovljen Božić ispunjen mirom, radošću i obiteljskom toplinom.

Neka nova 2025. godina donese zdravlje, sreću i uspjeh u svim vašim nastojanjima te neka nas sve zajedno prati ljubav i zajedništvo!

S najljepšim željama,

DRUŠTVO LOVREĆANA ZAGREB

*Vijesti potpisuje vodstvo
Društva Lovrećana Zagreb*

I dalje nam opada broj stanovnika

PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U IMOTSKOJ KRAJINI 2023.

	Živorodeni	Umrli	Vjenčanja	Razvodi	Indeks vitalnosti %
IMOTSKI	113	76	70	7	148,7
Cista Provo	11	35	13	-	31,4
Lokvičići	6	7	3	1	85,7
Lovreć	13	24	10	-	54,2
Podbablje	44	55	18	1	80,0
Proložac	21	38	21	4	55,3
Runovići	12	47	14	-	25,5
Zagvozd	10	17	9	1	58,8
Zmijavci	17	21	19	-	81,8
UKUPNO:	247	320	177	14	77,2

Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske objavio je podatke o prirodnom prirastu stanovništva u 2023. godini. Uz broj novorođenih i umrlih, bilježi se i broj vjenčanih i rastavljenih brakova te vitalni indeks koji pokazuje broj živorođenih u odnosu na 100 umrlih tijekom godine. Svaki taj indeks manji od 100 pokazuje da to mjesto demografski sahne i odumire jer je u njemu bilo više sprovoda nego novorođenih.

U Hrvatskoj se prošle godine manje ženilo i razvodilo jer je sklopljeno 17 306 brakova, a razvoda je bilo 4407, što je 768 brakova i 401 razvoda manje nego u 2022. godini. Tako je broj sklopljenih brakova prošle godine u odnosu na 2022. pao za 4,25 %, dok je broj razvoda pao za 8,34 %. Najviše brakova i razvoda u 2023. bilježe Split i Osijek. Gledano po broju stanovnika,

najviše se ženilo u Benkovcu i Imotskom, a razvodilo u Hrvatskoj Kostajnici i Otoku. Najveći porast broja brakova bilježi Kastav, a razvoda Otok.

Prema podacima za Imotsku krajinu - Grad Imotski i osam općina, najviše je brakova sklopljeno u Imotskom, zatim Prološću, gdje je ujedno, s obzirom na veći broj stanovnika, i najviše razvoda, dok u četirima manjim općinama nije bilo službeno raskinutih brakova. S obzirom na indeks vitalnosti, jedino je u Imotskom bilo više rođenih nego umrlih, a prošle se godine posložilo da je u Runoviću bilo natprosječno umrlih - skoro četiri puta više nego novorođenčadi, uz indeks vitalnosti od samo 25,5 posto.

Ukupno je u Imotskoj krajini tijekom prošle 2023. bilo 247 živorođene djece, 320 umrlih, 177 vjenčanja i 14 razvoda, uz prosječni indeks vitalnosti od 72,2 posto. Dakle, nastavlja se višedesetljetni trend opadanja stanovništva i u našoj zagori, koja je do sredine prošlog stoljeća bila demografski snažna pa su mnogi njezini sinovi odseljavali u naše veće gradove ili u inozemstvo. A naša lijepa zemlja postaje obećanom za migrante s istoka.

..... M. V.

Jozo Joko Milinović

I dok te gledam

I dok te gledam nježnu, punu sklada
i sijedu ti kosu meni tako dragu,
kapi mi se tuge jave iznenada
te obliju čežnju iskrenu i blagu.

Vjeruj mi, dušo, i sada dok šutim
i dok ti brišem pot sa vlažnog čela,
još uvijek iskru ljubavi ja slutim
iz tvog slabog, izmučenog tijela.

I kad si sama, a san te obuzme,
ja sam uz tebe i molim se Bogu
da mi te čuva, da mi te ne uzme
i sve dok živim da te voljet mogu.

A jednom, draga, kad nas i ne bude
iskru tvoje iskre imat ću u sebi,
o meni tada drugi neka sude
kako sam nježnost poklanjao tebi.

Svu našu ljubav na nemirnom brodu
ljubomorno čuvam i nikom je ne
dam,
a u rajskom vrtu na nebeskom svodu
ja sretan bit ću samo da te gledam.

.....Jozo Joko Milinović

Volimo te, Hrvatska

Snovi su nam bili praćeni
nemirom i kletvama
i psovkama uz škripu zubi

Trgali smo
neželjene simbole
i tiho pjevali o slobodi

Srećom
i ta vremena smo odbacili
i svijetom pronijeli ime tvoje

Pa neka si
i blijeda i sakata
naša si
Volimo te

I preziremo licemjere
koji po prolivenoj krvi našoj
pljuju i mokre

Jozo Joko Milinović

Jozo Joko Milinović, autor sedam zbirki pjesama: *Kasna jesen* (Zagreb, 2008.), *U pratnji svoje sjene* (Zagreb, 2012.), *Stope u kamenu* (Zagreb, 2015.), *Prolazna postaja* (Zagreb, 2018.), *Hirovito vrijeme* (Zagreb, 2020.), *Tihi noćni koraci* (Zagreb, 2021.), *San na kamenom uzglavlju* (Zagreb, 2024.), potvrdio se kao izvoran pjesnik. Teme koje ga zaokupljaju jesu egzistencijalne i nema

Čuvarica mira

Izrasla si
ljepša i veća od moje želje.

Ljepotice,
razastri svoje mladice
nad zadivljene poglede moje
i ispusti
prve krepke plodove
pred ova stara klecava koljena.

Raduju me tvoji darovi.

Izdrži
jesensku mrzlu jugovinu
i zimsku ledenu buru
kao i do sada.
Čuvaj mi rodnu kuću
i razgovore duge u sjeni tvoje krošnje.

Ti si mi
ohrabrenje i utjeha kad sam daleko,
duboko u sumornom okruženju,
maslino,
čuvarice moga mira.

.....*Jozo Joko Milinović*

ljudskog bića da se ne će rado družiti s tim pjesmama. Svakodnevni je život izvor sreće i nesreće, ushita i tuge, radosti i žalosti, rađanja i umiranja, druženja i ristanaka, života u prirodi i nestajanja okoliša u kojemu smo proplakali i prvim plačem najavili naš život, ali i našu borbu u životu. Nema čovjeka na svijetu, a da nije doživio socijalizaciju u određenom prostoru i vremenu. To su odrednice svakoga od nas. Jozo se rodio u zemlji čiji su stanovnici već više od tisuću i nekoliko stoljeća prihvatili kršćanstvo, i

Sve što je ostalo

Vrijeme je proteklo mimo mene
vratih se kući

Skamenjen
stojim u pustoj sobi

Sa zida me gleda
izblijedjela
tvoja i materina vjenčana slika

Stari ormar se nakrivio
Iz otvorenog pretinca vire
požutjeli odsječci
tvojih novčanih uplatnica iz Stuttgarta

O gredi visi kapa
okorjela
od pota s tvog čela

Odjednom
zaškripi rasušen drveni krevet
Nemiran
Zamišljam kao da čujem tvoj glas,
ćaća

A rijeka tuge
poteče mi kroz istrošeno tijelo

.....*Jozo Joko Milinović*

to rimokatoličko, i to je jedna od bitnih odrednica u kojima se i Jozo kreće, te će kršćanski motivi biti jako prisutni u njegovu pjesništvu i mnoge je pjesme posvetio nebeskoj Majci Mariji. Kršćanstvo njeguje i rodoljublje, pa su i mnoge pjesme posvećene rodu i narodu iz kojega Jozo potječe. Posebno je određen susjedima uz koje je odrastao i

Povratak

Otišo sam, zbogom nisam reko,
obišao pola bijela svijeta,
a Lovreć mi prirastao srcu
mada od tad prođe puno ljeta.

Ostalo mi u sjećanju tužnom
zabrinuto lice majke moje,
tihi jecaj, nježne tople riječi
nemoj, sinko, zaboravit svoje.

I sad čujem zvon večernih zvona
sa zvonika crkve Svetog Duha,
što bijaše i svijetlost i hrana
božjem puku, željnom komad kruha.

Vraćam ti se dragi rodni kraju,
da zagrlim sve tvoje gromače,
da poljubim svaki pedalj zemlje,
list jasena i smilje i drače.

Pozdravi me nježno stari dome
kao mati primi svoje dijete,
pa da zaspim u tvom zagrljaju
na kamenu drage zemlje svete.

Otišo sam, zbogom nisam reko,
pobjegao od patnje i muke,
kad sam svoju potrošio mladost
sretan dođoh do najdraže luke.

..... Jozo Joko Milinović

stasao. Oni su dio njega, ali i on njih (*Pismo kumu – Petru Peranu Milinoviću*). Uza sve avanture i promašaje svaki čovjek, pa i Joko, voli i poštuje svoju suprugu, majku njihove djece, a i djecu svoje djece (unuke). Sve su

Jozo Joko Milinović: *San na kamenom uzglavlju*, Zagreb, 2024.

*Ima li išta časnije od čuvanja
svetosti svoga doma i zavičaja?*

Posvećeno:

*Mojoj djeci i unučadi
na koje sam ponosan
i roditeljima koji bi bili ponosni.*

..... J. J. M.

to radosti svakog obiteljskog čovjeka, pa tako i Joko pjesme posvećuje svojoj djeci i unucima. Također ove zbirke ne bi bilo u ovakvom obliku, a možda i u nikakvom, da nema bližnjih, da nema prijatelja, da nema zavičaja, da nema domovine. Sve to čini čovjeka ukorijenjenim u ovaj svijet i sredinu, stoga nije čudno što je Joko svoje pjesme razdijelio u cikluse: *Oda zavičaju*, *Meka Imotska duša*, *Tragovi*, *Utihnulo ognjište*, *Povratak*.

Joko se pobrinuo da mu prijatelji i prijateljice, akademski slikari, a i ostali

likovnjaci ilustriraju knjigu. Tako lijepo, a ne napadno crteži prate riječi, pa ćemo vidjeti i zavičajno cvijeće i drveće, kuće i ruševine kuća, veličanstvenu crkvu, ali i zapaljenu Frankića kuću gdje su mnogi naš zapaljeni, naše majke i očeve pune tuge i brige za svoje putnike koji s drvenim *kuverom* u ruci odlaze u *bili svit* da zarade za obitelj.

Sve u svemu, zbirka je zaokružena i domišljena cjelina i treba reći kako su i

urednica i grafički urednik bili pošteđeni savjeta i nagovaranja jer je sve to uradio autor koji je i sam po struci grafičar i svoj je radni vijek proveo družeci se s knjigom. Čestitamo! Na početku bi *Kasna jesen*, ali još nije minula *Kasna žetva*.

Očekujemo još pjesama i stihobirki.

..... *Ivan Bekavac Basić*

Krštenje princa Tomislava

Kad crkvena zvona zazvoniše
I biskupa ninskog najaviše,
Cijeli narod na noge je pao
I biskupa svog pozdravljao.

Sad se čeka kraljicu i kralja
I maloga princa Tomislava.
Kad najednom trube zatrubiše
I dolazak njihov najaviše.

Kralju kruna kao sunce blista,
Na kraljici kruna ista.
Tu su bili strani delegati,
Kraljici i kralju došli čestitati.

Dočeka ih naš biskup iz Nina,
Ispred sebe velik križ ima.
Kraljica i kralj pred križ kleknuli,
Princa mladog pred sobom imali.

Mutimir se na noge ustao,
Svoga princa na rukama digao,
Ničice je svaki od njih pao.

Kraj šatora biskup je otkrio,
Višeslava kneza krstionicu donio.
Tome se je narod zadivio,
Jer je prije nije ni vidio.

Biskup Ninski
Tomislava princa je krstio,
Mutimir se opet uzdigao
I narodu svome je rekao:

„Vječna slava Bogu na visini,
A mir neka bude našoj domovini!“
Narod viče što mu srce daje,
Poklicima neće da prestaje.

Čuvaj, Bože, kralja Mutimira
I njegova Tomislava sina!
Poslije se je gozba nastavila.
Tri dana je na Poljani bila.

Tu vojnici pjesmu zapjevali
I s narodom kolo zaigrali.

..... *Ivan Šamija*

„Drvo smrti“ i „Vesela kuća“

Začu se kucanje na vratima. Jozip ustane da ih otvori, a usput je mrmljao sebi u bradu da su sigurno opet one američke pijavice koje nude mančinlovu jabuku, poznatiju kao *Drvo smrti*. Kad se ta smrtonosna jabuka zagriže, isprva je slatka okusa, a onda polako postaje trpkta te se sve teže i teže guta.

Svaki su im dan u kuću iz *narkoljeke kuća* stizali dileri raspačivači i nudili im te razne ljekovite *Ten i Silen* jabučice govoreći Jozipu i Mariji da će, ako ih uzmu, lakše i ugodnije živjeti i ništa ih ne će boljeti.

Jozipu je bilo dozlogrdilo da ih netko stalno upućuje na njih i ne da im mira. Stoga se bio baš večeras, kao nikada prije, žestoko obrušio na jadnicu koja je pokucala, a koja ne radi ništa loše osim što pokušava zaraditi, čuva svoj kruh. Otvorio je vrata i još brže ljutito ih je zalupio gotovo joj razbivši nos.

Već odavno je čuo Jozip da ovisnost o opijatima potiče nezadovoljstvo i nesigurnost, gubitak posla, nesanicu i priviđenje te čini da se sve češće poseže za oduzimanjem života. A sad mu se, evo, ljekoviti dragonbomboni nude na kućnim vratima. Ne treba ih ni zvati, sami dođu. Toj nametljivoj gospodi ne smeta ni srdžba ni ljutnja, njih se ne može lako uvrijediti, očigledno nisu odviše izbirljivi, svaka im kuća odgovara. A i on i Marija su, s vremena na vrijeme, gledali u TV emisijama kako se gledateljima poput anđela ukazuju uvijek isti čudesni ljekolovci,

kao mirotvorci u sudačkoj ulozi, *komentatori i analitičari*, bistra čeljad koja mudro *besidi* o tom lijeku ili pravdi i gospodarstvu. Inače ih se to kao i ne tiče, ali im velikodušno zbore: „Znate, i nama se to ne sviđa, ali znanstvenici su utvrdili da su medicinski učinkoviti, ali da do priviđenja dolazi zbog priviđajuće tvari, mješavine toksina značajnih za drogu, koje blagotvorno djeluje na zdravlje. Izlaz je u pročišćivaču gdje otrovi ostaju kao talog. Najbolje je zatražiti pomoć liječnika jer nestručno rukovanje može izazvati smrt. Provede li se postupak ispravno, dobivena tvar za medicinske svrhe, poput zmijskog otrova, postaje lijek i može se uzimati. Zbog svoje učinkovitosti preporučuje se za slobodnu prodaju jer zdravstvo nema novca. Gotovinom se puni proračun. Produžit će se život. Smanjit će se ovisnost o serumu, a povećat će se deficit i potrošnja.“

– Puna je glava meni take mudrosti i bedastoće, ženo moja. Već je o tome i prije Jozip Bartulica čitao u nekom članku iz novina *Brojke i slova*.

Ništa nema nova od tih znanstvenika i njiova razvojnog tima. Nakon otkrića pencilina nema ti ništa nova, jedino je svjetsko otkriće kirurgija, o'kidat, prikrpit', odstranit', ugradit' ol' stavit'. Moran priznat da su ti znanstvenici zgodni i u tin svojin fantazi-jan ilužijan dražesni i očaravajući. I tin sve požejniji! A mladi to rado čuju, a kako su uglaviti... Te odma' nama 'itaju provat'...

I upravo kad se Jozip bio malo smirio i sjeo, Marija će:

– Jozipe, pribaci na oni drugi kanal, poslušat ćemo visti.

Uze on daljinski i tap, tap, slika iskoči, spikerica čita:

„Svako peto dijete u svijetu izloženo je nasilju, a spas traže u *Veseloj kući*. Treba poučiti djecu što je nasilje i kako sigurno koristiti internet. U Veseloj kući mogu biti glumci, istraživači, imaju radionice, a dje-luje i savjetovanište. *Ako neki roditelj ima poteškoća u odgoju djeteta, može se javiti na hrabri telefon, Vesela kuća. Udomit će ih prema potrebi vesela braća, Čaća-Čaća*. Posjetili smo djecu i pitali: ‚Koja je vaša najdraža glumica?‘ Bili su sretni i puni zanimljivih upita. U borbi za zaštitu djece od roditelja možete se i sami uključiti pozivom na broj 666, ističe, tako doprinosite na račun Udruge, iskoristite pedeset posto popusta na telefon. Progovoriti o onome što čuvaju u sebi, djeci treba hrabrosti, ističe dječja pravobraniteljica, i svaki propušteni poziv je propuštena prilika“, izvještava silnom brzinom vesela spikerica.

– Jozipe, na šta se to točno pozivaju dica?

– Vala, ne znan. Svaki dan ista priča. *Mlati se prazna slama*. Tu oni, ženo moja, ka' štite dičja prava, dok za one u utrobi majčinoj zagovaraju smrt. Sve zakonito, prema Ustavu. Sad ti to budi pametan pa razoputi i razumi.

– Svašta. Dica raspušćena... pusta prava... a obaveze...

– Sad ti je obitej Vesela kuća.

Tapka on po upravljaču, tap, amo-tamo, a ono iskoči reklama prštavica: „Sve zbog Vas. Vip. Svaka beba spava, potreban je

pampers i bebina guza ostaje suha. Bronkom, stop. Kašalj, prestaje. Naš *hepi dej* sadrži voće iz obitelji prirode. Rastura vas glavobolja, rasturajte i vi nju. Ankal u trenu raspršuje smetnju. Drage žene od akcije, svoj novčanik nagradite s kojom kunom više. Valentinovo. Vidimo se, tvoja Vira-Vipa. Smrt je, najbolja tarifa!“

– Od tizi vrazji reklana zabolio me glava, moj Jozipe.

– Oho!

– Ovi se s nami rugaju. Priplaton, bome, imaju i ovce i novce.

– Budalaste bleke zovu s potribom i bez potrebe. Vabe nas i na iber-biber, vocaju, klocaju. Bleje li, bleje...

– Ne kaže se, Marija, biber, neg' viber.

– Biber, viber, iber, e-račun bi se moga zvati vip-biber... O, sveti moj Nikola i Luka, jadna ti san ja, šta me to strefilo, da bi štogod razumila, moran učiti engleski pod stare dane. Nekoć smo učili vrancuski...

Tako razgovarajući, slušaju njih dvoje i dalje simpatičnu spikericu kako govori: „Iskoristi i ti akciju za sobni fitness. Ne prepustite fitness sprave. Da bi mozak dobro funkcionirao, sport svima. Za gubitak kilograma, prepustite se ljubavi. Sutra samo za pet kuna. Želim znati, želim čitati. Prije uporabe lijeka upitati za savjet ljekarnika. Akcija traje do ponedjeljka. Kvaliteta je kod nas najjeftinija. Na granici zločina i pravde, žive najodvažniji, žena i mačka. Iz Dnevnika izdvajamo, okršaj sadašnjeg i bivšeg ministra. *Ne ćete mi stati na kraj*. Raste vodostaj Strave i Dunaja. Poplava nosi domove. Koje su još vijesti i reklame obilježile dan: izbjeglice, saznajte, u devetnaest i petnaest, u Vijestima LiTRe-a,

Ovn-a i TehV-a. Nazovite, dobrotvorna akcija još traje. Ovo je tek početak. *Bez mene, u krizi si, ko bez nikotina*. Prvi dan žita, štrajk traktorista. Slavonija. Vijest dana. Naša novinarka igrala igru kružić-križić sa znanstvenim robotom. Imate li dopunsko ili plus osiguranje, liječenje će platiti vaše osiguranje. Ako domaći liječnici ne mogu pomoći, šaljemo vas u inozemstvo. Kad bi se pregledalo sve *korone viruse*, ode godišnja mirovina ili si u sukobu interesa. Za kraj, naučite kuharske trikove, tu je i sv. Nikola, razveselite svoje najmilije. Sretan Božić, domaćine!“

Tap! Ugasi Jozip televiziju i uze *Crnu knjigu* s komodice, okrene list i pogled mu se zaustavi na zanimljivu tekstu. Počne naglas čitati:

„Razdraženi ratnom nesrećom, ljudi su se odali ubojstvima, umorstvima, laganju i krađi. Zbog imanja i stanja, utvrđivanja vlasništva, samovolje i pohlepe, nastupile su svađe, parnice, ludnice, istjerivalo se iz njihova džepa posljednje novčiće. I zlo se širilo,

harao svakojaki jad: glad i požari, potresi, poplave, ubijanja, proganjanja, bolesti, pobune... Sve dok se sama zemlja nije izjalovila i počela se otvarati i proklizavati, više nije dopuštala da se na njoj živi. Dojadilo joj to gnusno i gadno ljudsko ponašanje. Voli onaj Crnobradi neobrađenu zemlju i pustoš. Ali kad se najviše radovao i veselio, došao je onaj Bjelobradi i svu mu radost pokvario.

Glavu Jozip na Marijino rame naslonio. Odjednom se trže. Je li dobro čuo? Jest, čuje zvonki glas svoje žene...

– Jozipe, bi li ti čašu ‘ladne mineralne’

– Ma kakve vode! Srića moja, glava me više ne boli. Dok je orlovače i crnjaka, već mi je boje.

Jozip se zasmija i ustade... Žele li sutra rano biti na nogama, valja im sada na počinak. Poželješe jedno drugom laku noć, prekrižiše se, svijeće se utruše. Noćna se tišina spustila na Zaplandišće.

..... *Dragica ZELJKO SELAK*

Ludrum Laurentius*

I.

Ludrum Laurentius – Lovreć i Opanci
studen i Studenci – Staje i Mrnjavci.

Legenda traje – a Kačić pjeva:

„Goji majka tri sina nejaka
u Lovreću niže Opanaka...

Babo im se Mrnjavac zoviše
on starinom Hercegovac biše
od Lovreća grada bijeloga.“

„Ljudine bijehu Ugljiša i Gojko
sinovac njihov - Kraljević Marko
Vukašin moćni njegov babajko.“

II.

Pogleda mami Svetog je Duha
velebna crkva – kamenog ruha;
rodna je župa - Šimuna¹ vrlog
primasa Boke – biskupa znanog.

„Otplovio“ Mate², za njim i Ivan³
ostade zbornik i lirski poj,

*Pjesma je iz zbirke *Arx in monte* (Kula na brdu ili Grad na Gori) u kojoj pjesnik, između ostalog, opjevava i sve župe Imotskog dekanata. Ovo je pjesma o lovrečko-opanačkoj župi Svetoga Duha.

¹ Šimun Milinović (1844. – 1910.) – biskup i primas Boke kotorske

² Mate Šimundić (1928. – 1998.) – jezikoslovac

³ Ivan Petričević (1924. – 2010.) – liječnik, znanstvenik i književnik (pjesnik)

general Ivo⁴ umriješe rano
u boju Frank⁵ pogibe slavno.

Na mrtvoj straži tu su još mnogi
iz rata Drugog – Frankića dvori;
krvave slike – ko svjedok trajni
ostali pusti – prazni joj otvori.

Sudbine broje, ali ne dvoje
puno je mrtvih i danas živih
što Lovreć kite djelima svojim.

Ludrum Laurentius – Lovreć i Opanci
na njemu stećci – kameni stanci.

..... Frano Livajić⁶

⁴ Ivo Jelić (1941. – 2016.) – general (prvi zapovjednik 4. brigade HV-a).

⁵ Frank(o) Zagorčić, elitni pripadnik Izvidničkog voda 4. brigade. Poginuo 19. svibnja 1991. na brdu Lisac (Dubrovnik) u 25. godini života, otac dvoje djece.

⁶ Frano Livajić (Poljica, 7. IX. 1950., sin Petra Perice i Ive Lugonjić Lovrečke), osnovnu školu je pohađao u Poljicima i Krivodolu, a gimnaziju u Imotskom. Studij ekonomskih znanosti završio na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Umirovljeni je branitelj, bornik Hrvatske vojske. Prije Domovinskog rata radio je u gospodarstvu. Od 1975. živi u Splitu. Poeziju piše od studentskih dana, no stihove je počeo objavljivati u zrelim godinama, najviše u *Hrvatskom vojniku*. Objavio je zbirke: *Vjetrovi rata* (Split, 2006. i 2008.), *Majka i kolijevka* (Split, 2010.), *Klizav pločnik* (Imotski, 2017.), *Spomen žrtvi* (Imotski, 2018.), *Rukovet uspomena* (Imotski, 2021.), *Arx in monte* (Imotski, 2024.).

Novi roman Ivančice Tomić Petričević

„Moja je baština – moja obitelj”

Najvrjednije što za baštinu možemo učiniti je očuvati ju. Uvijek postoje oni koji razaraju i oni koji grade. Ne možemo obuzdati rušilačku energiju onih kojima ni svetinje ne znače ništa, ali možemo toplinom srca sačuvati sjećanja na srušenu i uništenu baštinu. Upravo je to uspjela Ivančica Tomić-Petričević, splitska spisateljica lovrečkih korijena, svojim opsežnim romanom znakovitoga naziva „Baština”.

Obilježavajući 75. godišnjicu rođenja, to je njezina deseta knjiga u izdanju splitskog ogranka Matice hrvatske.

Smještajući radnju u vrijeme Drugoga svjetskog rata, autorica nam priča o sudbini jedne obitelji (i ne samo jedne!) kojoj je vihor rata odnio sve materijalne vrijednosti. Ne znam koliko u romanu ima autobiografskih elemenata, ali se ne mogu oteti dojmu da je riječ o njoj bliskim ljudima i autentičnim događanjima. Puno je toga u autoričinu slikanju jednoga vremena zasnovano na kontrastima. Ljudi anđeli, i ljudi zvijeri... Koloplet stvarnih likova i stvarnih događanja, s jedne strane, i elementi fantazije i liričnosti, s druge strane. Kontrast idiličnim međuljudskim odnosima unutar obitelji čine razorene obiteljske kuće tijekom nacističkih bombardiranja Splita, ali i prisvajanje obiteljskih materijalnih vrijednosti za vrijeme poslijeratne komunističke vladavine. Autorica nam vješto predočava sliku jednoga vremena upotpunjavajući svoj izričaj mnoštvom latinskih izreka i razgovora protkanih dubokim filozofskim porukama čime pokazuje svoje bogato opće znanje. Roman ima dokumentarističku vrijednost jer objektivno prikazuje događaje u ratnom i poratnom Splitu iznoseći kritiku jednoga vremena, ali je dominantna njegova književno-umjetnička vrijednost iskazana narativnošću,

bujnom metaforikom, slikovitošću, mudrim dijalogima...

Stil pisanja Ivančice Tomić-Petričević odaje pravnicu u njoj jer je ponekad blizak administrativnom izričaju prepunom pravne terminologije da bi sljedećega trenutka odlutala u tankočutnu emotivnost. Samo istančana osjetilnost može ovako oslikati idiličnu sliku splitske predratne svakodnevice:

...Šuš kale su haljine, marmorile stare gospođe, zviždukali frajeri i gospodičići, ogovarali ili se svađali umirovljenici, kričali galebavi, trumbetali automobili, klopotale kočije, vikala i plakala djeca...

Slojevitost radnje sadržana je u generacijskom ispreplitanju sudbina, ali i u različitim podnebljima u koje se ona prenosi. Zajedničko je svim likovima, bez obzira na dob ili mjesto življenja, ona fina nit koja ih drži na okupu još iz djetinjih dana. Doba mladalaštva neraskidivo je povežalo njihove živote. Sjećanje na te dane obogaćuje njihovo življenje i učvršćuje njihove odnose. Jedna neostvorena ljubav iz školskih dana cijeli će život sudbinski biti spona glavnih nositelja radnje, bez obzira što su i jedno i drugo, s nekim drugim, pronašli svoj put do bračne i obiteljske sreće.

Dotatna je vrijednost ovoga romana njegova ukorijenjenost u današnjemu vremenu. Događanja u Domovinskome ratu i poslijeratnome razdoblju povežuju iste pretenzije otimanja tuđih vrijednosti i tuđih zasluga. Ivančica Tomić-Petričević aktualizira pitanje kako očuvati integritet u vrijeme otimanja, kako se očuvati kao narod, sa svim svojim specifičnostima i vrijednostima. Odgovor izvire iz njezinih vjerničkih

iskustava koja su je naučila vjeri u čovjeka. Čovjeka koji mora iznaći snagu božanski oprostiti. Odgovor je u riječima jednoga od likova romana koji kaže da je ... *čovjek čudno stvorenje. Nitko kao on ne može voljeti, ali nitko kao on ne može ni mrziti. Ali, ono što ga razlikuje od svega drugoga i svih drugih je sposobnost oprosta, sposobnost da zaboravi na mržnju i osvetu...*

Autorica nam želi poručiti da baština nije oteta kuća, niti je baština obiteljsko zlato i srebrnina. *Obitelj je moja baština*, kaže u završnome dijelu romana želeći poručiti čitateljima da, ako žele sačuvati baštinu, njeguju iskrene odnose sa svojim bližnjima, ali i sa svima onima koje im Božja providnost dovede na životnu stazu.

Za razumijevanje romana znakovito je jedno stablo koje je naraslo na ruševinama obiteljskoga doma i koje ispod svoga korijenja krije (doslovce, a ne metaforično) obiteljsku zlatninu do koje oni kojima pripada ne mogu doći.

Znakovita je i simbolika toga stabla: ono odvaja vanjski i unutarnji svijet, ono predstavlja borbu između dobra i zla, ono naglašava vrijednost duhovnoga u odnosu na materijalno koje je duboko u zemlji. Najveća je njegova simbolika u navještenju novih, zelenih mladica koje će niknuti na temeljima razrušene kuće. Veličanje je to čovjeka, veličanje je to temeljnih ljudskih vrijednosti. Onaj tko može baštiniti takve vrijednosti, očuvat će i hrvatsku baštinu - poruka je ovoga romana.

.....*Divna Šušić*

Marko Rimac: *Bitka za Imotski 1717.*

Nakladnik: Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2022.

Na sv. Nikolu, 6. prosinca 2024., predstavljena je u Sesvetama knjiga Marka Rimca *Bitka za Imotski 1717.* Uz autora je nastupio gosp. Milan Lažeta, rodom iz Ričica, ali i učenik viših razreda Osnovne škole na Lovreću još tamo 50-ih godina prošlog stoljeća. Po struci diplomirani inženjer iz područja za bušenje i pridobivanje nafte i plina. Pisao je i iz područja struke, ali je zadnjih dvadeset pet godina poznatiji kao pisac o rodoslovljima svoje obitelji i drugih prezimena iz našega kraja i ženine obitelji. O tome je objavio kojih deset knjiga. Dakle, na predstavljanju je bio izvrstan sugovornik s autorom knjige Markom Rimcem, izvanrednim profesorom povijesti na Splitskom sveučilištu.

Knjiga *Bitka za Imotski 1717.* izvrstan je prikaz povijesti Imotske krajine i prije dolaska Osmanlija, a zatim, vrijeme njihove vlasti do oslobođenja od istih u prvoj četvrtini 18. stoljeća. Gospodin Lažeta kao voditelj susreta znalački je vodio predstavljanje, a Marko je također jasno i razgovijetno predstavio knjigu i svoja istraživanja koja je započeo pripremajući referat za 300. obljetnicu oslobođenja Imotskoga te proširenju toga rada za objavljivanje na engleskom i konačno s

još nadopuna za knjigu koja je predstavljena.

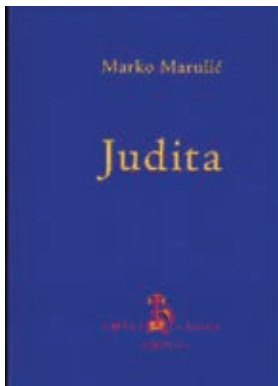
Knjiga je sastavljena od dvaju glavnih dijelova: I. *Uvoda, Kada je i kako Imotski došao pod Mletačku vlast?, Priprema osvajanja: Vlaško stanovništvo stare Imote između Venecije i Osmanlija, Mletačko osvajanje Imotskog 1717. godine; uspostava i početno uređenje Imotske krajine (Territorio di Imotschi), Zaključka i Sažetka.* II. dio obuhvaća priloge: *Izbor iz dokumenata o Imotskoj krajini početkom 18. stoljeća i Izvješća i kroničarski zapisi o Mletačkom osvajanju Imotskoga* te popis korištenih arhivskih fondova, popis korištene literature i slikovne priloge i zemljovide. Autorova rasprava i obilna arhivska građa daje materijala svakome tko želi dalje istraživati povijest Imotskoga i Imotske krajine.

Malokad sam susreo djelo povjesničara da tako lagano, ali stručno i pristupačno, predočuje predmet svoga istraživanja. Knjigu preporučujem svakome tko se želi bolje upoznati sa svojim zavičajem i svojim predcima, a Marku da napiše još mnogo povijesnih i rodoslovnih knjiga čime se bavi još od studentskih dana.

..... Ivan Bekavac Basić

Uz 500. obljetnicu smrti Marka Marulića

Marulić, Marko: *Istorija svete udovice Judit u versih harvacki složena : povodom petstote obljetnice prvotiska kritičko, studijsko i preslikano izdanje*, priredio Zvonko Pandžić, Dubrovnik : Franjevački samostan Male braće, Knjižnica Male braće Dubrovnik, 2021., ilustr. (djelomice u bojama); 30 cm.

Za nakladnika je potpisan naš fra Stipe Nosić.

Nakl. cjelina Hrvatska djela Marka Marulića; sv. 1

Na stranicam: [7]-111 nalazi se *Predgovor* koji potpisuje Zvonko Pandžić.

Početak jeseni ove 2024. godine dobio sam na dar od priređivača divot-izdanje *Judite* Marka Marulića. Iako je 2021. o 500-toj obljetnici prvotiska Marulićeve *Judite* u Hrvatskoj tiskano nekoliko izdanja tog Marulićeva spjeva, što je za pohvalu, ipak ću nešto reći o izdanju čiji je urednik prof. Zvonko Pandžić, s adresom u Njemačkoj, a tijelom i dušom u Hrvatskoj i BiH. Kako je naš župni list časopis koji želi obavijesti čitatelje o zbivanjima i objavljivanjima knjiga značajnim za vjerski i kulturni život, to ne ću ulaziti u dublje analize, već želim obavijesti čitatelje našeg lista o vrlo vrijednoj knjizi.

Zvonko Pandžić se potvrdio u svom višedesetljetnom radu u njemačkoj sredini iznoseći na vidjelo djela naših starijih velikana

u znanosti i kulturi. Njegova istraživanja, vrlo zavidna obrazovanost i inventivnost duha daju mu za pravo upuštati se u do kraja neistražena područja naše stare književne povijesti. Tako je i ovo izdanje popraćeno opširnim Predgovorom *O izvorima i uzorima hrvatskoga nacionalnog epa* (str. 7. – 111.), zatim slijede tri teksta *Judite*

(kritičko, studijsko i preslikano izdanje), Literatura, Kazalo imena, Rječnik, Sažetak na trima jezicima: hrvatskom, njemačkom (Zusammenfassung) i engleskom (Abstracts) te na kraju Zahvala i još pridodane tri kopije: prijepis Marulićevih djela. Tako imamo iz oko 1510. *Život sv. Ivana Krstitelja* koji se nalazi u Firentinskom zborniku iz 1582., zatim *Život sv. Dujma*, prijepis oko 1560. koji se čuva u Arhivu Male braće u Dubrovniku i kopija slike (drvorez iz 1492.) sv. Jeronima, rad Albrechta Dürera. Sve je to izloženo na 463. str., velikog formata.

Posebno su interesantni izvodi i zaključci dr. Pandžića tako da izazivaju među našim stručnjacima za Marulića različite reakcije. Ovdje se ne želim upuštati u te rasprave, ali mi je dužnost obavijestiti o vrlo značajnoj i hvalevrijednoj knjizi. Preporučujem ju svima kojima znači Marko Marulić. Bilo bi lijepo kada bi se našla i u župnoj i školskoj knjižnici na Lovreću.

..... Ivan Bekavac Basić

Nekoliko obljetnica u 2025. godini značajnih za župu Lovreć-Opanci

1700. obljetnica prvog Nicejskog sabora (325.), koji je ujedno i prvi crkveni ekumenski sabor na kojemu je između ostaloga potvrđena dogma o istobitnosti Boga Oca i Boga Sina. *Vjerovanje* koje molimo na sv. misi jest *Nicejsko-carigradsko vjerovanje* (Koncil u Carigradu 381.).

1605. obljetnica smrti sv. Jeronima (Betlehem, 30. rujna 420. godine), crkvenog oca i naučitelja. Neki povjesničari njegovo rodno mjesto smještaju u selo Opanke ispod zaselka Šimundića u našoj župi Lovreć-Opanci.

1100. obljetnica krunjenja prvog hrvatskog kralja Tomislava (925. god.). Tradicija govori da je 925. godine krunjen knez Tomislava za hrvatskoga kralja na Duvanjskom polju, danas je to mjesto u BiH.

810. obljetnica Lateranskoga IV. sabora (1215.) na kojemu je između ostaloga definiran nauk o transspustancijaciji, kao i odredba obveze godišnje ispovijedi i pričesti.

445. obljetnica rođenja Ivana Tomka Mrnavića (Šibenik, 7. veljače 1580. – Beč, 1. travnja 1637.), hrvatskog povjesničara i književnika, zagrebačkog kanonika i naslovnog bosanskog biskupa, čiji su, po nekim autorima, predci starinom s lovrećkih Mrnjavaca.

285. obljetnica rođenja fra Ilije Mrnjavca (1740.), lektora i propovjednika, predavača moralne teologije na bogosloviji u Makarskoj.

230. obljetnica smrti fra Ilije Mrnjavca (29. rujna 1795.).

230. obljetnica rođenja fra Šimuna (Lovre) **Milinovića**, starijeg (Opanci, 1795. – Omiš, 13. siječnja 1853.), provincijala Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja (1835. – 1838.) i generalnog vizitatora u Franjevačkoj provinciji Bosni Srebrnoj; značajna i ugledna člana Katoličke Crkve, franjevačkog reda i hrvatskog naroda. O njemu više možete pročitati u zborniku radova *Lovreć – monografija Župe Lovreć-Opanci* (*prošlost župe, život i rad*), urednik fra *Anđelko Šimić*, prigodom 250. obljetnice osnutka župe, 150. obljetnice rođenja nadbiskupa Milinovića, 50. obljetnice gradnje nove župske crkve, iz pera dr. sc. fra **Andrije Nikića**: *Fra Šimun Milinović (stariji). Život i izvještaj o Franjevačkoj provinciji Bosni srebrenoj 1839.* (str. 601. – 608.).

190. obljetnica rođenja fra Šimuna (**Mate**) **Milinovića**, mlađeg (Opanci, 24. veljače 1835. – Bar, 24. ožujka 1910.), franjeveca i barskog nadbiskupa.

115. obljetnica smrti fra Šimuna Milinovića (Bar, 24. ožujka 1910.), barskog nadbiskupa.

95. obljetnica rođenja Anke Petričević (Lovreć, 2. siječnja 1930. – Split, 24. srpnja 2023.), redovnice, klarise koja je uzela redovničko ime Sestra Marija od Presvetoga Srca. Sestra Marija je završila studij književnosti, teologije i uz to je vrlo ugledna pjesnikinja kao i pokretač i urednica Biblioteke asketsko-mističnih djela *Symposium*, Split prije 45 godina (1975.) u kojoj je dosad objavila što svojih što tuđih knjiga oko 120. Prva je knjiga bila spis redovnice Marguerite, *Poruka milosrdne ljubavi malim dušama* (prijevod djela: Message de l'Amour miséricordieux aux petites âmes) koja je doživjela više ponovljenih izdanja; prvo je izdanje tiskano u tiskari Franjo Kluz u Omišu 1975., a sljedeće godine s. Marija tiska u toj Biblioteci svoju knjigu *Bog je Ljubav*.

90. obljetnica početka gradnje nove župne crkve Duha Svetoga na Lovreću. O 50. obljetnici početka gradnje nove župne crkve na početku simpozija (koji je održavan u toj crkvi) izrekao je i zapisao fra Anđelko Šimić 1985. godine: „Slavimo danas i 50. obljetnicu početka rada na izgradnji ove naše velike i lijepe Župske crkve. God. 1935. u listopadu, poslije višegodišnjih nastojanja, teškoća i borbi, časne uspomene pok. fra Josip Šimić ovdje je započeo uređivanje zemljišta za izgradnju ove crkve.“ (Vidi: *Lovreć, monografija župe Lovreć – Opanci*, urednik fra Anđelko Šimić, 1993, 469. - 470.)

85. obljetnica rođenja Josipa Joška Petričevića (Gornja Vručica, otok Pelješac, 1940.), učitelja, nastavnika likovnog

odgoja u OŠ S. S. Kranjčevića u Lovreću, utemeljitelja zavičajne etnografske zbirke pri OŠ S. S. K., likovnog urednika školskog lista *Svitanja*, slikara, suradnika ilustratora u knjigama različitih autora, suradnika na zavičajnim rječnicima s prof. Ivanom Brankom Šamijom i suradnicima - *Slikovni rječnik Imotske krajine* (Zagreb, 2010.), *Slikovni rječnik hrvatskog uzorja* (Zagreb, 2017.). Joško je autor članka *Posebna ljepota stećaka* te likovni urednik kataloga *Kuća od kamena* (2000.). U tom katalogu ima nekoliko njegovih priloga. Joško je s učenicima sudjelovao na Smotri folkloru u Zagrebu 1974., i na likovnim smotrama u Splitu itd. Također je imao nekoliko izložbi svojih radova. (Više o životu i djelu Josipa Joška Petričevića vidjeti u župnom listu Lovreć-Opanci, br. 9, 2017., str. 124. - 125.)

75. obljetnica rođenja (Vukovar, 22. veljače 1950.) **ugledne i plodne glumice Marije Sekelez**, članice Društva Lovrećana Zagreb. Autorica je filma o Lovreću, a i dva je puta kao direktorica Gradskog kazališta Žar ptica iz Zagreba gostovala predstavama u OŠ S. S. K. u Lovreću.

75. obljetnica rođenja Petra Ujevića (Krivodol, 1950.), nastavnika hrvatskog i francuskog jezika u OŠ S. S. K. u Lovreću, ravnatelja škole, urednika školskog lista *Svitanja*, priređivača ganga, koje su prikupili mještani, učitelji i učenici, u knjigu *Lovrećka ganga* (Lovreć - Zagreb, 1995.), suautora s Ivanom Brankom Šamijom *Rječnika imotskog govora* (Zagreb, 2001.), suurednika školskih publikacija *U zovnici cili svit* (Lovreć, 2011.), *Kuća od kamena* (Lovreć, 2000.)..., osvrtu i prikaza knjiga, autora priloga u

župnim listovima, posebno njegove rodne župe sv. Ane, Imotska Poljica, zapaženih stručnih i znanstvenih radova u zbornicima radova Kulturno-umjetničke udruge Ujević, lektora u nekoliko zavičajnih časopisa itd. te sudionika s učenicima na više uspješnih smotri i natjecanja iz hrvatskog i francuskog jezika od općinske do državne razine. Petar još i danas surađuje u zavičajnim publikacijama i objavljuje.

75. obljetnica osmogodišnje Osnovne škole S. S. Kranjčevića na Lovreću. Općina Lovreć je početkom studenoga 1950. dobila useljivu novu zgradu Narodne osnovne škole i upisala prve polaznike te početkom studenoga započela rad školska 1950./1951. godina. Dotada su sela Lovreć i Opanci imali pučke škole koje su trajale četiri ili šest godina na više lokacija u ta dva sela: Dubrava, Mrnjavci, Nikolići, Gornji Bekavci, centar Lovreća; Kula, Šimundići-Bendići, Nosići, Sekelezi, centar Lovreća (Olujica - Markuzova kuća, opanačka škola). Izgradnjom nove školske zgrade neke su pučke škole prestale djelovati, a neke su postale područna odjeljenja od prvog do četvrtog razreda osnovne škole na Lovreću, a više razrede od petog do osmog djeca su pohađala u Centralnoj osnovnoj školi. Kako je to bila jedina u to vrijeme osmogodišnja osnovna škola na području zapadnih sela Imotske krajine, to su jedno vrijeme više razrede škole pohađali i učenici iz Ciste Velike i Ciste Provo, Dobranja, Sviba i Svibića, Aržana i Studenaca, tadašnjih sela lovrećke općine, ali i djeca iz Lokvičića, Medova Dolca, Dobrinča i Berinovca te Žeževice i Ričica.

S izuzetnim zadovoljstvom i poštovanjem Uredništvo lista ovdje dopisuje još jednu obljetnicu:

75. obljetnica rođenja Ivana Bekavca Basića (Opanci, 2. siječnja 1950.), klasičnog filologa, prevoditelja, urednika, izdavača... te, i u rodnoj lovrećko-opanačkoj župi, poticatelja i organizatora književnih i kulturnih događanja.

Osnovnu školu završio je u Lovreću, fratarsku gimnaziju u Sinju, diplomirao teologiju, filozofiju i latinski jezik na Sveučilištu u Zagrebu. Gotovo cijeli radni vijek proveo kao srednjoškolski profesor latinskoga jezika u Zdravstvenom učilištu u Zagrebu. Suautorom je knjiga: *Elementa linguae Latinae medicae*, udžbenik i radni priručnik latinskog jezika za zdravstvene škole, *Latinsko-hrvatski (i) Hrvatsko-latinski školski rječnik s gramatikom* te autor *Elementa linguae Latinae medicae*, priručnik za nastavnike, kao i novinarskih, stručnih i znanstvenih priloga u raznim glasilima i zbornicima. Priredio je i Slovensku čitanku, tekstove o slovenskoj književnosti i prijevode sa slovenskog jezika našijenca Mate Šimundića, jezikoslovca, pisac brojnih predgovora i pogovora... Dugogodišnji je predsjednik i poduzetni član Društva Lovrećana Zagreb od njegova osnutka.

No ono što svakako zaslužuje spomen jest ustrajna ljubav i čvrsta veza sa zavičajem koja protkaje njegov životopis očitujući se u nebrojenim radnim i duhovnim poticajima, ponajprije poticanjem, organiziranjem i aktivnim sudjelovanjem u znanstvenim skupovima s lovrećko-opanačkom tematikom: o školstvu, zdravstvu, Danima Mate

Šimundića, izložbama, predstavljanjima knjiga... Prije više od četvrt stoljeća pokrenuo je *Lovreć*, glasnik Društva Lovrećana, u kojem je, pokatkad s rijetkim suradnicima, posebno bilježio i objelodanjivao bitnije jednogodišnje događaje u vezi s radom Društva i zbivanjima u zavičajnome lovrećko-opanačkom kraju. K tomu, od osnutka župnoga lista njegovim je stalnim suradnikom.

70. obljetnica rođenja župnika fra Dinka Bošnjaka (Studenci, 22. rujna 1955.). Po roditeljima, i ocu i majci, je Lovrećanin. Fra Dinko je obnašao vrlo odgovorne funkcije u svojoj redovničkoj zajednici. Bio je župnikom u više mjesta Imotske krajine. Ističe se mnogim aktivnostima u održavanju crkava u župama gdje je djelovao. Pokretao je ili nastavljao izdavati župne listove. Treba posebno istaknuti da je prije šesnaest godina pokrenuo župni list naše župe Lovreć-Opanci. U njemu je očuvano mnogo podataka o životu i radu naših ljudi, kao i o radu našeg zauzetog župnika. Prije dvije godine uz njegovo veliko zalaganje i uz darovatelje postavljen je brončani kip *Gospe od Puta* našega akademskog kipara i sveučilišnog profesora Krune Bošnjaka uz našu novu crkvu. Buduća pokoljenja imat će riječju i slikom mnogo podataka o našoj župi i posebno vjerskom životu, a iz novogodišnjih izvješća pratiti demografsko stanje župe: rođeni - kršteni, vjenčani i umrli, kao i broj prvopričesnika i krizmanih. Također je značajno da je prestankom izlaženja školskog lista *Svitanja* župni list preuzeo brigu i o ostvarajima učenika u našoj Osnovnoj školi S. S. Kranjčevića.

70. obljetnica rođenja Marijana Zdravka Sekeleza (Osijek, 21. studenoga 1955. – Opanci, 25. travnja 2013.), nastavnika tjelesnog odgoja, ravnatelja OŠ S. S. Kranjčevića, Lovreć, predsjednika Općinskog vijeća općine Lovreć, sudionika Domovinskog rata, inicijatora mnogih aktivnosti, posebno mladih u selima Lovreću i Opancima te selima Općine i Imotske krajine itd. Po njegovoj smrti mladi uz događanja *Lovrećkog lita* organiziraju i nogometni memorijalni turnir "MARIJAN ZDRAVKO SEKELEZ".

60. obljetnica završetka Vatikanskog II. sabora (11. listopada, 1962. – 8. prosinca 1965.), koji je u četiri zasjedanja donio 16 dokumenata, raspravljao o ekumenizmu i o istočnim crkvama (u duhu pomirljivosti), o slobodi vjere, o Crkvi u modernom svijetu, zahtijevao dijalog i s nekršćanima, definirao položaj i prava biskupa, uveo narodni jezik u liturgiju i...

40. obljetnica prvog simpozija na spomen fra Šimuna Milinovića, nadbiskupa barskog (Lovreć, od subote, 27. travnja, do nedjelje, 5. svibnja 1985.). Program je bio razdijeljen u tri dijela: I. dio – Duhovna obnova, od 27. travnja do 30. travnja 1985., II. dio – Znanstveni skup o nadbiskupu Milinoviću i o njegovom rodnom kraju, 1. i 2. svibnja 1985. i III. dio – dijeljenje sv. krizme, od petka, 3. svibnja, do nedjelje, 5. svibnja.

Duhovnu obnovu su vodili: fra Lav Krivić, don Slobodan Štambuk, fra Vinko Prlić i fra Petar Lubina, don Stanko Jerčić i časna sestra Ljiljana Todorčić.

Znanstveni dio simpozija započet je pozdravima župnika i mladih vjernika naše

župe gostima. A potom je slijedila sv. misa koju je predvodio i na misi propovijedao metropolit i splitsko-makarski nadbiskup Frane Franić. U koncelebraciji je sudjelovalo više svećenika, a pjevali su članovi zbora franjevačkih bogoslova iz Makarske.

Predavanja o nadbiskupu Milinoviću i njemu bliskim temama započeli su: fra Vjeko Vrčić, koji je govorio o fra Šimunovu životu i djelu, zatim nadbiskup Franić otkriva poprsje nadbiskupa Milinovića, a provincijal Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja otkriva poprsje fra Jozе Šimića, za čijeg je župnikovanja u našoj župi pokrenuta gradnja nove župne crkve (1935.), zatim priređenu izložbu vezanu za život i djelo fra Šimuna Milinovića otvara nadbiskup Perkolić iz Bara.

Prije izlaganja referata goste su pozdravili mladi recitirajući izbor stihova č. s. Anke Petričević, sestre Marije od Presvetog Srca.

Referate, koji su izlagani u crkvi, imali su: Ante Škobalj, fra Karlo Jurišić, fra Bruno Pezo, fra Vinko Malaj (Tuzi, Crna Gora), fra Josip-Ante Soldo, fra Vice Kapitanović, prof. dr. Ivan Petričević, fra Žarko Maretić, Ivan Bekavac Basić, fra Hrvatин Gabriel Jurišić, fra Andrija Nikić, prof. Anđelko Mijatović, fra Ante Sekelez, fra Dušan Domić, Mira Šamija. Misno slavlje i podjelu sakramenta sv. krizme obavio je barski nadbiskup Petar Perkolić (Stari Bar, 14. kolovoza 1922. – Cetinje, 7. rujna 2006.). Nadbiskup Perkolić je jedan od nadbiskupa koji je naslijedio rad našega fra Šimuna Milinovića. Na stolici barskog nadbiskupa mons. Perkolić je bio 1979. – 1998. kad je umirovljen. (Vidi: *Lovreć, monografija župe*

Lovreć – Opanci, urednik fra Anđelko Šimić, 1993, 469 – 470.).

35. obljetnica višestranačja u Hrvatskoj (1989./1990.).

35. obljetnica Franje Tuđmana na Lovreću, 14. ožujka 1990., **darovane su mu pogača i zobnica** (tkana torbica).

35. obljetnica prvih slobodnih višestranačkih izbora, travanj i svibanj 1990.

35. obljetnica donošenja novog Ustava Hrvatske (Božićni ustav, 22. 12. 1990.).

30. obljetnica oslobođenja okupiranih dijelova Hrvatske (1. i 2. svibnja, Bljesak; 4. - 7. kolovoza, Oluja).

25. obljetnica održanog simpozija povodom 50. obljetnice OŠ S. S. Kranjčevića (2000. godine).

15. obljetnica (9. siječnja 2010.) **blagoslova lovačkog barjaka** na čast sv. Humberta Lovачke udruge Lovreć. Bila je i sv. misa za lovce koju su slavili župnik fra Dinko Bošnjak i don Ivan Bilić.

15. obljetnica (10. veljače 2010.) braća Ante i Mili Nosić darovali kamenice za blagoslovljenu vodu u crkvi na slavu svojega pok. oca.

15. obljetnica (23. ožujka 2010.) od preminuća č. s. Miroslave Petričević u 91. godini života (Lovreć, 1919. – Split, Lovret, 2010.).

15. obljetnica (16. do 18. travnja 2010.) posjeta župnika fra Dinka Bošnjaka katolicima (Hrvatima, Albancima i dr.) barske nadbiskupije u Baru u Crnoj Gori prigodom 100. obljetnice smrti nadbiskupa fra Šimuna Milinovića. O tom skupu imamo

na e-mreži više izvješća. Ovdje prenosim nekoliko podataka: U dvorani ljetne rezidencije kralja Nikole I. Petrovića u Baru održan je 17. travnja znanstveni skup “Život i djelo barskog nadbiskupa Šimuna Milinovića” u povodu 100. obljetnice njegove smrti. Predavači su bili Milan Glibota (Matica hrvatska – Imotski), prof. fra Josip Grbavac (ravnatelj Franjevačke gimnazije u Sinju) te sveučilišni profesori iz Crne Gore dr. Živko Andrijašević i dr. Šerbo Rastoder, a u ime splitske franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja kojoj je pripadao fra Šimun, govorio je provincijal dr. fra Željko Tolić. (IKA)

15. obljetnica otvaranja Sportske dvorane u Lovreću uz OŠ S. S. K. u sklopu proslave Dana Općine Lovreć.

15. obljetnica održavanja dvaju orguljaških koncerata povodom Dana općine Lovreć na novim orguljama u župnoj crkvi Duha Svetoga u Lovreću. Na orguljama su svirali Umberto Kostanić i Mario Perestegi.

15. obljetnica drugog simpozija na spomen fra Šimuna Milinovića, nadbiskupa barskog (Split - Lovreć, 22. - 24. listopada 2010.). Prvi je simpozij bio u našoj župi 1985.godine. Godine 2010. održana su dva simpozija posvećena nadbiskupu Milinoviću. Prvi je održan u Baru, 17. travnja 2010. godine. Vidi naprijed o tom skupu!

15. obljetnica posjeta Lovreću i rodnoj kući fra Šimuna Milinovića izaslanstva Hrvata i katolika iz Bara u Crnoj Gori, članova *Hrvatske građanske inicijative*. Lovreć su posjetili 24. listopada 2010.: Vlado Marvučić, lija Janković, lija Janetić i Pavao Vučetić. Posjet je u vezi sa znanstvenim

skupom koji se tih dana održavao u Splitu i Lovreću.

10. obljetnica izdanja prvih svezaka Hrvatskog (što-kaj-ča) rječnika (I. svezak A-G, II. svezak H-Nj), Zagreb, 2015. (III. svezak O – P), Zagreb, 2016.) prof. Ivana Branka Šamije sa suradnicima za kajkavski: Božica Brkan i Mijo Lončarić, za čakavski: Andrija Željko Lovrić i Srećko Lorger. Smrt našega Branka 13. rujna 2017. prekinula je njegov rad i izišla su samo tri sveska, a Branko je predviđao pet svezaka. Nadamo se da će se rad na rječniku nastaviti i djelo biti dovršeno.

10. obljetnica (15. ožujka 2015.) pastirskog posjeta župi Lovreć-Opanci nadbiskupa Marina Barišića.

10. obljetnica izleta župnog Pjevačkog zbora i župnika fra Dinka Bošnjaka Gučjoj Gori (BiH).

10. obljetnica gostovanja sinjskih sjemeništara s odgojiteljima fra Ivanom Udiljkom i fra Nedjeljkom Jukićem u našoj župi Lovreć-Opanci.

10. obljetnica (18. kolovoza 2015.) da je župnik fra Dinko Bošnjak blagoslovio spomen-križ u Čaljkušićima.

5. obljetnica smrti prof. Stanke Mustapić (Lovreć, 10. studenoga 1938. – Zagreb, 29. siječnja 2020.), tajnice Društva Lovrećana Zagreb.

5. obljetnica smrti prof. dr. sc. Marijana Bošnjaka (Lovreć, 2. prosinca 1934. – Zagreb, 11. veljače 2020.), uglednog znanstvenika i vrlo zauzetog člana Društva Lovrećana Zagreb.

5. obljetnica smrti Ante Čaljkušića Šimake (Opanci, 9. studenoga 1925. – Split, 13. ožujka 2020.), pučkog pripovjedača, oca Ivana Ikice, pravnika i pisca dviju knjiga iz zavičajnog života, djeda Ante Čaljkušića, oca brojne obitelji, zauzetog pregaoca u udruzi „40 dana za život“, filmskog redatelja i pisca nekoliko knjiga.

5. obljetnica (ožujak 2020.) pandemije COVID-19, uvođenja zabrane okupljanja vjernika u crkvama.

Prenosimo iz zapisa župnika fra Dinka objavljenih u župnom listu *Lovreć-Opanci* nekoliko podataka: 19. OŽUJKA 2020. dolazi dopis iz Nadbiskupskog ordinarijata u popodnevnim satima u kojemu se zabranjuje javno okupljanje sukladno zabrani Stožera Civilne zaštite Republike Hrvatske zbog novonastale situacije oko koronavirusa. Zatvorene su škole, vrtići, fakulteti. Promet paraliziran i zabranjen, ograničeno kretanje i napuštanje mjesta prebivališta, potrebne su propusnice. Zabranjeno je održavanje sv. misa s narodom kao i vjeronaučna poduka u većim grupama. Od 22. ožujka u kapeli sam župnik slavi sv. misu. Na Cvjetnicu i tijekom Velikog tjedna župnik slavi sv. misu i druge obrede Velikog tjedna bez sudjelovanja vjernika. Blagoslovljene grančice maslina vjernici su mogli uzeti ispred crkve.

Na Veliki četvrtak župnik je bez naroda slavio sv. misu, ali je uz tehničku podršku gosp. Ante Bošnjaka narod mogao pratiti obrede preko You Tubea. Veliki petak i Velika subota bez procesije i vjernika. Na sam Uskrs, 12. travnja 2024., sv. misu u 11 sati slavi sam župnik, a preko You Tubea vjernici mogu pratiti sv. misu.

3. svibnja 2020. održana je sv. misa za vjernike. Prisutan je strah među vjernicima.

Blagoslov polja na Letaruši i Dubravi 7. svibnja 2024. nije održan, već je obred održan u župnoj crkvi, također 21. svibnja, na Uzašašće, blagoslov polja kod Nosića nije održan, već u župnoj crkvi u 18 sati.

5. obljetnica smrti gosp. Tomislava Nikolića (Lovreć, 3. kolovoza 1946. – Zagreb, 12. srpnja 2020.) poduzetnika, dopredsjednika Društva Lovrećana Zagreb i uopće vrlo angažiranog člana Društva Lovrećana.
..... *Ivan Bekavac Basić*

Izvori

- Svitanja*, list učenika Osnovne škole S.S: Kranjčevića, Lovreć
- Lovreć, monografija župe Lovreć-Opanci* (prošlost župe, život i rad), uredio fra Anđelko Šimić, Lovreć, 1993.
- Lovreć*, Glasnik Društva Lovrećana Zagreb, brojevi od 0=1(1998.) – 58 (2024.)
- M. Milinović – A. Babić; *Općina Lovreć, 15. obljetnica*, Lovreć, 2008.
- Lovrečki libar*, časopis Društva Lovrećana Zagreb, urednik Ivan Branko Šamija, izdavač: Društvo Lovrećana Zagreb, svi brojevi od 1 (1999.) do 17 (2015.)
- Lovreć-Opanci*, list Župe Sv. Duha Lovreć-Opanci, pokretač i urednik fra Dinko Bošnjak, brojevi od 1 (2009.) do 15 (2023.)
- e-mreža: Izdanja enciklopedija, Wikipedija, tematskih cjelina i vijesti na IKA i drugim glasilima

Kronika župe Lovreć-Opanci

Iz kronike 2023.

3. prosinca – proslavljen Sv. Nikola biskup suzaštitnik naše župe. (vidi izvješće)

9. prosinca – započeli smo s postavljanjem jelki i jaslca za Božić. S ljubavlju je radilo 15-ak župljana.

14. prosinca – radnici Elektro-Luxa (vlasnik Nedjeljko Nikolić Tomišić) postavili su vanjski nakit ispred crkve.

21. prosinca – obavljena božićna ispovijed u župi.

16. prosinca – izašao novi broj našega župnog lista.

24. prosinca, BADNJAK – misa polnočka u 24 sata.

25. prosinca, BOŽIĆ – misa u 11 sati.

26. prosinca, SV. STJEPAN – proslavljen u župnoj crkvi u 11 sati. Poslijepodne u 15 sati bila je misa u Nikolićima.

27. prosinca, SV. IVAN – nadbiskup mons. Zdenko Križić došao prvi put u našu župu i krstio Jakova Šamiju, šesto dijete Jure Šamije. Svi smo bili oduševljeni dolaskom novog nadbiskupa. Poslijepodne oko 15 sati župnik započeo blagoslov obitelji.

28. prosinca, MLADENCI – misa u 9 sati, poslije mise sva su djeca dobila darove od malog Isusa.

31. prosinca – misom zahvalnicom i pjesmom *Tebe Boga hvalimo* završili smo ovu godinu.

1. 1. 2024., SVETA MARIJA BOGORODICA – svečanim misnim slavljem ušli smo u novu 2024. godinu. Misnim slavljinama zahvalili smo Gospodinu za sva dobročinstva u protekloj godini. Služena jedna sveta misa u 11 sati koju je predvodio župnik fra Dinko. Na kraju mise iznesena je župna statistika za proteklu godinu i pastoralni plan za novu godinu.

Statistika

Krštenih 8

Vjenčanih 4

Umrlih 28

5. 1. 2024. – završen blagoslov obitelji.

6. 1. 2024., BOGOJAVLJENJE – SVETA TRI KRALJA – po običaju slavljena je misa u 11 sati, prije mise izveden je božićni koncert našeg pjevačkog zbora a poslije bio je blagoslov vode.

12. 1. 2024., KRŠTENJE GOSPODINOVO – blagdanom Krštenja Gospodinova završili smo božićno vrijeme.

13. 1. 2024. – župnik pošao u Split i podmirio obveze prema Nadbiskupskom ordinarijatu i Franjevačkom provincijalatu.

23. 1. 2024. – župnik pošao u Zagreb na kontrolni pregled na Rebro i Vuk Vrhovac.

2. 2. 2024., SVIJEČNICA – blagoslov svijeta u 10.45 a zatim sv. misa. Svijeta je bilo prilično.

4. 2. 2024. – započelo drugo polugodište vjeronauka u župi.

5. 2. 2024. – obavljen blagoslov župne kuće.

11. 2. 2024. – proslavljen blagdan bl. Alojzija Stepinca. (vidi izvješće)

11. 2. 2024. – proslavljena Gospa Lurdska, misa u 10.30. Za vrijeme mise župnik podijelio bolesničko pomazanje bolesnicima.

16. 2. 2024. – pobožnost križnog puta u crkvi u 17 sati.

24. 2. 2024. – započela korizma s čistom srijedom blagoslovom pepela i pepeljavanjem te misom u 10.30.

11. 3. 2024. – provincijal fra Marko Mrše obavio vizitu župe i župnika.

12. - 15. 3. 2024. – ispovijed bolesnika za Uskrs

19. 3. 2024., SV. JOSIP – misa u 10.30.

21. 3. 2024. – obavljena uskrsna ispovijed u župi.

24. 3. 2024., CVJETNICA – nedjelja Muke Isusove. (vidi izvješće)

28. 3. 2024., VELIKI ČETVRTAK – misa večere Gospodnje. (vidi izvješće)

29. 3. 2024. VELIKI PETAK – spomen Muke Gospodnje. (vidi izvješće)

30. 3. 2024. – vazmeno bdjenje. (vidi izvješće)

31. 3. 2024. – USKRS, svečanu svetu misu predvodio župnik fra Dinko u 11 sati.

6. 4. 2024. – u župi održan sastanak Župnoga pastoralnog i ekonomskog vjeća i ostalih vjernika iz župe. Na sastanku se razgovaralo o obnovi dotrajalog krova crkve. Zaključeno je da hitno treba obnoviti crkveni krov i zaštititi crkvu od vage.

18. 4. 2024. – vjernici iz župe jednim autobusom hodočastili u Padovu, Loreto, Casciju i Asiz. Duhovni vođa hodočašća bio je župnik fra Dinko.

27. 4. 2024. – održan blagoslov polja kod kapelice sv. Jure u Čaljkušićima u 18 sati.

28. 4. 2024. – blagoslov polja za Sv. Marka održan ispred župne crkve u 10.30. Preko mise propovijedao đakon don Marko Šimundić i predstavio se u župi pred svoju mladu misu.

5. 5. 2024. – prva pričest. (vidi izvješće)

7. 5. 2024. – tradicionalni blagoslov polja na Letaruši i Dubravi.

14. 5. 2024. – prva pričest. (vidi izvješće)

18. 5. 2024., UZAŠAŠĆE GOSPODINOVO – blagoslov polja je održan u Nosićima u 17.30 čime smo počeli i devetnicu Duhu Svetom s misom u crkvi sv. Ante u 18 sati.

18. 5. 2024. – održan susret s ovogodišnjim krizmanicima, kumovima i roditeljima. Susret predvodio ovogodišnji krizmatelj fra Zoran Kutleša u 17 sati, potom je bila ispovijed a zatim misa Duhovnog bdjenja.

19. 5. 2024., DUHOVI – proslava zaštitnika naše župe. (vidi izvješće)

30. 5. 2024., TIJELOVO – svečana sveta misa održana je u 10.30, nakon toga procesija s Presvetim oltarskim sakramentom kroz centar Lovreća gdje su bili postavljeni tzv. oltari za blagoslov. (vidi izvješće)

1. 6. 2024. – ministranti naše župe pošli na mimistranski susret u Čistu Veliku. Ministrante vodila obitelj Grge Mustapića. (vidi izvješće)

6. 6. 2024. – uređivao se okoliš oko crkve sv. Ante.

13. 6. 2024., SVETI ANTE – proslava suzaštitnika naše župe. (vidi izvješće)

17. 6. 2024. – u Katićima u kapeli Srca Isusova misom u 18 sati proslavljen blagdan Srca Isusova.

23. 6. 2024. – proslavljen Sv. Ivan na Nikolićima. (vidi izvješće)

3. 7. 2024. – učenici 8. razreda sa svojom razrednicom Ivanom imali misu zahvalnicu i zahvalili Bogu za sva dobročinstva koja su primili tijekom svojega osmogodišnjeg školovanja. Misu predvodio župnik fra Dinko.

7. 7. 2024. – započeo ljetni raspored nedjeljnih misa (10 sati).

8. 7. 2024. – započeli radovi na krovu crkve. Postavljena je skela. Župnik potpisao i Ugovor s izvođačem radova Miljenkom Vrlićkom.

13. 7. 2024. – u župnoj crkvi prikazan film *Marijina zemlja* u 20 sati.

20. 7. 2024. – župnik na proslavi sv. Ilije na Studencima.

21. 7. 2024. – misa zadušnica za lovrečke i opančanske mučenike održana u 10 sati koju je predvodio i propovijedao don Marko Trogrlić, kapelan Mupa.

25. 7. 2023. – naša župa imala svoj hodočasnički dan u devetnici Gospe od Anđela. Misu je predvodio i propovijedao župnik fra Dinko a tijekom mise pjevao naš zbor. (vidi izvješće)

26. 7. 2024. – Frama s područja Splitsko-dubrovačkog područja na svom hodu bila ugošćena i primljena u župu. Župnik sa sročnim župljanima priredio ručak i večeru za 70 framaša.

5. 8. 2023. – proslavljen zavjetni blagdan Gospe Lurdske, Dan branitelja, Dan Općine i Dan domovinske zahvalnosti. (vidi izvješće)

7. 8. 2024 – udruga hrvatskih branitelja na svom hodošašću s kipom Kraljice Mira od Međugorja do Škabrnje bila ugošćena i noćila u župnoj kući.

7. 8. 2024. – započela je duhovna obnova u župi prigodom mlade mise Marka Šimundića.

9. 8. 2024. – don Zvonko Gavranović došao u svoju rodnu župu iz Australije na odmor

10. 8. 2024. – mlada misa Marka Šimundića. (vidi izvješće)

15. 8. 2024., VELIKA GOSPA – misa u 10.30.

18. 8. 2024. – poslije mise obavljen tradicionalni blagoslov prometnih vozila na čast sv. Kristofora ispred kipa Gospe od Puta. Don Marko imao zavalnu misu u župi.

9. 9. 2024. – misa i zaziv Duha Svetoga za početak nove školske godine u 10.30.

15. 9. 2024. – proslavljen blagdan Gospe Žalosne s misom u 10.30.

20. 9. 2024. – započeto prikrivanje glavne lađe crijepom.

28. 9. 2024. – započeo župni vjeronauk u župi za sve razrede.

30. 9. 2024. – župnik s troje župljana: **Grgom Mustapićem Šamijom, njegovom suprugom Anđelom i Matom Milinovićem** išao u Padovu i donio relikvije prvog stupnja sv. Ante.

1. 10. 2024. – početak listopadskih pobožnosti svaki dan u 18 sati, osim nedjelja kad smo molili krunicu prije mise.

2. 10. 2024. – završeno pokrivanje glavne lađe crkvenoga krova crijepom Tondah.

3. 10. 2024. – župnik sudjelovao na obredu preminuća sv. Franje u Imotskom.

13. 10. 2024. – župa hodočastila punim autobusom vjernika u Muđugorje. (vidi izvješće)

18. 10. 2024. – djeca iz naše župe ujedinjena s djecom cijelog svijeta molila krunicu za mir u svijetu.

23. 10. 2024. – župnik blagoslovio kruh u školi, sve nazočne pozvao na zahvalnost Bogu za darovani kruh i plodove zemlje.

26. 10. 2024. – hodočasnici Camino Imota na svom putu bili na okrepi u župnoj kući.

27. 10. 2024. – proslavljena misijska nedjelja i zahvala za plodove zemlje i Dan kruha.

1. 11. 2024., SVI SVETI – svetkovina u našoj župi proslavljena misama u 10.30 i 15 sati u crkvi na groblju.

2. 11. 2024., DUŠNI DAN – ove su godine služene dvije sv. mise za naše pokojne (u župnoj crkvi u 10.30 i crkvi na Nikolićima u 15.30), a poslije misa bilo je održavanje

za sve naše pokojne. Cijelu noć brekala su zvona pozivajući nas na molitvu i sjećanje na naše pokojne.

9. 11. 2024. – naša župa pošla na dvodnevno hodočašće u Udbinu, Krašić, Zagreb, Mariju Bistricu i Karlovac

18. 11. 2024. – u župi obilježen Dana sjećanja na žrtve Vukovara, Škabrnje i ostale žrtve Domovinskog rata sv. misom, zvonjenjem naših zvona, molitvom i paljenjem svijeća u centru Lovreća.

26. 11. 2024. – konačno završena obnova krova na župnoj crkvi u Lovreću i skinute skele.

30. 11. 2024. – zapaljena prva adventska svijeća u središtu Lovreća (Kružni tok) u 1 sat. Župnik je blagoslovio adventski vijenac.

1. 12. 2024. – na prvu nedjelju došašća predstavljeni ovogodišnji prvopričesnici i krizmanici. Prvu adventsku svijeću u župi upalila je Anđela Mustapić Šamija. Župnik je blagoslovio adventski vijenac u crkvi.

2. 12. 2024. – u našoj su župi započele mise zornice u 6 sati.

Kršteni 2024.

1. **Jakov Šamija,**
sin Jurin i Jelene Kegalj
(kršten 27. 12. 2023.;
Jakov je šesto dijete u roditelja,
krstio ga je nadbiskup Zdenko Križić)

3. **Tomislav Frankić,**
sin Dominikov i Mihaele Perkušić
(kršten 1. travnja 2024.)

2. **Mihael Ćorić,**
sin Franin i Kristine Madunić
(kršten 1. travnja 2024.)

4. **Katarina Matkov,**
kći Franina i Zorke Nikolić
(krštena 1. travnja 2024.)

5. **Manuela Čaljkusić,**
kći Antina i Nene Frankić
(krštena 15. kolovoza 2024.)

7. **Petar Jukić,**
sin Markov i Ivane Bošnjak
(kršten 5. listopada 2024.)

6. **Antonela Nosić,**
kći Markova i Fani Ceranja
(krštena 15. rujna 2024.)

8. **Ana Olujić,**
kći Krešimirova i Branke Smoljanović
(krštena 6. listopada 2024.)

Prvopričesnici 2024.

1. Cvita Čaljkušić
2. Josip Bekavac
3. Elena Milinović
4. Nika Sekelez
5. Antonija Mustapić
6. Jelena Tomić
7. Matea Lasić

Prva pričest, 5. svibnja 2024., crkva Sv. Duha Lovreć, Župa Lovreć-Opanci,
župnik fra Dinko Bošnjak

Krizmanici 2024.

1. **Ivano Čaljkušić**
2. **Željko Frankić**
3. **Ivan Sekelez**
4. **Dina Mustapić**
5. **Angelina Kasum**

Krizma na 19. svibnja 2024., crkva Sv. Duha Lovreć, Župa Lovreć-Opanci,
župnik fra Dinko Bošnjak, podjelitelj krizme fra Zoran Kutleša

Vjenčani 2024.

1. **Josip Bekavac i Nada Nikolić**
(4. 5. 2024.)

3. **Petar Petričević i Stela Miloš**
(31. 8. 2024.)

2. **Marijo Biškić i Antonia Nikolić**
(13. 7. 2024.)

4. **Ivan Škrabić i Jelena Kasum**
(14. 9. 2024.)

5. **Ante Martin Šimundić i Marija Olujić**
(29.9. 2024.)

6. **Marko Jukić i Ivana Bošnjak**
(5. 10. 2024.)

Pravilnik za slavlje sakramenta vjenčanja

Potaknuti raznim praksama koje slavlje sakramenta vjenčanja udaljuju od njegova smisla i svetosti, donosimo ovaj pravilnik za slavlje tog sakramenta u Župi Duha Svetoga Lovreć-Opanci. Ove odredbe stupaju na snagu 1. siječnja 2019. godine i cilj im je da slavlja vjenčanja u našoj župi budu dostojanstvena i sveta.

Prijava vjenčanja

Vjenčanje trebaju prijaviti sami mladenci u Župnom uredu barem dva mjeseca prije vjenčanja. Pri prijavi trebaju ostaviti svoj kontakt (telefon ili mobitel).

Termin vjenčanja treba uskladiti s drugim slavljinama u župi u određeni dan (sveta misa, ispovijed...). Da ne bi bilo neželjenih nesporazuma, molimo vas da ništa ne ugovarate

niti određujete prije nego što se dogovorite sa svećenikom. Koliko je god moguće, izići ćemo vam u susret te uvažiti vaše prijedloge i želje.

Kod prijave vjenčanja mladenci će dobiti ovaj pravilnik radi što bolje pripreve za vjenčanje.

Dokumenti za vjenčanje

Za vjenčanje su potrebni sljedeći dokumenti:

- krsni i slobodni list za mladence koji nisu kršteni u Lovreću (ne smije biti stariji od 6 mjeseci u odnosu na datum vjenčanja)
- potvrda o završenom zaručničkom tečaju (vjeronauk za vjenčanje)

- potvrda u dva primjerka od nadležnog matičnog ureda o ispunjenju pretpostavki za sklapanje braka u građanskom obliku (ne smije biti starija od tri mjeseca u odnosu na datum vjenčanja) ili kopija vjenčanog lista ako je brak već sklopljen kod matičara.

Krsne i slobodne listove treba donijeti mjesec dana prije vjenčanja radi ženidbenog navještaja (napovijedi). Ženidbeni navještaj treba se obaviti u župama prebivališta, odnosno onim župama u kojima mladenci žive. U našoj župi ženidbeni navještaj obavlja se u nedjelju prije vjenčanja na kraju župne mise u 10:30.

Zaručnički tečaj obavezan je za sve koji se žele vjenčati u Katoličkoj Crkvi. U Imotskom se održava tri puta godišnje. Može se obaviti i u drugim mjestima.

Priprema za vjenčanje

Nakon obavljenog ženidbenog navještaja treba u župnom uredu sa svećenikom obaviti neposrednu pripremu za obred vjenčanja. Termin pripreme dogovara se kad mladenci donesu krsni i slobodni list za ženidbeni navještaj, odnosno barem mjesec dana prije vjenčanja.

Na pripremi se trebaju utvrditi uvjeti za valjanu i dopuštenu ženidbu te probati sam obred vjenčanja.

- Na pripravu trebaju doći samo mladenci.
- Svjedoci na vjenčanju („kumovi“) redovito su isti kao i kod matičara. Uvjeti za biti svjedok na vjenčanju jesu punoljetnost i prisebnost.
- Uređenje (kićenje) crkve organiziraju sami mladenci. Oni koji uređuju crkvu za vjenčanje trebaju to učiniti neposredno prije vjenčanja te raspoređivati nakite odmah poslije vjenčanja. Uređenje (kićenje)

crkve treba biti umjereno i prikladno. Ako se želi ostaviti cvijeće za oltar, treba to reći svećeniku na pripremi.

- Sviranje na vjenčanju također organiziraju sami mladenci. Oni koji sviraju, trebaju se javiti svećeniku radi dogovora pjesama.
- Mladenci i svjedoci trebaju se ispovjediti dan prije vjenčanja.

Slavlje vjenčanja

Na vjenčanje treba doći na vrijeme, odnosno barem 15 minuta prije termina vjenčanja. Po dolasku svi svatovi osim mladenaca i svjedoka trebaju ući u crkvu mirno i dostojanstveno.

- Svatovi koji nisu prikladno odjeveni, neka ne ulaze u crkvu jer je crkva za vjernike sveti prostor!
- Tijekom obreda sudionici trebaju pratiti obred vjernički i dostojanstveno, bez priče, korištenja mobitela i sl.
- Fotografiranje neka obavljaju samo službeni fotografi vjenčanja. Samo je njima dopušteno kretanje oko oltara i to diskretno, bez smetnje slavlju.

Ako svatove prate svirači, ne smiju svirati na popločanom prostoru ispred crkve, nego u parku.

Zabranjeno je bacanje ikakvih stvari ispred crkve (latice, riža, bomboni...) te paljenje bilo kakvih pirotehničkih sredstava ispred crkve (benglake i sl.).

Nadamo se da ćete ove odredbe dobronamjerno shvatiti jer nam je želja da vam budu od pomoći i koristi u pripremi i slavlju vjenčanja koje treba svakom vjerniku biti sveti događaj, a ako bude takav, ostat će vam u lijepoj uspomeni.

DEKANATSKI URED IMOTSKI

S Z A J E D N O S K R I S T O M

tečaj pripreme za sakramentalnu ženidbu

PREDVODI SKUPINA LIJEČNIKA, PSIHOLOGA I SVEĆENIKA

TEME:

- * Ženidba u Bibliji - Božji plan o ženidbi i obitelji
- * Osnovne spoznaje o ženidbi - abeceda ženidbe
- * Odgovorno roditeljstvo - prirodne metode planiranja obitelji
- * Vjera - temelj ženidbe i obitelji
- * Sakramentalnost kršćanske ženidbe
- * Život i poslanje kršćanske obitelji u suvremenom svijetu
- * Psihološka različitost muža i žene u službi ljubavi i života
- * Obiteljski život i problemi ovisnosti

MJESECI ODRŽAVANJA	DANI U MJESECU ODRŽAVANJA
OŽUJAK	15. i 16.; 22. i 23.; 29. i 30.
LIPANJ	14. i 15.; 21. i 22.; 28. i 29.
LISTOPAD	11. i 12; 18. i 19.; 25 i 26.

SVETA GODINA!

2025.

MJESTO ODRŽAVANJA: Franjevački samostan - Imotski, početak u 19 sati
Dekanatski ured, Fra S. Vrljića 21, 21260 Imotski, tel.: 021/841-178
ZA TROŠKOVE TEČAJA ZARUČNICI DOPRINOSE 15€

Umrli

2023.

26. **DAMIR BEKAVAC**

† 7. 12. 2023., Split

27. **IVAN ŠIMUNDIĆ**

† 13. 12. 2023., Split

28. **IVANKA BREKALO ČALJKUŠIĆ**

† 17. 12. 2023., Split

29. **MARIJAN KASUM *BADŽO***

† 29. 12. 2023., Čakovec

30. **STJEPAN ŠAMIJA**

† 31. 12. 2024., Stuttgart

2024.

1. **GROZDANA TOTEL r. MUSTAPIĆ**

† 10. 1. 2024., Stuttgart

2. **IVAN MATUSINOVIĆ *ZIKO***

† 23. 1. 2024., Split

3. **ANTE ČALJKUŠIĆ *BIGIĆ***

† 31. 1. 2024., Split

4. **FRANE NOSIĆ *FRANC***

† 9. 2. 2024., Cista Velika

5. **JURICA ĆORIĆ**

† 20. 2. 2024., Šibenik

6. **SLAVKA MILINOVIĆ**

† 22. 2. 2024., Split

7. **FRANE NOSIĆ**

† 12. 3. 2024., Split

8. **NIKOLA NOSIĆ**

† 20. 3. 2024., Geislingen

9. **MARIJA RUPČIĆ**

† 6. 4. 2024., Split

10. **IVAN NIKOLIĆ**

† 8. 4. 2024., Lovesten

11. **DANICA GAVRANOVIĆ**

† 11. 4. 2024., Seget Donji

12. **ZLATA MATKOV**

† 15. 4. 2024., Lovreć

13. **BERNARDICA-IVA PETRIČEVIĆ**

† 17. 4. 2024., Koprivnica

14. **TONKA NIKOLIĆ**

† 24. 4. 2024., Podstrana

15. **TOMA NIKOLIĆ**

† 27. 4. 2024., Split

16. **TOMISLAV MILINOVIĆ**

† 26. 4. 2024., Pforzheim

17. **ANTE NOSIĆ *BILUŠIĆ***

† 27.5.2024., Imotski

18. **NEDILJKA VERGILIJA OLUJIĆ**

† 28. 5. 2024., Opanci

19. **IVO RUPČIĆ**

† 22. 7. 2024., Lovreć

20. **MATE NIKOLIĆ**

† 4. 5. 2024., Vancouver

21. **DRAGICA ŠAMIJA**

† 21. 6. 2024., Split

22. **NEVENKA KATIĆ**
† 21. 6. 2024., Lovreć
23. **JOSIP MILINOVIĆ LAZIĆ**
† 24. 7. 2024., Cista Velika
24. **MARKO BEKAVAC**
† 3. 8. 2024., Kaštel Lukšić
25. **STJEPAN PEPELKO ŠTEF**
† 14. 8. 2024., Opanci
26. **IVA KASUM**
† 18. 8. 2024., Split
27. **ANA MILIČIĆ**
† 23. 8. 2024., Imotski
28. **NEDILJKO ŽIŽANOVIĆ**
† 2. 9. 2024., Ljubuški
29. **MILJENKO ČALJKUŠIĆ**
† 16. 9. 2024., Split
30. **SLAVKO PETAR BOŠNJAK**
† 4. 10. 2024., Lovreć
31. **HERMINA IVANKA FRANKIĆ**
† 9. 10. 2024., Split
32. **SLAVA ŠAMIJA**
† 16. 10. 2024., Cista Velika
33. **Dr. ANTE ČORUŠIĆ**
† 21. 10. 2024., Zagreb
34. **KARLO RUPČIĆ**
† 29. 10. 2024., Kaštel Gomilica
35. **DANICA ŠIMUNDIĆ**
† 30. 11. 2024., Split
36. **STIPAN MUSTAPIĆ**
† 30. 11. 2024., Split

Pokopan prof. dr. Ante Ćorušić

U za sve crkvene obrede i vojne počasti u četvrtak poslije podne na mjesnom groblju u Loreću pokopan je prof. dr. Ante Ćorušić, dugogodišnji ravnatelj najveće hrvatske bolnice KBC Zagreb. Kako je poznato, prof. dr. Ćorušić (66) nastradao je nesretnim slučajem nakon pada sa stepenica u okružju svoje bolnice u Zagrebu u ponedjeljak, gdje je i preminuo na licu mjesta.

Uz nazočnost velikog broja pučanstva njegovog rodnog Lovreća, susjedne Ciste Provo, okolnih mjesta, kao i iz mnogih mjesta Imotske krajine na pogrebu prof. dr. Ante Ćorušića bile su i brojne njegove kolege iz matične bolnice, ali i drugih zdravstvenih ustanova, potom ministri u Vladi RH Vili Beroš, Marija Vučković i Marin Piletić, brojni saborski zastupnici,

bivši potpredsjednik Vlade Tomislav Karmarko, predsjednik Sabora Hrvata u Bosni i Hercegovini Dragan Čović, Zvonko Milas, državni tajnik Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan domovine, kandidat za predsjednika Republike Hrvatske Dragan Primorac, župan i dožupani Blaženko Boban, Ante Šošić i Stipe Čogelja, svi čelni ljudi osam imotskih općina i gradonačelnik Imotskog i saboraski zastupnik Ivan Budalić te brojni drugi uglednici, kako političkog tako i kulturnog i sportskog života.

Nakon obreda u mjesnoj mrtvačnici koji je predvodio župnik župe Svetoga Duha fra Dinko Bošnjak uz brojnu braću franjevence, pogrebna povorka krenula je put groblja. Obitelj prof. dr. Ante Ćorušića: supruga Janja, sinovi Josip, Jakov, Jure i Blaž bili

su iza lijesa, dok su lijes pratili pripadnice Hrvatske vojske noseći ordenje kojim je odlikovan dr. Ćorušić.

Uz Tinovu pjesmu Odlazak, plotune počasnog odreda Hrvatske vojske, lijes s posmrtnim ostacima prof. dr. Ante Ćorušića položen je u obiteljsku grobnicu. Tijekom

cijelog obreda pokopa poznatog liječnika, u miru i dostojantvenoj tišini, prisustvovala je masa svijeta.

Nakon pokopa bila je misa zadušnica u župnoj crkvi koju je predvodio župnik fra Dinko Bošnjak.

.....*Braco Ćosić*

Fra Dinkov oproštaj od prof. dr. Ante Ćorušića

Poštovana i draga obitelji Ćorušić, rodbino, prijatelji, štovatelji našega pokojnika, kao župnik Župe Lovreć-Opanci želim se oprostiti od našega Ante, uglednog liječnika i profesora, dičnog sina našeg Lovreća koji je cijeli svoj život bio vezan uz ovaj kraj i ovu župu. Njegova iznenadna smrt pogodila je sve koji smo ga poznavali, rastužila je sve koji su s njim bratski prijateljevali. Jer bijaše čovjek koji je disao dobrotom i domoljubljem, pravi i otmjeni gospodin, sjajan čovjek i sjajan stručnjak, čovjek koji je imao dostojanstvo jer je pazio i priznavao dostojanstvo drugih.

Čuvši za njegovu nenadanu smrt, učinilo mi se da cestom života stupa povorka ljudi iz koje se svaki čas ponetko šutke i bez pozdrava izdvoji i nestane u tamnoj noći. Neočekivano, kao da nam ga je netko ukrao, šutke i bez pozdrava, Ante se izdvojio iz naše povorke ostavivši iza sebe prazno mjesto. Njegov iznenadni odlazak posebno je veliki gubitak za obitelj i za medicinsku zajednicu. Još jedan vrijedan život ode u prošlost, ali isti ovaj život po svojim djelima ode i u budućnost. Povratio se u onu istu stvaralačku ruku koja ga je prije 66 godina smjestila u ovaj čudnovati i čudesni prostor i ovo vrijeme.

Bog je Stvoritelj i našega tijela i naše duše, apsolutni gospodar i vremena i vječnosti, i ovih materijalnih prostora i duhovnih sfera, i zato stojimo pred njim u stavu poniznosti i vjere.

Prof. dr. **Ante Ćorušić** bio je jedan od najuspješnijih i najpoznatijih Dalmatinaca, Imočana u glavnom gradu: bio je dugogodišnji ravnatelj najveće hrvatske bolnice, KBC-a Zagreb i redoviti profesor u trajnom

zvanju na Katedri za ginekologiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji kao uvaženi član hrvatske i međunarodne znanstvene zajednice dao velik doprinos hrvatskom zdravstvenom sustavu.

U presudnim danima hrvatske borbe za slobodu i samostalnost u svibnju 1991. privremeno prekida specijalizaciju da bi se kao liječnik dragovoljac pridružio Glavnom stožeru saniteta te je na ratištu proveo više od 19 mjeseci, na čemu mu ostajemo trajno zahvalni.

Posljednjih je godina bio izvrgnut napadima ljevice jer se otvoreno zalagao protiv pobačaja. Uz to je gorljivo branio pravo liječnika na priziv savjesti.

Profesore, hvala ti za moralnu i intelektualnu odgovornost prema svojoj obitelji, prema Domovini, prema Crkvi, prema znanosti i svom rodnom kraju. Hvala ti na predanosti, osobito na ljubavi prema čovjeku, naročito Imoćaninu kojemu si bio uvijek spreman pomoći.

“Smrt nije kraj. Jer smrti zapravo i nema. I nema kraja. Smrću je samo obasjana staza uspona od gnijezda do zvijezda.“ - napisao pjesnik **Mak Dizdar**. Vjerujemo da je Ante pošao tom stazom uspona i, misleći na njega, smijemo puni nade u uskrsnuće i vječni život moliti Krista, pobjednika nad

smrću, da i naš “uspon od gnijezda do zvijezda“ bude što bezbolniji i što uspješniji.

Dragi Ante, hvala ti za sve!!!

Na kraju, izražavam iskrenu sućut obitelji: supruzi Janji, sinovima Josipu, Jakovu, Juri i Blažu, sestri Dunji, bližoj i daljnjoj rodbini, suradnicima kao i svima onima koji se zbog njegova odlaska osjećaju rastuženi i osiromašeni.

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!!!

Oproštaj zajednice Lovrećana od svojih članova

Zajednica Lovrećana u Zagrebu ove je jeseni 2024. doživjela nenadane smrti svojih dvoje uglednih članova: prof. dr. sc. **Ante Ćorušića** i gosp. **Zvonimira Bošnjaka**. Obojica su bila sudionici Domovinskog rata i ispraćena su u vječnost uz vojne počasti.

Prof. dr. sc. Ante Ćorušić (Split, 15. svibnja 1958. – Zagreb, 21. listopada 2024.),

ravnatelj Kliničkog bolničkog centra (KBC) Rebro život je izgubio nesretnim slučajem na svom radnom mjestu u KBC-u Rebro 21. listopada 2024. u prijepodnevnim satima. Ispraćaj preminulog bio je na Mirogoju – Ispraćajnom trgu Krematorij, 23. listopada 2024., a pogreb u četvrtak, 24. listopada 2024., u obiteljskoj grobnici u rodnom selu Lovreću, gdje je proveo djetinjstvo i završio osnovnu školu. Gimnaziju je završio u Splitu, a studij medicine u Zagrebu. Na Medicinskom fakultetu postigao je i znanstvene stupnjeve, magistra i doktora znanosti, a bio je potom i profesor na istom fakultetu. Glavninu svojega rada proveo je u liječenju i zaštiti zdravlja povjerenih mu pacijenata. Specijalizirao je ginekologiju. Uz svoje liječničke obveze i obveze prema obitelji bavio se pisanjem znanstvenih i stručnih radova,

bilo sam, bilo u timu kako je inače praksa u znanstvenoj zajednici.

Detaljan opis njegovog života i rada istaknula je na komemoraciji, koja je bila upriličena na KBC-u Rebro, njegova supruga Janja, isto liječnica, s kojom ima četiri sina (Josip, Jakov, Jure i Blaž) i koji su zajedno s njom i ostalom rodbinom dostojanstveno ispratili supruga, oca, svekra, djeda i brata i u Zagrebu i na Lovreću. Gospođa Janja je održala tako sadržajan i cjelovit govor o svom mužu i njegovu životnom putu da je umjesto tuge pozvala prisutne da pljeskom ostave sjećanje na Antu Ćorušića. Uslijedio je višeminutni pljesak prepune dvorane koji se rijetko gdje dogodi, a posebno ne na komemoracijama. Nama je vjernicima reći: Oče nebeski, pogledaj slugu svoga Antu i daj mu pokoj vječni!

Gosp. Zvonimir Bošnjak, sin našega Krune, akademskog kipara i sveuč. prof., na samoj obiteljskoj proslavi doživio je jaki infarkt 11. studenoga 2024. Liječnička pomoć nije bila dostatna i preminuo je u 57. godini života. Ispraćaj je bio 14. studenoga 2024. u 12 sati u Krematoriju na Mirogoju. Vijest da je Zvonimir preminuo telefonski mi je javio, sav uplakan, njegov otac Kruno:

Iko, umro je moj Zvonimir. Nisam mogao vjerovati i mojih nekoliko nesuvislih pitanja ostalo je u zraku...

Zvonimira sam bolje upoznao 5. kolovoza 2022. kad je umjesto svog starog oca, autora kipa *Gospe od Puta*, bio na Lovreću na svečanom blagoslovu i otkrivanju kipa kod nove župne crkve koja je, kako Kruno zna reći, njegova vršnjakinja (sagrađena 1936.). Župnik fra Dinko Bošnjak pozvao je uzvanike poslije sv. mise i svečanosti otkrivanja i blagoslova kipa na objed u Cistu Provo. Zvonkova supruga Selma, liječnica, predložila je da ona, njezin Zvonko i još nekolicina, radi zdravstvenih razloga ne bude u velikoj dvorani gdje je mnogo ljudi. Tako sam imao priliku opušteno razgovarati sa Zvonkom i njegovom suprugom. Doticali smo se mnogih tema. Zvonko je bio ponosan na svojega oca i njegov rad, a spominjao je i svoje dolaske u očevu rodnu kuću. Posebno se osjećao počašćenim da zastupa oca na svečanosti, da predstavlja časnu i uglednu obitelj Bošnjak, koja voli i poštuje svoje selo i rodni zavičaj, da je Kruno dao dosta od svojih radova crkvi i Osnovnoj školi o Lovreću.

- Dragi Zvonimire, neka ti je pokoj vječni i neka tvoji zemni ostaci počivaju u našem glavnom gradu Zagrebu u miru dok čekaju dan uskrsnuća, a tvoji roditelji Kruno i Maja, supruga Selma i sin Hrvoje, sestra Đeka s ostalom rodbinom neka ponosna duha njeguju sjećanje na tebe i tvoje časne i ponosne pretke. Počivao u miru! Neka te Nebeski Otac primi u svoje krilo!

..... *Ivan Bekavac Basić*

Obnova krova župne crkve Duha Svetoga u Lovreću

Župna crkva u Lovreću više je puta popravljana: 1958., 1970.-1972. i 1980.-1991., kada je izvršena temeljita rekonstrukcija crkve. Uz ostalo, promijenjen je krov na sve tri lađe, a uređeno je i crkveno dvorište. Krovište nagiba 25° bilo je polumontažne konstrukcije sustava Fert, s armiranobetonskom tlačnom pločom debljine 5 cm, pokriveno kupama kanalicama postavljenim u cementni mort po izvedenim betonskim vodilicama. Limarija je bila čelična pocinčana. Krov je bio u vrlo lošem stanju, pokrov je teško oštećen vremenskim nepogodama, potpuno neupotrebljiv, procuruje i oštećuje prostor crkve. Stoga mu je bila potrebna temeljita obnova.

Projekt obnove br. TD_03_LO-VREĆ/24, izradili su ovlaštteni arhitekti: Zlatko Ožbolt i Andrej Kos.

Projektom su predviđeni sljedeći radovi:

- zamjena potpunog pokrova crijepom sustava Tondach Mediteran Plus, uz izvedbu hidroizolacije
- zamjena kompletne postojeće limarije pročelja novom iz aluminijskog lima
- zamjena krovnih prozora
- ostali radovi definirani Troškovnikom.

Radovi obnove krova izvođeni su od početka kolovoza do kraja listopada 2024. Radove je izvodila tvrtka MARKAČIĆ d.o.o. iz Krivodola koja je bila najpovoljnija na Natječaju.

Nakon izvedbe svih spomenutih radova krovište je u potpunosti obnovljeno i temeljito sanirano, čime je učinjen velik i nužan korak kako bi se ovaj vrijedan lovrečki neoromanički biser sigurnosno i estetski zaštitio i sačuvao od zuba vremena.

Vrijednost izvedenih radova je 140 tisuća eura (s PDV-om).

..... T. Šitum

BATINIĆI

723-136 Ivan Batinić (Katušić)

BEKAVCI (DONJI-GALINOVIĆI)

723-320 Dinko Bekavac pok. Bernarda

723-171 Nevenka Ruža Bekavac (Šaminičić)

BEKAVCI (GORNJI)

723-258 Ivan Bekavac pok. Rade

723-019 Ivan Bekavac (Picanov)

723-252 Nediljko Bekavac (pok. Marijana)

BEKAVCI – BASIĆI

723-278 Marija Bekavac – Basić pok. Mate

723-340 Seka Bekavac – Basić pok. Nediljka

BENDIĆ

723-155 Božo Bendić pok. Ante

BIŠKIĆI

723-488 Ante Biškić (Bibe)

723-219 Frane Biškić Marijanov

BOBETIĆ

723-218 Ivo Bobetić pok. Marijana

BOŠNJACI

723-028 Ana Bošnjak ud. Srećka

723-156 Ante Bošnjak (Ćorušin)

723-026 Frano Bošnjak (Ćubo)

723-269 Nediljko Bošnjak (Ćirin)

723-154 Slavko – Petar Bošnjak (Čovin)

723-137 Željko Bošnjak (Kekićev)

BULOVIĆI

272-632 Mladen Bulović - Praonica rublja

ČALJKUŠIĆI

723-132 Ante Čaljkušić pok. Jure (Čovo)

723-265 Ante Čaljkušić pok. Mate (Džoko)

723-014 Dinko Čaljkušić pok. Marijana (Mandić)

723-370 Ante Čaljkušić (Marićev)

723-092 Ivan Čaljkušić Matin (Lucin)

723-058 Mara Čaljkušić pok. Ante (Antića)

723-003 Marijan Čaljkušić pok. Mate (Malan)

723-117 Marinko Čaljkušić pok. Tome

723-105 Vesa Čaljkušić ud. Vlatka

723-245 Mladen Čaljkušić – Ivanović pok. Viktora

723-398 Ante Čaljkušić pok. Marijana (Mandić)

ČAVRLJI

722-091 Tomislav Čavrlj pok. Nediljka

722-290 Mara Čavrlj ud. Srećka

722-289 Viktor Čavrlj pok. Jure

723-192 Željko Čavrlj Stipin (Mrnjavci)

723-052 Marijan Čavrlj (Mrnjavci)

ĆORIĆI

722-380 Marija Ćorić ud. Ante

722-180 Ivan Ćorić (Sančušić)

722-236 Ivan Ćorić pok. Marijana (Zeko)

722-229 Mara Ćorić ud. Srećka

722-231 Milica Ćorić pok. Marijana (Marinkice)

722-230 Ante Ćorić pok. Marijana (Marinkice)

722-234 Petar Ćorić pok. Marijana (Peša)

722-235 Srećko – Rade Ćorić pok. Marijana

DOMIĆI

722-275 Petar Domić pok. Ivana

DUMANČIĆI

722-205 Ante Dumančić (Zelić)

722-210 Jozo Dumančić pok. Nikole

722-206 Marko Dumančić pok. Nikole

FRANKIĆI

- 723-073 Ante Frankić pok. Marka
 723-349 Ivan Frankić pok. Marka (Đivo)
 723-106 Mara Frankić ud. Srečka
 723-235 Mara Frankić ud. Ante
 723-017 Marijan Frankić (Mrnjavci)
 723-223 Nikola Frankić pok. Marka (Mrnjavci)
 723-048 Srećko Frankić (Keko)

IVANOVIĆI

- 723-029 Matko Ivanović (Bajin)
 723-288 Marija Ivanović ud. Miljenka

JELIĆI

- 723-030 Ante Jelić pok. Mate
 723-185 Tomislav Jelić Franin
 723-006 Ruža Jelić ud. Mate

KASUMI

- 722-218 Darko Kasum Antin (Kusonjić)
 722-217 Marijan Kasum pok. Antuke
 722-083 Ruža Kasumova Ivanova

KATIĆI

- 723-162 Ana Katić ud. Ivana
 723-237 Ante Katić (Đugumov)
 723-316 Ante Katić pok. Joze (Bekaušić)
 723-161 Ante Katić pok. Tadije
 723-209 Jozo Katić pok. Ante
 723-043 Jozo Katić pok. Grge
 723-205 Lujo Katić pok. Mate
 723-205 Mate Katić (Lujin)
 723-007 Nikica Katić
 723-123 Nikica Katić pok. Ante (Begović)
 723-412 Zdravko Katić pok. Ivana
 871-135 Renata Kolovrat

MATKOV

- 723-165 Zlata Matkov ud. Frane (Šiškićeva)

MILINOVIĆ

- 723-422 Ana Milinović
 723-032 Ana Milinović ud. Ante (Šakića)
 723-246 Anka Milinović ud. Josipa – Vlade
 723-108 Ante Milinović (Gujić)
 723-294 Ante Milinović (Zenzić)
 723-297 Ante Milinović (Tošičev)
 723-135 Jure Milinović (Čagljušin)
 723-298 Petar Milinović (Gigo)

MUSTAPIĆI

- 722-183 Ante Mustapić (Tabak)
 722-216 Braco Mustapić Ivanov (Kasumi)
 722-189 Frano Mustapić pok. Davida
 722-190 Frano Mustapić pok. Grge (Šamušin)
 722-276 Ivan Mustapić pok. Mije (Ika)
 722-193 Marija Mustapić (Slovenka)
 722-195 Mirko Mustapić pok. Mate (Mačićev)
 723-139 Petar Mustapić Franin (Lovreć C.)
 722-107 Zlata Mustapić pok. Marijana

NIKOLIĆI

- 583-865 Anka Nikolić pok. Frane
 723-051 Ante Nikolić pok. Joze (Milanov)
 723-174 Ante Nikolić pok. Tomice (automeh.)
 723-059 Darinka Nikolić ud. Miće
 212-024 Grgo Nikolić pok. Jure
 642-632 Iva Nikolić (Jakić)
 723-046 Iva Nikolić ud. Dane
 723-087 Iva Nikolić ud. Marijana (Prološka)
 723-346 Ivan Nikolić Jocić
 723-042 Ivan Nikolić Marinkičin (Lovreć C.)
 723-037 Ivan Nikolić pok. Ante (Bilin)
 806-068 Jelka Nikolić pok. Lovre

723-080 Jozo Nikolić pok. Ivana (Malićev)
 723-178 Jozo Nikolić pok. Ivana (Mlečkov)
 723-085 Marijan Nikolić (Miljenko – Kavaz)
 723-061 Marijan Nikolić pok. Ivana (Mlečkov)
 723-115 Marinkica Nikolić pok. Mije (Lovreć)
 723-308 Mila Nikolić ud. Petra (Peće)
 723-049 Petar Nikolić pok. Joze (Jokanov)
 723-038 Toma Nikolić (Jakić)
 723-324 Vinka Nikolić (Bačićeva)
 723-095 Petar Nikolić (Pirićev)

NOSIĆI

723-270 Ana Nosić ud. Ivana (Ikanićeva)
 723-314 Ante Nosić (Bilušić)
 723-245 Ante Nosić pok. Mate
 723-145 Ante Nosić pok. Stipe
 883-092 Damir Nosić
 723-099 Darko i Lidija Uvodić
 723-249 Mira Nosić ud. Brace
 723-251 Frano Nosić pok. Ivana
 723-319 Zvonimir Nosić pok. Šimuna
 723-285 Ivan Nosić (Cvitić)
 723-302 Ivica Nosić (Miličić)
 723-279 Iva Nosić ud. Marijana (Kovač)
 723-076 Marin Nosić (Miličić)
 723-340 Nikola Nosić Jozin
 723-058 Ivica Nosić Kovačev

OLUJICI

722-203 Eleonora Olujić ž. Ivana
 722-258 Ivan Olujić pok. Stipe
 722-262 Mila Olujić ud. Joze
 722-213 Milica Olujić ud. Stipe
 722-260 Nevenka Olujić ud. Ante (Lalina)
 723-377 Žarko Olujić pok. Petra (Lovreć C.)
 722-214 Andrija Olujić Stipin (Pela)
 722-105 Slavica Sikirica

PETRIČEVIĆI

723-076 Darko Petričević pok. Ante (Škegrić)
 723-179 Dominik Petričević
 723-018 Frano Petričević pok. Petra (Mrnjavci)
 723-344 Josip Petričević pok. Petra
 723-170 Neda Petričević ud. Joze (Garca)
 723-256 Joško Petričević pok. Ante (Lovreć C.)
 723-070 Marijan Petričević Dominikov
 723-065 Vesna Petričević
 723-071 Stipe Petričević (Ćićkov)
 723-078 Toma Petričević pok. Ante (Zelin)

REPUŠIĆI

723-253 Slavko Repušić

RUPČIĆI

723-005 Ante i Karlo Rupčić pok. Ante
 723-187 Ivan Rupčić pok. Jure
 723-023 Josip – Dragan Rupčić pok. Mate
 723-021 Marijan Rupčić pok. Ante
 723-236 Tihomir Rupčić

SEKELEZI

723-016 Ankica Sekelez ud. Marijana

ŠAMIJE

722-238 Ante Šamija (Dumanjkušić)
 723-116 Ante Šamija pok. Marijana (Nikolići)
 722-022 Ante Šamija (Bara)
 722-270 Damir Šamija (Rijanović)
 722-185 Ivan Šamija pok. Filipa (Kristić)
 722-242 Ivan Šamija pok. Mije (Dinko)
 723-208 Mara Šamija ud. Ante (Cura) Nikolići
 722-246 Mara Šamija ud. Mate
 722-167 Mara Šamija ž. Frane
 722-123 Marijan Šamija (Pavlovi)
 722-269 Petar Šamija pok. Ivana (Kanin)

722-245 Frano Šamija pok. Petra (Jurinović)
 722-250 Stipe Šamija pok. Marijana (Janjin)
 722-251 Viktor Šamija-Mustapić pok. Grge
 722-003 Jure Šamija Franje
 723-333 Grgo Mustapić Šamija

ŠIMUNDIĆI

723-011 Ante Šimundić (Vrankušin)
 723-077 Ante Šimundić (Nešin)
 723-022 Branko i Ratko Šimundić (Zorini)
 723-500 Jerko-Frane Šimundić pok. Mije
 723-100 Mate Šimundić pok. Mije (liječnik)
 723-433 Ana Šimundić ud. Mate
 723-064 Ivan Šimundić (dr.) pok. Mate
 723-320 Mara Šimundić ud. Petra
 723-081 Marijan Šimundić Dajkin
 723-499 Anđa Rubić ž. Joze

ŠIMUNDIĆI-BENDIĆI

723-040 Mara Šimundić-Bendić ud. Ivana
 723-033 Marijan Šimundić-Bendić pok. Mije
 723-110 Matija Šimundić-Bendić ud. Mate
 723-088 Stipe Šimundić-Bendić pok. Marijana

UJEVIĆ

723-207 Petar Ujević (učitelj)

ZARADIĆI

723-164 Jure Zaradić pok. Ivana
 723-348 Marko Zaradić (Mašinov)
 723-035 Marijan Zaradić (Rine)

ŽIŽANOVIĆI

723-015 Ante Žižanović pok. Ivana

USTANOVE

723-255 Župni ured Lovreć-Opanci
 722-064 Župni ured Cista Provo
 724-506 Župni ured Studenci

726-123 Župni ured Cista Velika
 723-811 Župni ured Medov Dolac
 725-174 Župni ured Svib
 726-020 Župni ured Biorine
 853-600 Župni ured Lokvičići
 841-178 Samostan Imotski
 723-001 Općina Lovreć
 723-002 Općina Lovreć (fax)
 723-225 Pošta Lovreć
 723-322 Pošta Lovreć (fax)
 723-089 Škola Lovreć
 723-303 Škola Lovreć
 723-094 Zdravstvena stanica dr. Peran
 723-003 Zdravstvena stanica dr. Ivan Milas
 091-4465357 Dr. Jadran Peran
 841-744 Dom zdravlja Imotski
 722-147 Veterinarska stanica Cista Provo
 841-405 Veterinarska stanica Imotski
 722-007 Matični ured Cista Provo
 841-124 Policijska postaja Imotski
 722-010 Nadcestarija Lovreć (fax)
 841-400 Elektrodalmacija Imotski
 723-120 DVD Lovreć
 556-111 Bolnica "Firule" Split
 557-111 Bolnica "Križine" Split

RADNJE

722-130 Tommy
 722-321 Pekarnica (Zoran) – Lovreć
 722-292 Diskont "Čavrlj" – Lovreć
 723-139 Kafić "Pirelli" Lovreć
 723-341 "Alfe Berinovac" d.o.o.
 841-404 "Topana" Imotski
 725-777 Cvjećarna "Vrisak" – Lovreć
 723-057 Ljekarnica Lovreć
 723-393 Stomatolog Ante Mustapić
 316-210 Stomatolog Mario Babić

Drage sumještanke i sumještani,

Božić nam donosi nadu, mir i sreću te nas potiče na međusobno razumijevanje, susretljivost i darežljivost prema bližnjima i svima onima kojima je pomoć potrebna.

Neka svjetlost blagdana rođenja Isusa Krista - Božića ispuni naše domove ljubavlju, vjerom i zajedništvom.

U svoje osobno ime i u ime svih djelatnika Općine Lovreć, želim vam sretan i blagoslovljen Božić i sretnu novu 2025. godinu uz obilje Božjeg blagoslova.

..... Petar Petričević, općinski načelnik

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo

DUŠAN PETRIČEVIĆ

Uzgajivačnica peradi i kunića

„GRELIN“

Dušan Petričević

Petričevići 15, 21257 Lovreć

Tel: 021/723 335 • Mob: 098/1702815

e-mail: dusan.petricevic1@gmail.com

Web: www.uzgajivacnicagrelin.blog.hr

Kuća za odmor "Villa Vita" - Lovreć
Put sv. Ante br. 2
21256 Lovreć
e-mail; marijan.milinic2@gmail.com

Sretan Božić
i sretnu Novu Godinu

Zeli vam Caffe Bar
BLACK QUEEN

 2020blackqueen

Praonica rublja
vl. obitelji Balović

Dubrova 2
HR-21257 Lovreć
praonica_balovic@gmail.com

Dragica Balović
091/9220 165
Mladen Balović (dostava)
091/2526 332

Perkan usluge
d.o.o. STUDENCI

Dr. Franje Tuđmana 30
HR-21265 Studenci
Mob.: 099 6846 000
luka.udovicic123@yahoo.com

Sretan Božić
i blagoslovljenu Novu godinu
žele vam

Ordinacija opće medicine
dr. JADRAN PERAN
med. sestra DANICA KUSIĆ

Lovreć,
Dr. Franje Tuđmana 66
TEL: 021/723-094 • mob: 091/5565357

Čestit i blagoslovljen Božić
i sretnu Novu godinu
želi vam

Ordinacija OM Lovreć

tel. 021 723 003
dr. IVAN MILAS
mob. 091 583 1 888
ms MARIJA REPUŠIĆ
mob. 098 940 9912

**Sretan Božić
i blagoslovljena
Nova godina**

caffe bar **GLORIA**
Own. Zlata Nikolić, LOVREĆ

Mob 095 8538086

*Blagoslovljen Božić
te puno sreće i uspjeha
u Novoj godini žele Vam*

*Vlasnik Nikola Knezović
i svi djelatnici
NK Commerce d.o.o.*

NK Commerce d.o.o

Cesta Josipa Jovića 20

21246 ARŽANO

Tel. 021/724-010; 724-018

Diskont Lovreć: 021/722-050

Sretan i blagoslovljen Božić
i uspješnu novu godinu!

KATIĆ-CAT,

obrt za prijevoz i građevinarstvo

Dr. Ante Starčevića 4 • tel. 021 - 723 006

PROLUX
ELEKTRO, TERMO I HIDRO INSTALACIJE
GRADITELJSTVO

Stinice 19, Split Tel.: 021 548-340

E-mail: prolux@st.t-com.hr

www.prolux.hr

*Sretan i blagoslovljen Božić
i uspješna Nova godina !*

Sretni božićni blagdani želi vam!

ATLAS GRADNJA j.d.o.o.

Lovreć - Mrnjavci

Mob: 099 59 35 610

*Na kraju protekle godine,
srdačno hvala na povjerenju!
Najbolje želje za veselo Božić,
uz puno sreće, zdravlja
i uspjeha u novoj godini!*

LOVREĆ
Telefon: 021/722-321

**Pekara
Rčina**
d.o.o.

Sretni božićni blagdani želi vam!

Jelena Nikolić

Lovreć - Nikolići

Mob: 091 177 29 99-

KATIĆ BAU
LOVREĆ

KATIĆ BAU
LOVREĆ www.katicbau.hr

Želimo Vam sretan Božić i uspješnu Novu godinu!

**ČESTIT BOŽIĆ I
BLAGOSLOVLJENA
NOVA GODINA**

Čestit Božić i sretnu Novu godinu
želi Vam
Caffe bar PIRELLI

Svim potrošačima sretan Božić i blagoslovljena Nova godina!

TOMMY

Market Lovreć • Franje Tuđmana 5 • Tel. 021 722 - 130

Sretan i blagoslovljen Božić
i uspješnu novu godinu!

DVD LOVREĆ

Čestit i
blagoslovljen
Božić
i sretnu
Novu godinu
žele Vam

**Bolero
AB**

**SVIJET KAVE
& ČAJA**
City Center One, Split

Sretan Božić i uspješnu
Novu godinu

ANTE NIKOLIĆ
SAN d.o.o.

ISKOPNI I UREĐENJE
OKOLIŠA

mob: +385 91 5527 448

ČESTIT BOŽIĆ
I SRETNU NOVU GODINU
ŽELI VAM

MINNIE

KOZMETIČKI
SALON

+385 98 684 737

M&B
ŠAMIJA

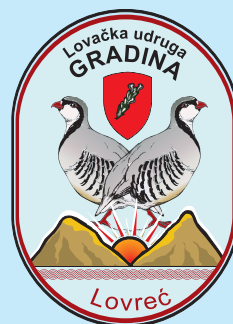
OBRT ZA GRAĐEVINARSTVO I PRIJEVOZ

21257 LOVREČ - NIKOLIĆI 73
Mario: 098 196 6426, Branimir: 098 176 7842
e-mail: branesamija@gmail.com

ICF
IMPLANT CENTAR FRANKIĆ

tel.: 00 385 21 / 786-257
info@implant-centar-frankic.hr
www.implant-centar-frankic.hr
ulica Svetog Spasa 5b, 21 000 Split

Najljepše želje
povodom
božićnih
i novogodišnjih
blagdana!
Lovačka udruga
GRADINA

RASPORED BOGOSLUŽJA I BLAGOSLOV OBITELJI

1. **BOŽIĆ – KRISTOVO ROĐENJE (srijeda, 25. 12.)**
Sv. misa točno u ponoć, dnevna svečana u 11 sati.
2. **SV. STJEPAN – PRVOMUČENIK (četvrtak, 26. 12.)**
Sv. misa u 11 sati. Poslijepodne sv. misa u crkvi sv. Ivana na Nikolićima u 15.30.
3. **SV. IVAN – (petak, 27. 12.) Sv. misa u 11 sati.**
Blagoslov obitelji – Šimundići i Bendići u 14 sati, zatim Petričevića Staje i Žižanovići.

BLAGOSLOV OBITELJI

4. **SUBOTA, SVETI MLADENCI (28. 12.) Sv. misa u 9 sati.**
5. **NEDJELJA (29. 12.)** – Mrnjavci i Rupčići.
6. **PONEDJELJAK (30. 12.)** – Katići, Gornji Bekavci, Basići i Donji Bekavci.
7. **UTORAK (31. 12.)** – Nosići, Jelići, Batinići i Sekelezi.
8. **ČETVRTAK (2. 1. 2025.)** – Ivanovići, Čaljkušići, Milinovići.
9. **PETAK (3. 1. 2025.)** – Lovreć (Centar).
10. **SUBOTA (4. 1. 2025.)** – Čavrlji, Bulovići, Domići, Ćorići, Šamije i Mustapići.
11. **NEDJELJA (5. 1. 2025.)** – Dumančići, Pirići, Olujići i Kasumi.

BLAGDANI

12. **NOVA GODINA – Sv. Marija Bogorodica (srijeda, 1. 1. 2025.)**
Sv. misa u 11 sati.
13. **BOGOJAVLJENJE, TRI KRALJA – VODOKRŠĆE (ponedjeljak, 6. 1. 2025.)**
Blagoslov vode i soli 10.45 zatim sv. misa u 11 sati.
14. **KRŠTENJE GOSPODINOVO (nedjelja, 12. 1. 2025.)**
Završetak božićnog vremena - sv. misa u 11 sati.

N.B. Blagoslov obitelji počinjat će u 10 sati, a poslijepodne u 14 sati. U vrijeme blagoslova, ako je moguće, neka cijela obitelj bude na okupu.

Sretan Božić i Novu godinu
želi vam vaš župnik
fra Dinko Bošnjak

